

Tháng 5, 2023

BETSY RA TRƯỜNG

Sau hơn 2 tiếng ngồi trên máy bay, tôi phơi phới đi bộ trong dòng người ngược xuôi trong phi trường tìm lối ra. Phi trường Salt Lake City Utah đã xây lại mới hơn, to lớn và đẹp hơn làm tôi càng hào hứng niềm vui nghĩ tới phút giây gặp con cháu và quan trọng nhất là ngày đi dự ra trường của cháu nội Betsy.

Để có tấm thiệp ra trường vừa ý Betsy đã kỳ công leo lên mấy ngọn núi chọn cảnh chụp hình. Hình ảnh Betsy tươi cười trên đỉnh núi cao nhưng lời ghi thì đơn giản “Graduate Betsy Ann Dao- Davis High School. Class of 2023”. Betsy đã in mấy chục tấm thiệp ra trường này để gửi cho người thân, thầy cô giáo và bạn bè cùng lớp. Những tấm thiệp đổi trao nhau, làm kỷ niệm khi chia tay mỗi người đi một ngã.

Con cháu đã chờ đón sẵn bên ngoài. Trên đường từ phi trường về nhà tôi, qua những thành phố quen thuộc Bountiful, Farmington, Centerville đến Kaysville; những nơi ấy tôi từng đến có những ngôi nhà lên cao xuống thấp chìm trong hàng cây, những con đường quanh co một bên xa xa là núi một bên là lũng thấp đường xá xe cộ bên dưới.

Xa Utah, mỗi lần tôi trở lại là mỗi lần xao xuyến mến thương hơn vì nơi đây con cháu tôi sinh sống, những đứa cháu đã sinh ra và lớn lên tại đây.

.....

Buổi trưa thứ Tư, May 24, 2023 cả nhà ăn lunch xong, mọi người rộn ràng thay quần áo dù 5 giờ chiều mới là lễ tốt nghiệp của Betsy. Betsy sẽ mặc áo mũ ra trường từ bây giờ để đi chụp hình với gia đình rồi sau đó nó cần đến Dee Events Center of Weber State University sớm để tập dượt. Trường Davis High School chọn làm lễ tốt nghiệp cho học sinh trường mình tại địa điểm rộng lớn này.

Các cháu xí xọn ăn diện bà nội cũng vui lây xí xọn luôn. Cả nhà ra công viên gần nhà chụp hình rồi đến trường Davis High School của Betsy để nó chụp hình với mái trường thân yêu mà nó sẽ rời xa. Gặp các bạn cùng lớp cũng đang chụp hình ở đây Betsy lại xúm vào chuyện trò và chụp hình với các bạn. Thế mà cũng gần đến giờ chúng tôi phải có mặt tại Dee Events Center.

Các nẻo đường đến Dee Events Center đầy nghẹt xe cộ. Gần đến trường có security hướng dẫn xe chúng tôi mới vào được bên trong tìm chỗ đậu xe. Năm nay Dee Events Center sẽ tổ chức mấy đợt ra trường, xuất buổi trưa vừa xong là xuất buổi chiều của Betsy. Cả thành phố quanh đây hình như đang trong dịp lễ hội vui tươi vì nhiều nhà cùng có con cháu anh em bà con họ hàng hay bạn bè quen biết ra trường mùa này.

Cả nhà chúng tôi vào trong Dee Events Center tìm chỗ ngồi, vừa chuyện trò vừa chờ đợi. Tên “Betsy Dao” theo thứ tự mẫu tự đứng hàng thứ 101 trong số 631 học sinh ra trường này, Tôi chuẩn bị sẵn iphone để chốc nữa chụp hình phút giây Betsy lãnh bằng.

Sau những phần phát biểu nghi lễ là nhanh chóng đến phần gọi tên từng học sinh lên lãnh văn bằng. Không biết vì tập dượt chưa kỹ hay cảm động quá hóa bối rối có vài học sinh lãnh bằng xong đi... lộn đường ra vòng ngoài phải vội vàng quay trở lại, đi qua các thầy cô giáo bắt tay và trở về đúng vị trí chỗ ngồi của mình. Mỗi lần tên học sinh được đọc lên là mỗi lần trên khán đài reo hò, hú gọi tên người ấy thật là phấn khích. Đến phần tên Betsy đọc lên tôi chẳng la to hò hét như họ mà chỉ âu yếm nói nhỏ nhỏ rằng: “Chúc mừng Betsy nhé”.

Nhớ ngày Betsy chào đời tại LDS Hospital Salt Lake City tôi đã có mặt, đã bông bế nó, vậy mà baby đỏ hỏn năm xưa nay đã là cô bé tuổi 18 học xong trung học với bao nhiêu mộng ước tương lai phía trước.

Sau phần trao bằng cho tất cả học sinh là phần phát biểu nghi lễ kết thúc. Trên màn hình rộng hình ảnh ngôi trường Davis High School hiện ra, này là những lớp học, phòng ăn lunch, phòng computer, phòng lab, phòng truyền thống nơi trưng bày những danh hiệu, những huy chương, những thành quả của trường. Đây là văn phòng trường, là sân bóng rổ,... nơi nào học sinh cũng từng đến từng thấy hàng ngày, cũng từng thân quen, nơi này từng ghi những hình ảnh thầy cô, bạn bè suốt 3 năm trời của lớp 10 lớp 11 và lớp 12. Những hình ảnh này của ngôi trường Davis High School đã gợi nhớ gợi thương, làm thổn thức trái tim những đứa học trò đang có mặt ở đây khi chúng sắp rời xa mái trường yêu.

Tan lễ học sinh ủa ra ngoài sân tìm thân nhân của mình, mắt Betsy còn vương buồn vì vừa mới khóc, nó bù ngùi kể với tôi lúc xem đoạn phim về trường Davis, con chưa thực sự rời xa mà đã khóc vì nhớ thương rồi, vừa xem con vừa lần lượt nhớ lại bạn bè trong mỗi năm học với 4 lần Dance: Home coming Dance, Christmas Dance, Valentine Dance và Prom Dance. Là những lần bạn trai ask girl hay girl ask boy đều vui thú lắm bà ơi! Tôi nghe cháu kể đến đâu cũng bù ngùi muốn khóc theo đến đây. Hình ảnh cháu hôm nay là chính tôi của thời gian xa xưa, cũng đầy mộng mơ và ước vọng, cũng buồn vui khi chia tay mái trường thân yêu và bạn bè.

Chụp vài tấm hình với gia đình xong Betsy lại chạy đi tìm bạn để chụp hình trước khi cởi áo trả lại trường, chỉ giữ lại chiếc mũ và giải dây màu vàng học sinh giỏi khi ra trường mang về nhà làm kỷ niệm.

Sau cùng chúng tôi đi ăn nhà hàng rồi về nhà lúc trời đã tối nhưng ngày vui dường như chưa chấm dứt. Betsy lấy ra những tấm thiệp ra trường của bạn bè đã gửi tặng nó cho tôi xem, có cả tấm thiệp của vài người bạn cũ khi Betsy học ở thành phố Centerville. Ngày ấy khi bố mẹ dọn nhà đến thành phố Kaysville Betsy đã khóc quá chừng vì phải chia tay bạn cùng lớp. Hai thành phố Centerville và Kaysville cách nhau chưa đầy chục mile mà đã ngàn trùng xa cách vì chẳng thể học chung lớp chung trường. Betsy chỉ còn giữ liên lạc với vài đứa bạn thân nhất ở Centerville mà thôi. Học trường mới lại có bạn mới, nỗi buồn chia lìa bạn cũ cũng nguôi ngoai dần.

Khoe những tấm thiệp ra trường của bạn bè xong Betsy lại khoe tiếp, nó lôi ra một tấm bảng bìa cứng màu trắng khá to có ghi những hàng chữ mà bạn trai ask girl. Chàng bạn học nào đó đã viết những lời thật ngọt ngào dễ thương của tuổi học trò cho Betsy mùa Fall năm trước. Tấm bảng bằng bìa cứng với hàng chữ tô vẽ đẹp đẽ này đã được cắm trước sân nhà Betsy. Chẳng biết sau này cả người viết và người nhận có ai còn nhớ những lời này không? Còn nghĩ đến nhau không?

Betsy đưa tôi xem cuốn year book năm lớp 12, số học sinh ghi tên học là 2,152 người. Tôi lật từng trang, nhìn những gương mặt học trò này tôi tự hỏi tương lai họ là ai? Bao nhiêu người sẽ thành công trong cuộc sống và bao kẻ thất bại? Trên muôn nẻo đường đời biết đâu sẽ có lúc họ gặp nhau, nhận ra nhau để cùng nhắc về ngôi trường Davis High School và có ai quay về thăm lại mái trường xưa không?

Cô cháu Betsy của tôi giàu tình cảm quá, nó đang khoe tôi những kỷ niệm, đang nhớ về những người bạn hiện tại. Họ sẽ là quá khứ thôi vì vào đại học hay vào đời những đứa trẻ này sẽ có những bạn bè khác nữa. Không để cho cô bé buồn vu vơ nữa tôi nói chuyện với Betsy về buổi ra trường hôm nay, các nữ sinh mặc những chiếc váy đẹp nhất, đi đôi giày xinh nhất, chải mái tóc dễ thương nhất. Betsy cũng thế đấy, mẹ đã dắt Betsy đi mall lớn trong phố Salt Lake City chỉ để chọn mua váy và giày cho ngày này và Betsy đã xem cả chục cái you tube khác nhau về cách chải tóc, bện tóc của tuổi mười bảy mười tám để làm dáng làm điệu.

Betsy hào hứng ngay, say sưa kể đứa này đứa kia sẽ học ngành nghề gì. Tôi nhớ ra con bé tóc vàng đã ôm chầm lấy Betsy và chụp hình với Betsy trước cổng trường Davis liền hỏi:

- Nhỏ bạn có cha mẹ luôn lúp xúp chạy theo nó để chụp hình, cả khi nó đứng nói chuyện với con, nó tên gì nhỉ?

- Ô, Lena đấy, nó muốn sau này sẽ trở thành một phi hành gia.

Ôi, những tâm hồn mới lớn, những giấc mộng cao hơn núi, những ước mơ xanh hơn mây trời. Các bạn có quyền ước mơ và theo đuổi ước mơ, trong đó có cả Betsy của tôi nữa.

Tôi chúc Betsy, chúc những bạn trẻ tiếp tục con đường tương lai của mình và vài năm sau các bạn lại ra trường. Lần này các bạn hãy tung chiếc mũ ra trường lên trời cao. Lần này các bạn sẽ trưởng thành bước vào đời. Giã từ thời trung học, giã từ thời đại học và bước vào trường đời cũng có bao điều khác để học hỏi, để làm người tốt cho bản thân gia đình và xã hội nhé.

Nguyễn Thị Thanh Dương

(May 29, 2023)

CHẬT HẸP BIẾT BAO!

Em khỏe - Nhà rộng máý... sao!
Tôi không thức tắc, cửa cao không vào
Hồn em chật hẹp biết bao
Thiếu lòng... giúp ích đồng bào kém may.

On ai em hưởng xưa nay?
Bây giờ ra về đắng cay chưa từng
Tôi đi nhanh, chẳng muốn dừng
Sợ lây căn bệnh... nhất gừng, nhỏ nhen.

Gừng cay chữa bệnh, được khen
Nhất... gừng ai muốn làm quen học hành?
Ý Nga, 31.5.2023

CHUẨN BỊ GỌI CẢNH SÁT

Người gượng gạo chén đưa cay
Rượu vào lời ra lộ tẩy,
Kẻ gò ép người đã... say
Vợ con thập thò lo ngại
Khắc khoải chuyện lập lại hoài:

Choảng!
Ý Nga, 31.5.2023

BỨC TƯỜNG ĐÁ ĐEN

Tôi đang đứng trước bức tường đá đen

DÀNH THỜI

Định mệnh đưa đẩy đến
Một khúc quanh bất ngờ
Đành nương theo số phận
Giải quyết từng mối lo.
Ý Nga, 31.5.2023

CÒN MỆT ĐƯỢC LÀ VUI!

Bỏ ra quá nhiều năng lượng
Vây mà tâm hồn bình an
Có được ngày dài mệt mỏi
Cám ơn sức khỏe vô vàn.
Ý Nga, 29.5.2023

AI THÈM MÀ KỂ CÔNG?

Quà “cho”? “Bạn” chớ kể công
Cho không ai lấy, thẹn thùng chất kho
Lạ lùng ở cách “ban cho”
Vò tơ nát ngừ còn mơ người thèm?
*

“Lựa” cho thiếu cách murót, mềm
Tôi không thiếu thốn, xin đem về giùm!
Ý Nga, 29.5.2023

Tôi đã lặng im chiêm ngưỡng bội phần
Những dòng tên chạy dài như suối chảy
Đã dạt dào trong suốt trái tim tôi.

Tôi chạm tay nhẹ nhàng lên phiến đá
Như âm thầm chạm khẽ phần mộ ai
Tôi tưởng như nhìn thấy người nằm đó
Đang im lìm đi vào giấc ngủ say.

Tôi lau dòng lệ thấm mờ trong mắt
Tôi khóc người trên bia mộ đá đen
Trên hình ảnh quê hương tôi đau khổ
Bóng người ngã gục lúc tóc còn xanh.

Tôi ngồi đây mái tóc đã trắng xóa
Đã bao nhiêu năm chinh chiến quê nhà
Tôi nhớ mình đã từng cùng chiến đấu
Bạn đã hết lòng vì đất nước tôi.

Bạn là người bạn anh hùng quả cảm
Đã hy sinh cho lý tưởng tự do
Cho quê hương tôi, cho thế giới này
Cuộc sống yên vui tự do dân chủ.

Bạn hy sinh tuổi xanh đầy mộng ước
Tôi đứng đây dòng lệ mãi tuôn trào
Bàn tay tôi với bó hoa hồng thắm
Tôi gửi người vĩnh viễn trái tim đau.

Lê Mỹ Hoàn

ÔM BUỒN

Ngán ngày đông chí, buồn tênh
Xuân, hè rục rờ sao mình không vui?
Ở nhà một bước không rời
Sao không ngoạn cảnh rong chơi khắp trời?
Á Nghi, 29.5.2023

THI TÀI!

Ngữ ngôn ai đặt trong thơ
Trắc bằng luyện láy ngân nga vận vần
Bài hay, đọc đến cuối hàng
Hiện ra một ánh trắng vàng. Hữu hương!
Ý Nga, 27.5.2023

TRẢ HẾT NỢ CHƯA?

Em chưa hiểu, ăn tham lam, ngất véo
Vợ vét nhiều, nói dè quẹo: “*Tiền? Theo!*”
Lường gạt người, giật nợ biết bao nhiêu
Già chưa bỏ trò “*lăn dưa đá cá*”?

Giàu không trả nợ xưa, vay nhiều quá
Phúc đức nào em để lại cho con?
Phúc mẹ cha em tiêu hết chẳng còn
Bao quả báo thấy rồi sao không tránh?
Ý Nga, 27.5.2023

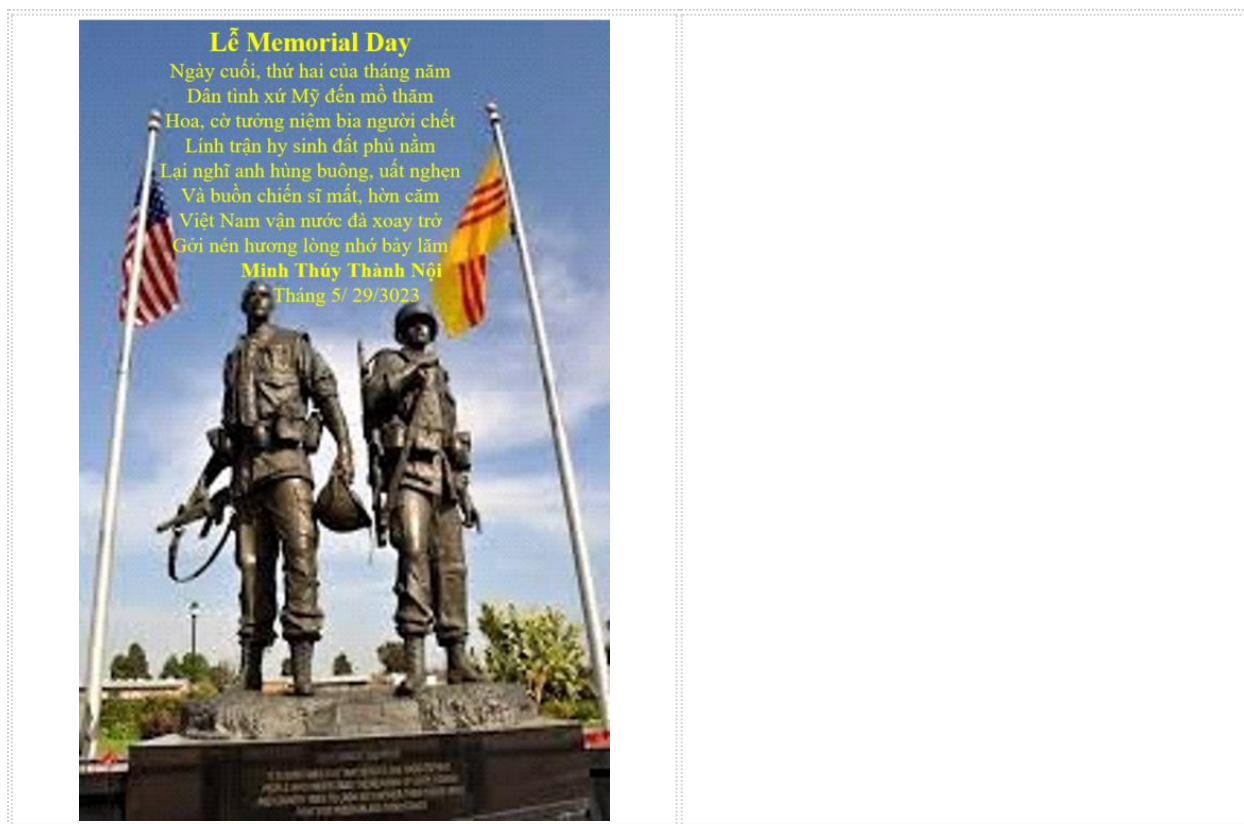
SỰ HỌC

Thiện ác tùy người mà đáp báo
Gương ai phúc hậu phải nâng niu.

*

Kẻ thất học xó đường
Mới than không ai... dạy
Cháu có nhiều người thương
Cô dạy sao không... học?

Hãy học hạnh Lắng Nghe
Khi được người dạy dỗ
Chớ trả treo, đánh đá
Hỗn hào ai thương nè?
Ý Nga, 27.5.2023

MÁ CỦA TÍ

Khi Tí vừa đủ “lớn”, xong lớp Mẫu Giáo, chuẩn bị vào lớp Một, Tí đã không biết ba của mình là ai. Tí hỏi má:

- Má! Ba của con đâu má?

Má đang nấu cơm ngoài bếp, quay lại nhìn Tí, rồi đáp tỉnh queo:

- Mà y hông có ba!

- Sao mấy đứa trong lớp con có ba?

- Kệ tí tui nó! Ba mà bỏ mà y nên mà y hông có ba, hiểu chưa!

Hễ má gọi Tí là “mày” là Tí biết má đang hông dzui nên Tí không dám hé miệng thắc mắc nữa. Mà thực ra, trong lớp học, trong xóm khu apartments này đâu phải đứa nào cũng có ba, như chị em con Cẩm thằng Tú con của cô Xuyên bạn của má, họ cũng chỉ có ba mẹ con sống với nhau đấy thôi.

Một buổi tối, Tí đang chơi các đồ chơi một mình, rồi như nhớ ra điều gì, liền réo:

- Má!

- Gì nữa đây?

- Má để cho con một đứa em để con chơi chung cho vui đi má!

- Má có một mình làm sao để được hở con?

- Vậy chớ cô Xuyên cũng có một mình, mà cô để được con Cẩm thằng Tú luôn kìa?!

Lần này thì má bật cười, bung ra miếng bánh bò cho Tí, rồi nói:

- Ông bớt nhiều chuyện cho tui nhờ được hôn? Ăn bánh bò rồi chuẩn bị đánh răng đi ngủ!

Má làm ở hãng Gà, cuối tuần má làm thêm các loại bánh bán cho mấy người quen, bánh bò nướng, bánh bò hấp, bánh khoai mì, bánh tằm, bánh da lợn, bánh chuối, món má làm cũng khéo và ngon. Má sống chan hòa tình nghĩa nên có nhiều bạn bè, tuần nào má cũng có mời đặt bánh, kiếm thêm thu nhập cho hai má con. Tí cũng quen dần cái chuyện “hồng có ba” và vui vẻ cuộc sống bình an bên má.

Năm Tí học lớp bốn, có lần Tí được đến nhà thằng Tâm chơi, hai đứa học chung lớp nên qua nhà nhau thường xuyên, ba má nó là chú Hùng cô Lan là bạn thân của má. Đến chiều chú Hùng lái xe đưa Tí về, giữa đường ghé trạm xăng. Trong lúc chú Hùng đứng đổ xăng, Tí cũng chui ra xe đứng xó rớ gần đó. Bỗng có một người đàn ông từ chiếc xe phía trước, tiến lại bắt tay nói chuyện với chú Hùng một hồi, rồi ông bước đến xoa đầu Tí:

- Con khỏe không, học lớp mấy rồi?

Thấy người lạ, Tí lí nhí chào, người đàn ông nói:

- Ba là ba của con nè!

Tí nghe lủng bủng lỗ tai, ngơ ngác, người đàn ông nhìn chú Hùng cầu cứu, chú Hùng gật đầu:

- Đúng rồi Tí, ba của con đó!

Về đến nhà, thấy má đang loay hoay đổ bánh dưới bếp, Tí rón rén mở lời:

- Má! Hồi nãy con vừa mới gặp ba!

Má lật đặt ngòì xuống ghế, xuýt nữa làm rớt cái khuôn bánh bò:

- Mà nói gì nói lại cho tao nghe rõ coi!

Tí kể lại đầu đuôi câu chuyện ngoài trạm xăng, nghe tới đâu mặt má đỏ bừng bừng tới đó vì giận dữ. Má đứng lên, quăng mấy ổ bánh vào lò, đóng cửa oven cái rầm, rồi cầm cái cây cán bột dí đi vào mặt Tí:

- Nghe má nói nè Tí, ông là ba con nhưng ông bỏ con từ trong bụng má, nên má cấm mày gọi ông là ba. Má cấm! Nghe chưa!?

Tí run run gật đầu:

- Dạ má, con nghe! Vậy lần sau con gặp ba, í lộn, gặp “chú đó” thì con kêu bằng gì?

- Mà còn tính gặp ông nữa hả thằng kia!

- Dạ không, con hỏi đề phòng hờ thôi!

- Mà muốn gọi ông là gì mặc xác mày, miễn mày đừng gọi là “ba”! Tí thương má thì nghe lời má nghen Tí!

Tí lại ngập ngừng:

- Vậy là “chú đó” sống chung thành phố này với mình hả má?

- Ừa, nhưng mà ông có vợ có con khác rồi. Từ lúc má mang bầu cho đến lúc sanh ra mày đến nay, ông chưa bao giờ nhận mày là con, sao bữa nay ông dám lật lười xưng là ba mày, tao cũng lạ.

Bữa đó má giận lắm, Tí vào phòng còn nghe má lục đục rót nồi niêu xoong chảo loảng xoảng, cuối cùng là hai mẻ bánh bò bị cháy đen thui. Sau đó, má gọi phone cho cô Lan vợ chú Hùng, không phải để trách cứ chuyện ngoài cây xăng, vì đó là chuyện bất ngờ ngoài ý muốn, nhưng má tâm sự dài lắm. Từ bữa đó, và nhiều lần sau nữa, qua các cuộc nói chuyện của má với bạn bè của má, Tí cũng hiểu rõ ngọn ngành nỗi đau của má, nên càng thương má hơn.

Hồi ấy, cái “chú đó” bị người yêu phản bội, “chú đó” bèn về Việt Nam chơi cho khuây khỏa, rồi ba má “chú đó” tác hợp “chú đó” cho má, là người cùng xóm, hai gia đình cũng biết nhau nên khỏi cần tìm hiểu. Vài tháng sau, đám cưới được tổ chức và hai năm sau má qua tới Mỹ. Mới

chân ướt chân ráo đến thành phố Houston được hơn một tháng, cô người yêu cũ của “chú đó” bỗng xuất hiện, đến gặp má (lúc “chú đó” đi làm), ghen ngược, đòi lại “chồng”. Điều đau đớn hơn là “chú ấy” quyết định quay về với người xưa, dù biết má vừa mang thai.

Một mình má cô đơn chơi vui nơi đất lạ, có lúc gần như tuyệt vọng, nhưng đứa con trong bụng là động lực để má cố gắng và nhờ những người xung quanh cảm thương giúp đỡ, hướng dẫn má xin được tiền trợ cấp cho tới lúc sanh ra Tí, rồi má được chính phủ phụ tiền gửi Tí vào DayCare để má đi làm hãng Gà. Má nhiều lần nói với cô Lan:

- Nói thiệt, hồi đó vì hông có tiền nên tui đành chịu đương đầu với cái tên bội bạc đó, nhờ luật sư của chính phủ vào cuộc, hấn mới đồng ý trả tiền Child Support mỗi tháng \$500 cho đến khi thằng Tí 18 tuổi.

Cô Lan góp ý:

- Tiền của con mình thì mình nhận, đại gì mà tự ái!

- Không! Tui mà có sẵn tiền bạc thì không bao giờ tui muốn dính líu đến anh ta, dù chỉ là một xu!

Lên cấp hai, Tí đã là một thiếu niên biết giúp má chuyện vặt trong nhà, theo má đi chợ khiêng vác những đồ nặng, phụ hộ má khi má làm bánh cuối tuần. Tối hôm đó, thấy má vui, Tí buột miệng:

- Má! Má có hình đám cưới của má với “chú đó” không, cho con coi nha.

Má nhìn Tí cười cười:

- Bộ ông tướng hông tin tui có cưới hỏi đàng hoàng, tui theo không kẻ bội bạc đó hờ, mà đòi xem hình làm bằng chứng?

- Đâu có! Con muốn biết thôi mà.

Má đứng lên đi vào phòng ngủ, một hồi đem ra cuốn album nhỏ xíu:

- Thực ra, hồi má giận ông, má đốt hết hình rồi, nhưng má cũng giữ lại một ít, vì đó là kỷ niệm với ông bà ngoại, bà con họ hàng, chòm xóm. Mà nè, trong đây không có hình “chú đó” đâu nghen, má cắt ông ra rồi!

Tí mở album ra xem, đúng như má nói, các tấm hình chỉ có cô dâu là má, còn phần chú rể bên cạnh, má đã khoét trống rỗng, không còn mặt mũi hay tay chun gì ráo. Nhìn cuốn album khác thường, đầy “khiếm khuyết” Tí càng thương má hơn bao giờ hết, và tự hứa, sẽ không bao giờ nhắc đến “chú đó” một lần nào nữa.

Nỗi đau đó làm má khép lòng với một vài người đàn ông muốn kết thân với má. Cô Lan từng khuyên má:

- Bà đã dành cả tuổi thanh xuân để nuôi thằng Tí, bây giờ bà tính chôn vùi luôn tuổi “trung niên sồn sồn”, không cần một người bạn đời chia sẻ buồn vui sao? Ông bạn học cũ bên Việt Nam vợ đã chết, nay muốn nối lại tình cảm xưa, sao bà không cho người ta một cơ hội? Còn ông Sự làm chung hãng Gà chưa bao giờ có vợ cũng đang theo đuổi bà, sao bà còn ngần ngại tìm hiểu?

Má đáp:

- Tui sợ cảnh “con anh con tui tiền anh tiền tui”, còn với người chưa lập gia đình bao giờ, liệu họ có đủ bao dung để thương con mình không, hay là chỉ được bảy ba hai một ngày, sau tuần trăng mật là dập mặt ngay? Tui sợ đờn ông lắm rồi.

- Thì cũng có người nay người kia, đâu phải ai cũng xấu cả đâu.

Má ôm vai cô Lan cười cười:

- Tui mang ơn bà không hết, vì hồi đó có lúc tui chán nản tính ôm bụng bầu bỏ về Việt Nam nhưng nhờ có vợ chồng bà khuyên can, tui đã thấy quyết định ở lại Mỹ thật đúng đắn. Tui được hưởng cuộc sống nơi xứ sở tự do giàu có, được đi làm kiếm tiền, thằng Tí có tương lai học hành sáng sủa. Nhưng bà khuyên tui đi thêm bước nữa tui không dám nhận, thôi cho qua nghen. Chắc số của tui là vậy. Cũng may trời còn thương, là tui còn thằng Tí để thương yêu, để chăm sóc cho nó.

Cô Lan nói với Tí:

- Má của con là người phụ nữ kiên cường!

Mà má kiên cường thiệt. Mấy năm trước, sau một thời gian dành dụm, cùng với ít tiền bà ngoại bên Việt Nam gửi qua, má đã mua được căn nhà townhouse cho hai má con. Tí lo phần cắt cỏ phía sau vườn vào mùa hè, và quét dọn lá vàng lá khô cuối mùa thu. Vậy mà có nhiều lần, Tí đi học hoặc đi chơi với bạn về trễ, má đã làm xong xuôi, nhứt là trời đầu đông gió lạnh má đeo găng tay, mặc áo khoác, mang giày boots xúc lá bỏ vào bao ào ào. Tí phàn nàn thì má nói má còn khỏe, để má tập thể dục luôn.

Năm nay vào lớp 11, Tí xin đi làm cuối tuần tại tiệm McDonalds, Tí nói má nghỉ bớt chuyện làm bánh, chỉ đi làm hãng Gà, cuối tuần dành thời gian nghỉ ngơi xem phim, má liếc Tí một cái thiệt dài:

- Thôi đi ông tướng, ông cứ để tiền đó tiêu xài, má vẫn say mê vừa làm bánh vừa mở youtube nghe Thầy Pháp Hòa giảng kinh, rồi quay qua xem phim Hàn Quốc, bánh vẫn chín thơm ngon nước mũi, có sao đâu nà! Khi nào má già má bệnh hăng hay.

Tí làm ca chiều đến 11 giờ đêm mới xong, má không cho Tí đi metro bus, mà má lái xe đón đưa. Về tới nhà là khuya, má kêu Tí cởi bộ đồ uniform ra cho má ngâm để mai giặt, giục Tí đi ngủ, còn má ra bếp xem xét lại các thứ bánh để ngày mai khách đến lấy. Má thiệt là kiên cường!

Hôm bữa Tí được nghỉ Spring Break, má rủ Tí đi chợ dưới khu chợ Việt. Trên đường về, hai má con ghé vào tiệm Bubble Tea mua nước uống. Vừa trả tiền xong, quay người ra thì ngay cửa tiệm, một người đàn ông cũng vừa bước vào. Tí thấy người này quen quen, hình như là... “chú đó”, má liền khựng lại, “chú đó” cũng bất ngờ, bối rối giây phút chạm mặt rất gần. “Chú đó” nhanh chóng lên tiếng, dù rất nhỏ:

- Em khỏe không?

Má nhìn hướng khác, mĩa mai, lạnh lùng:

- Cám ơn! Tui bình thường!

Rồi má kéo Tí bước nhanh ra khỏi tiệm.

Lên xe, má run rẩy, đề máy xe mấy lần mới nổ. Chạy được hơn một block đường, Tí thấy những giọt nước mắt của má lăn dài, má lấy tay chặn nhưng nước mắt càng rơi nhiều hơn. Má phải tấp xe vào lề đường, dừng lại, rồi không cần biết có Tí ngồi ghé kế bên, má ôm mặt khóc thành tiếng, nước nờ, nghẹn ngào.

Đâu rồi bà má kiên cường của Tí? Trước mặt Tí là đôi vai má rung lên từng hồi theo cơn khóc thỏa thuê, vỡ òa, như chưa bao giờ được khóc. Trước mặt Tí, là một bà má yếu đuối như bao người phụ nữ khác khi bị tổn thương, lần đầu tiên trong đời Tí mới thấy.

Tí biết, má khóc không phải vì còn yêu thương tiếc nuối gì “chú đó”, mà vì những uất hận, những tủi hờn dồn nén bấy lâu này, bây giờ mới có dịp tuôn trào...

Tự dưng Tí cũng khóc theo má!

KIM LOAN

Edmonton, Tháng 5/2023

<p>Đại Hội Ngọng</p> <p><i>Trông vào những kẻ i... uông? Tờ trên xuống dưới toàn phường giá cơm Phong bì túi áo góp gòm Căng phòng tham những, dò lòm cờ tanh.</i></p> <p>Canada, 24.5.2023 #9183</p> 	<p>Tình Ngụy Ngu</p> <p><i>Ba bề giặc đóng lệnh khênh, Tú bên Hán năm, ai lên cũng... Tàu! Sợi dây xỏ mũi giặt đau Dám đau nhúc nhích! Ngu nào đại hơn?</i></p> <p>Canada, 24.5.2023 #9180</p>
---	--

BẠN VÀ NHỮNG CON SỐ TRONG ĐỜI SỐNG

Hình như đời sống của chúng ta đều gắn liền với những con số.

Khi mới sinh ra đời, nhiều người hỏi đứa bé mới sinh nặng bao nhiêu ký lô theo kiểu Việt Nam hoặc nặng bao nhiêu pounds theo kiểu Mỹ. Rồi đứa bé biết lật, biết trườn, biết bò, biết nói, biết đi, biết chạy tương hợp với các số tuổi nào đó. Rồi đứa bé phải đi học lớp mẫu giáo 1 năm, lớp tiểu học 5 năm, lớp trung học 7 năm, lớp đại học 4 năm hay nhiều năm hơn nữa tùy ngành nghề chọn lựa.

Bây giờ đứa bé đã trở thành người vị thành niên. Cha mẹ phải lo dựng vợ gã chồng cho các cô cậu chứ lị. Gia đình lúc đầu chỉ có “hai đứa chúng mình thôi nhé” nhưng dần dần được gia tăng nhân số với những các cô chú bé con ra đời. Bây giờ mỗi gia đình chỉ mong sinh 2 con mà thôi chứ không dám sinh đủ “chục có đầu 10 hay 12” như gia đình các thế hệ trước với quan niệm “trời sinh trời dưỡng” vì bây giờ lo cho tụi nhỏ ăn học tới nơi tới chốn cũng mệt ná thờ rồi!

Rồi thời gian qua, các cô cậu bé con ngày xưa trở thành các vị trung niên trên 40 tuổi và trở thành quý cụ cao niên trên 60 tuổi.

Nếu bạn đi làm đủ 10 năm với 40 tín chỉ (hơn nữa càng tốt) bạn sẽ được hưởng tiền an sinh xã hội (SSA) do chính phủ cấp cho, dựa vào tiền thuế an sinh xã hội mà bạn đã đóng cho nhà nước khi bạn còn đi làm. Số tiền bạn lãnh được nhiều hay ít tùy theo số năm làm việc và lương bổng nhiều hay ít của bạn trước đây.

Nếu bạn cảm thấy mệt mỏi và thích ngâm nga câu nói: “Tri túc tiện túc, đãi túc hà thời túc. Tri nhàn tiện nhàn, đãi nhàn, hà thời nhàn” (tạm dịch là “nếu biết đủ thì là đủ, biết nhàn thì là nhàn, đợi đủ biết bao giờ là đủ, đợi nhàn biết bao giờ là nhàn”). Bạn có thể “treo ấn tử quan, lên non tìm động hoa vàng” nếu bạn muốn hưởng nhàn. Lúc đó bạn chỉ được lãnh tiền an sinh xã hội khoảng 75% so với tiền hưu nếu bạn về hưu đúng tuổi về hưu chính thức của bạn (66 hay 67 tùy theo năm sinh của bạn). Việc này bạn phải hỏi kỹ lại các cơ quan an sinh xã hội về việc nghỉ hưu và tiền hưu như thế trước khi quyết định chứ đừng bắt chước về hưu sớm như người viết, rồi sau này đổ thừa cho người viết thì than ôi, tội nghiệp cho tôi lắm đấy!

Nếu bạn còn đủ sức khỏe và cần phải tiếp tục đi làm, thì bạn cứ tiếp tục đi làm cho đến khi đúng tuổi về hưu hoặc đã về hưu rồi mà vẫn thích đi làm thêm vì ở nhà buồn quá, thì bạn cứ việc đi làm, vừa được thêm tiền, vừa được đầu hót với bạn bè trong sở. Ở đây là xứ tự do mà lị, bạn có quyền tự do làm gì cũng được miễn là đừng hại mình hại người và vi phạm pháp luật là được. Smile!

Một niềm vui khác là khi bạn đúng 65 tuổi và là công dân Mỹ, dù bạn đã đi làm hay không có đi làm, bạn sẽ được nhà nước ưu ái gửi đến bạn một thẻ Medicare về bảo hiểm sức khỏe của bạn.

Tuy nhiên, nếu dịch vụ cung cấp sức khỏe của Medicare không được tốt cho lắm, theo ý bạn, nên bạn cần phải mua thêm phần bảo hiểm sức khỏe phụ thêm nơi các dịch vụ bán bảo hiểm này, để họ có thể trả tiền cho những phần nào mà nhà nước không chịu trả cho bạn khi nằm nhà thương, khám bác sĩ, mua thuốc, v.v. Dĩ nhiên dịch vụ này tốt hay xấu tùy theo số tiền premium mà bạn đã đóng cho họ hàng tháng. Thường thường bạn vẫn phải chịu phụ trả một khoản phụ phí nào đó.

Một tin vui hơn nữa là nếu bạn có mức lợi tức thấp hơn mức lợi tức tối thiểu mà nhà nước ấn định, bạn được nhà nước ưu ái tặng thêm một thẻ Medicaid cho bạn nữa và được cung cấp thêm phiếu thực phẩm (food stamp) nữa. Nếu đã có Medicare và Medicaid rồi thì bạn cứ ung dung mà sống vui sống khỏe vì rủi ro bạn có bị bệnh thì nhà nước sẽ lo cho bạn hết. Khỏe re!

Khi nhìn hình ảnh các cụ già ở Việt Nam bán từng bó rau héo úa hay làm lưng cực khổ để kiếm miếng ăn cho cá nhân, cho gia đình trong khi ở xứ Mỹ, các cụ già cao niên hưởng được nhiều ưu đãi của chính phủ từ miếng ăn, nhà cửa, săn sóc y tế thì mới thấy được sống ở nơi đây quả là có phúc vô cùng, cho nên chúng ta cần vui sống với những gì đang có trong tầm tay hiện tại là tốt lắm rồi, đừng nên đòi hỏi, so sánh gì thêm nữa nhé.

Về phương diện khác, sống ở xứ Mỹ, ai ai cũng sợ nhất là tiền nhà và tiền đóng bảo hiểm. Thôi thì đủ loại bảo hiểm mà bạn bắt buộc bạn phải đóng, nếu bạn là người tôn trọng luật pháp và muốn an tâm một tí: bảo hiểm sức khỏe, bảo hiểm xe, bảo hiểm nhà, bảo hiểm nhân thọ, v.v.

Nếu bạn chưa trả hết tiền nhà, tiền xe và nếu chẳng may bạn bị thất nghiệp thì than ôi sau 6 tháng không trả tiền nhà, tiền xe thì kể như nhà của bạn, xe của bạn thuộc về nhà băng rồi dù bạn đã đóng tiền trước đây bao nhiêu cũng mặc kệ. Nhà băng lấy nhà, lấy xe của bạn trước đã. Tình trạng kinh tế suy thoái hiện nay đã có biết bao nhiêu người phải đầu gối từ ngôi nhà thân yêu của mình đã sống bao nhiêu năm qua. Nếu bạn đã trả hết (paid off) nợ nhà, nợ xe, người viết xin chúc mừng và góp vui với bạn. Bạn đã là người may mắn và có điểm tốt rồi vì bạn đã thoát nợ. Bravo!

Rồi thời gian lại thấm thoát trôi đi, bạn sẽ không thể thoát khỏi vòng sinh lão bệnh tử. và rồi đây bạn và tôi sẽ phải mua vé xe đi về một nơi không có sự lo toan, phiền muộn ở chốn vĩnh hằng. Dĩ nhiên bạn hay gia đình bạn phải bỏ một số tiền để mua vé “một chiều” (one way) đó vào cái tuổi thượng thọ (trên 70) hay đại thượng thọ (trên 90 hay 100).

Cũng lại là những con số theo ta suốt đời, bạn nhỉ? Chạy trời không khỏi số!

Mời bạn cùng đọc với người viết lời khuyên của Thượng tọa Thích Tánh Tuệ gửi đến đại chúng mà chúng ta cần nên biết để được sống an lạc giữa chốn hồng trần này nhé. Kính tri ân thầy Thích Tánh Tuệ.

Thấu Hiểu Bản Chất Đời Sống Liên Thanh Thân

Nếu bạn đang cảm thấy phiền não, cảm thấy mất niềm tin vào cuộc sống này, thì hy vọng rằng sau khi bạn biết được 10 điều “bất lực” trong đời người này, bạn sẽ thấu hiểu được nhiều hơn, buông xả nhiều hơn, sống chấp nhận được nhiều hơn.

1. Sự Cô Đơn Không Ai Hiểu Thấu

Con người, bất kể là đang vui vẻ hay ưu sầu, cao sang hay hèn mọn, đều có thể bắt gặp cảm giác cô đơn không sao hiểu thấu, nó quanh quẩn trong tâm hồn mỗi người, tựa như đang tìm kiếm ý nghĩa chân thực của đời người.

2. Người Bạn Thương Lìa Xa Bạn

Con người đến với nhau vì duyên, ra đi cũng là duyên, không cần quá níu kéo, bởi có níu kéo cũng không giữ được. Người rời xa bạn, đó là họ đã đánh mất bạn, không phải bạn đã đánh mất họ. Cũng có thể, rời xa là để gặp lại nhau tại một nơi nào đó tốt đẹp hơn.

3. Thời Gian Trôi Qua

Trong dòng chảy cuộc đời, thời gian cuốn trôi đi bao thị phi, phiền muộn, bao niềm vui nỗi buồn, cũng như cả tuổi thanh xuân. Thời gian một khi trôi qua là không thể nào trở lại, vậy nên, việc gì cần làm thì nên cố gắng nỗ lực, đời này, ít nhất là không hổ thẹn với chính mình.

4. Tình Yêu Vô Vọng

Một loại độc dược rất ngọt ngào gọi là “ưa thích”, cái thích này không có giới hạn, đủ dạng đủ loại, nhưng rốt cuộc ưa thích vẫn là ưa thích, nó không phải là “yêu” mà là sự khát khao sở hữu trong vô vọng.

5. Thất Bại

Thất bại tựa như một bức tường đồ sộ, nó đè lên thân bạn, khiến bạn không cách nào vùng vẫy, không thở được, khiến bạn mất đi niềm tin. Tuy nhiên, nếu bạn lặng lẽ buông xuôi thì bạn sẽ không cách nào đứng dậy được nữa. Nếu bạn cố gắng đứng lên, bạn sẽ thấy mọi thứ không quá tồi tệ như mình vẫn nghĩ.

6. Không Thể Lựa Chọn Nơi Xuất Thân

Có người sinh ra đã là vua, có người sinh ra là quý tộc, nhưng rất nhiều người sinh ra đã là thường dân. Trên thế giới này, chúng ta có thể thay đổi được mọi thứ, nhưng không thể lựa chọn cho mình được nơi sinh ra, lựa chọn bậc sinh thành. Bạn không thể lựa chọn nơi sinh ra nhưng hoàn toàn có thể lựa chọn được cách sống.

7. Lãng Quên

Nhiều người trong chúng ta cho rằng cả đời sẽ không bao giờ quên đi sự tình, ngay cả những chuyện chúng ta cho rằng không thể quên, rốt cuộc vẫn sẽ bị lãng quên. Cuộc sống vì có kỷ niệm, nên mới có những phút giây hoài niệm. Hãy cứ để mọi chuyện thuận theo tự nhiên, sống an vui với hiện tại là điều nên làm nhất.

8. Quá Khứ Đã Qua

Một giây vừa trôi qua đã trở thành quá khứ. Cuộc sống này, rất nhiều thứ sẽ mất đi, dù muốn hay không cũng nên chấp nhận. Điều duy nhất có thể đọng lại, đó là những yêu thương chân thành bạn đã dành cho người thân và tha nhân.

9. Người Khác Cười Nhạo, Chê Bai..

Miệng là của người khác, tai là của bản thân mình, nói hay không đó là việc của họ, còn nghe hay không lại là chuyện riêng của mình, chúng ta phải học cách mỉm cười khi đối mặt với tất cả điều này.

10. Không Tránh Khỏi Cái Chết

Cuộc sống là một quá trình, và cái chết là điều không thể tránh khỏi. Nếu như đã không tránh khỏi, vậy chớ nên đầu tư và cung phụng quá nhiều cho thân xác hư giả này mà hãy để thời gian tìm hiểu và thực nghiệm đời sống tâm linh. Sống có ích và sống trọn vẹn trong hiện tại rồi chuyện gì đến sẽ đến, như vậy những phút giây hiện hữu trên đời này mới có ý nghĩa và hạnh phúc đong đầy..

Mây kia nào phải bầu trời
Mặc mây vờn gió, Bụt ngồi an nhiên
Nắng mưa... là chuyện trần duyên
Đến đi vẫn thế an nhiên Bụt ngồi.
Mắt nhìn vạn sự cùng trôi
Hương trà thực tại bờ môi biết là...
(Như Nhiên – Thích Tánh Tuệ)

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi MCTN 663-ORTB 1092-52423)

ĐỌC CHO HIỂU

Em giàu mây, gió, thơ, trăng
Chỉ cần giấy bút đãi đàng là vui
Hành trang toàn sách nặng thôi
Đọc cho hiểu rõ những lời tiên nhân!

Ý Nga, 23.5.2023

ÁC ĐẢNG

Cướp tài sản, ngu dân, bản cùng hóa
Tràn vào Nam những nón cối huênh hoang
Đi dép râu, về giày Ý khoe khoang
Cộng trợ tráo, tự hào, không biết nguơng!

Dư thụ hưởng, thị trường ngoài tưởng tượng
Thỏa tiêu pha dòng họ, cháu, con, cha
Rồi đón đưa “Người lạ”: kẻ thù Nhà
Loài ác đảng xây cung vàng, điện ngọc!

Ý Nga, 21.5.2023

HẾT HẠT TIÊU, TRÁI ĐIỀU TỚI GỎI MĂNG... CỤT?

Đầy sông cá nhảy lon ton,
Trái cây trĩu nhánh chật vườn miền Tây.
Ai làm chết đó, thiếu đây?
Nhỏ lên, trồng xuống, đổi thay: tiêu điều
Cụt!

Ý Nga, 23.5.2023

NINH NẶNG...

Vào lườn lách, thối cũng khen
Ra lưng cong cúi nặng men nịnh sằng
Danh như, tai tiếng y rằng
Đi, về: nhiệm vụ mấy trang? Phá gì?

•
Dung không tất cả phân ly
Cộng Đồng tan nát chỉ vì... một tên!

Ý Nga, 23.5.2023

CUỘC PHẢN THƯ

Nhớ ngày sách bị tịch thu
Má ngồi bất động y như tượng đồng
Tiểu thư viện, cả tấm lòng
Chất chiu từng cuốn nhọc công mua về.

Cộng con xé đốt hả hê;
Cộng cha, Cộng mẹ thỏa thê lửa bùng
Ba than: “*Hủy diệt hãi hùng*
Gia tài, cơ nghiệp tiêu từng phút giây
Cộng vào “giải phóng” gì đây?
Ban đêm bắt, giết; ban ngày cướp, soi”

Thế nên dân mới... ra khơi!”

Ý Nga, 5.2023

*Phản thư: đốt sách

GIÀ HÓA TRẺ

(Nghe bạn kể chuyện lão hóa.)

*

Đang đi tự nhiên khuyu xuống
Léch về như một robot!
Tất cả các khớp đều cứng
Giống người già bộ bày trò.

Dung không chân “chậm máy nhíp”.
Khớp gối hòa theo khớp hông
Thì ra thoát vị đĩa đệm
Thảo nào mà đau cả lưng!

Chẳng còn khớp nào chịu lực
Sụn méo, đầu gối sao... tròn?
Bệnh loãng xương đưa dấu hiệu:
“Sụn ma sát đã mài mòn”.

Thế là tập đi, tập đứng
Y hệt như là trẻ thơ
Học ngâm chân bằng nước ấm
Học lau nhà cũng phải... bò.

Đôi chân không chịu đứng dậy
Mà mình còn muốn... vùng lên
Chuẩn bị ra đường bằng gậy

NGỌC LAN

Chỉ vì ngọc lan, tôi làm thơ
Nhớ về kỷ niệm của ngày xưa
Tôi và anh, hai người xa lạ
Tình cờ gặp nhau, vẫn cảnh chùa.

Trời nắng, dưới cây tìm bóng mát
Hoa trắng tinh, đài các, dài thon
Lá xanh mượt mà, làm ngây ngất
Êm ả không gian mùi nồng thơm.

Điều thuốc trên tay, anh mơ màng
Khung trời bé nhỏ thật bình an
Bỏ ngoài kia buồn vui, sương gió
Chẳng vương bận lòng chuyện trần gian.

Đời anh ngược xuôi vì thời cuộc
Đợi chờ ngày sóng nổi ra khơi
Tôi cũng mong một lần biển gọi
Vượt trùng dương tìm bến xa xôi.

Mình đi dạo vườn chùa trước sân
Bướm hoa ríu rít cũng băng khuâng
Vào chánh điện nghe hồn thanh tịnh
Trai phòng, chén trà sen lằng lằng.

Bữa cơm chay ngon miệng lạ lùng
Nhang trầm lắng bằng đại hồng chung
Chú tiểu lí lắc mang tay nải
Oản xôi, tiễn khách về, chiều buông.

Ngọc lan rung rinh, chào lưu luyến
Anh hái tặng tôi một nụ tươi
Đêm về giấc ngủ còn xao xuyến
Khói thuốc bay, hay cành hoa rơi?

Hôm nay ai nhắc đến chùa xưa
Ôi ngọt ngào cánh gió ngẩn ngơ
Của một lần tao ngộ năm cũ
Tóc rối bông bênh... Tôi mộng mơ...

KIMLOAN

Edmonton, Mùa Phật Đản 2023

Thuyền nhân không thể... lênh bênh!
Ý Nga, 21.5.2023

DỨT TÌNH

-“Em dâu thương chị-của-chồng
Còn hơn em ruột ẵm bông ngày xưa”
*

Chị ơi! Tốt lúa trời mưa
Chén vui com có, dây dưa chi buồn?
Ý Nga, 21.5.2023

TUỞNG NHỚ BA

Con khôn lớn nhờ bị đòn nhiều nhất
Kiếm gỗ, con học nhào lộn, lách, luồn
Những đêm buồn quỳ gối, gối muốn mòn,
Những sáng thức bé, nhỏ con học võ.

Con thèm ngủ, tự dằn vò khổ sở
Nhờ khừ khừ hưởng may mắn quanh co
Tránh rủi ro cú đá nọ bất ngờ
Má lo sợ, bơ phờ thương con cái.

Hướng trái, phải học đá qua, vật lại
Má thở dài, con biết cậy nhờ ai?
Bốn chị em mồ hôi đổ dài dài
Áo ướt đầm mới được... ngồi thoải mái.
*

Và cứ thế học khi nằm, lúc nhảy
Ba ra tay: đường rộng, gió, sương đầy
Học đến ngày hai tháng em... đắm say
Thay đối tượng: Ba tha con gái... nhão!

Cô bạn rủ con theo Thái Cực Đạo
Lén ghi danh cùng bạn học tâm đầu
Không kiếm đao, thụ giáo loạn cào cào
Vòng vo vậy mà chẳng tài vững chãi.

Ba chậm rãi mà dạy đầu ra đũa
Năm Thầy trò bầy gờ chi còn hai
Em đau lưng, chị yêu cả chân tay
Xương dòn xốp, nhớ Ba, mơ: học... lại!
Ý Nga, 21.5.2023

THI ĐUA THUA ĐI!

(Cảm tác nhân đọc bài **ĐỒNG BẰNG SÔNG
CỬU LONG BIỂN THÀNH VÙNG SÁU, VÙNG
XA** của LÂM VĂN BÉ

<https://www.diendanthekey.net/2023/03/lam-van-be-ong-bang-song-cuu-long-bien.html>)

*

Thi “*công trình*” quái lạ
Xin viện trợ nước ngoài
Đua: “*muu chước hèn hạ*”
Xây, dựng, tháo, gỡ: sai!

Biết chi về địa lý
Mà đập công, bao đê?
Đảng “*thi... đua trông lúa*”
Ôm trọn ngoại tệ về!

Tất cả dân dân chết
Đồng bằng sông Cửu Long
Tham “*Thâm canh tăng vụ*”?
Thâm: nát bét ruộng đồng!

Càng **đua... thi** ngu dốt
Càng cạn kiệt tài nguyên
Giành đặc quyền, đặc lợi
Tranh nhau phá ba miền.

Hao tốn bao công quỹ
Nhằm rút ruột thủ... riêng
“*Để lại lăm di lụy*”
Ai cứu chữa trò điên?

Thủy lợi hay thủy... hại
Mở mang ngôn ngang kênh
Ai mượn đảng “*đánh thức*”?
“*Thức dậy chưa vươn lên*”?

Láo!

Ý Nga, 21.5.2023

Theo Lâm Văn Bé trong bài này:
Trong một cuộc họp ở Ba Đình ngày
22/04/2022, Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng đã
tuyên bố:

“ĐBSCL sau nhiều năm **ngu yên**, đã
được **đánh thức** vào những năm 80 của thế kỷ
trước, nhưng chỉ mới **thức dậy** mà chưa **vuôn
lên**, người dân nơi đây phần lớn chỉ mới **đủ**

ăn, mặt bằng, y tế, giáo dục chưa theo kịp cả nước (báo Thanh Niên).”

BỘ SƯU TẬP VÔ HÌNH

Đến ga kế sau ga Dresden, một người đàn ông có tuổi vào bên trong toa của tôi. Ông ấy lịch sự chào tôi, ngồi xuống, nhìn tôi và gật đầu chào như thể vừa gặp một người bạn lâu năm không gặp. Ông giới thiệu tên mình và tôi chợt nhớ rằng đây là một người bán đồ cổ rất nổi tiếng ở Berlin, tôi đã từng đến mua thủ bút và sách ở tiệm của ông.

Ông nói với tôi: Tôi phải kể cho ông nghe tôi vừa mới đến nhà của một người. Đây là câu chuyện thật hi hữu hiếm có mà tôi chưa từng gặp trong suốt hơn ba mươi năm trong nghề. Tranh Đức Mẹ, tranh vẽ tay, sách in cổ, trước 1500 ở Châu Âu. Ông có thể biết là các tác phẩm nghệ thuật ngày nay được bán như thế nào, vì tiền đã mất giá. Những người giàu đột nhiên rất yêu chuộng các tác phẩm về Madonna, tượng Đức Mẹ, sản xuất trước năm 1500 và các bản in cũ. Họ đòi hỏi rất nhiều, hơn cả những gì chúng tôi có thể cung cấp cho họ. Thậm chí chúng tôi phải cảnh giác sợ họ đến nhà và lục soát để tìm.

Khi họ đến nhà và vợ vét tất cả những vật có giá trị của tôi, tôi chỉ còn nước kéo rèm cửa hàng của mình và đóng cửa. Tôi thật xấu hổ khi kiểm lại và thấy trên các kệ hàng, chỉ có một vài hàng cũ hoặc lỗi thời, mà không người bán hàng rong nào dám trưng bày trên xe của họ; cửa hàng đồ cổ này nổi tiếng từ thời ông nội tôi.

Trong lúc bối rối này, tôi bỗng muốn xem qua danh sách các khách hàng cũ của chúng tôi, để cố gắng tìm ra một người mà tôi có thể mua một vài bản sao. Những danh sách này luôn là một nơi để tìm kiếm những vật thật xưa cũ, nhất là vào thời điểm hiện nay. Thật vậy, tôi không tìm thấy điều gì đáng quan tâm: hầu hết những khách hàng của chúng tôi trước đây đã qua thế giới bên kia hoặc đã bán bộ sưu tập của họ từ lâu. Một vài người sống sót có lẽ không thể cung cấp cho tôi điều gì quan trọng. Nhưng đột nhiên, tôi đọc được vài lá thư của vị khách hàng xưa nhất của chúng tôi.

Kể từ khi bắt đầu chiến tranh, năm 1914, ông ấy đã không đặt hàng với tôi; nếu ông còn sống thì chắc đã ngoài tám mươi. Thư từ của ông đã gửi từ khoảng sáu mươi năm trước. Ông đã liên lạc với cha tôi và ông tôi rồi. Ông là một người kỳ dị, hơi ló bịch; một trong những người kỳ quặc mà các họa sĩ Menzel và Spitzweg thường vẽ và thỉnh thoảng người ta vẫn bắt gặp ở các thị trấn tỉnh lẻ này. Những bức thư của ông được viết tay với nét chữ ngay ngắn, số tiền được gạch dưới bằng thước kẻ và mực đỏ. Để tránh nhầm lẫn, ông đã viết mỗi con số hai lần, và để tiết kiệm, ông đã sử dụng những tờ giấy trắng xé ra từ những bức thư nhận được và làm phong bì cho riêng mình. Những tài liệu kỳ lạ này, ngoài chữ ký của ông, còn có cả một loạt chức danh: cựu cố vấn kiểm lâm, trung úy dự bị, được huân chương hạng nhất. Là một cựu chiến binh của những năm bảy mươi [1]. Nhưng người tiêu tư sản tiết kiệm quá mức này lại có những phẩm chất khác thường của một nhà sưu tập. Ông ấy rất am hiểu về các bản in và đã thể hiện một gu thẩm mỹ tinh tế. Tôi quan sát những đơn đặt hàng của ông. Tôi nhận thấy rằng vào thời điểm mà người ta có thể mua được những bức tranh khắc đẹp nhất chỉ bằng một thaler [2], thì người đàn ông sống ở tỉnh lẻ này đã gom lại từng chút một và không ai có thể tin được, ông đã sở hữu một bộ sưu tập tranh khắc rất có thể cạnh tranh với những bộ sưu tập lừng lẫy nhất của những người mới giàu lên.

Thật vậy, những bức tranh mà ông đã mua từ cửa hàng của chúng tôi với số tiền khiêm tốn bằng marks và pfennigs giờ đây sẽ có giá trị đáng kể. Hơn nữa, mọi thứ đều cho thấy rằng chắc chắn ông đã rất thành công với các tiệm khác và đã thu được rất nhiều từ các cuộc đấu giá của họ. Thật

ra chúng tôi đã không có được tin tức gì của ông kể từ năm 1914. Nhưng tôi biết rõ về các giao dịch bán hàng với số lượng lớn quan trọng như vậy nên không thể nào không quan tâm đến việc này. Do đó, tôi kết luận rằng nhà sưu tập kỳ lạ này hẳn vẫn còn sống, hoặc kho báu của anh ta đang trong tay những người thừa kế.

Thế là vào ngày hôm sau tôi quyết định đi tìm gặp ông, tức là vào tối hôm qua, đến một trong những thị trấn hẻo lánh nhất ở tỉnh Saxon. Rời nhà ga nhỏ, tôi lững thững dạo bước trên con đường chính của thành phố cổ. Đối với tôi, không thể tin rằng một trong những căn nhà lụp xụp này lại là nơi sinh sống của một người đàn ông sở hữu những bức tranh khắc lộng lẫy nhất của Rembrandt cũng như của Durer và Mantegna, tất cả đều hoàn chỉnh và trong tình trạng được bảo quản hoàn hảo. Tôi vô cùng ngạc nhiên khi đến bưu điện, tôi được biết rằng người cố vấn kiểm lâm vẫn còn sống.

Tôi thú nhận là tôi thật sự xúc động khi đến nhà ông vào buổi trưa. Ông sống trên tầng hai của một khu nhà tồi tàn mà có lẽ một nhà thầu đã xây một cách cầu thả vào năm 1860.

Tôi rụt rè bấm chuông. Ngay lập tức, một bà lão với mái tóc bạc phơ ra mở cửa. Tôi đưa danh thiếp của tôi và hỏi liệu Cô vãn có thể tiếp tôi không. Bà ấy nhìn tôi, ngạc nhiên và nghi ngờ. Ở thị trấn tỉnh lẻ nhỏ này và trong ngôi nhà khiêm tốn này, một chuyến viếng thăm là một sự kiện phi thường. Bà lịch sự bảo tôi chờ một lát. Bà lấy danh thiếp của tôi và đi vào phòng bên cạnh. Tôi nghe tiếng thì thầm. Đột nhiên, giọng một người đàn ông kêu lên:

– A! Ông R. từ Berlin, nhà buôn đồ cổ nổi tiếng! Xin mời ông vào. Tôi sẽ rất vui!

Bà cụ mời tôi vào phòng khách. Ở giữa phòng, một người đàn ông to lớn mặc quân phục, đứng dậy và thân mật chìa tay ra cho tôi. Cử chỉ chào đón tự nhiên thật trái ngược với thái độ cứng nhắc và bất động của ông.

Ông đã không bước đến gần tôi. Hơi bất ngờ, tôi tiến đến bắt tay ông. Khi tôi muốn nắm tay ông, tôi nhận thấy bàn tay đó không đưa ra để bắt tay tôi nhưng lại như chờ đợi. Tôi đã đoán ra được: người đàn ông này bị mù. Từ thời thơ ấu, tôi luôn cảm thấy ngượng ngùng khi đứng trước một người mù. Tôi chưa bao giờ có thể nghĩ rằng một người đàn ông còn sống mà không nhìn thấy mọi việc rõ như tôi.

Ông bắt tay tôi một cách nồng nhiệt và chào đón tôi một cách thân tình:

– Thật là một chuyến thăm bất ngờ. – Ông cười nói. – Làm sao người ta có thể tin rằng một trong những quý ông từ Berlin lại đến cái tỉnh lẻ nhỏ bé này! Ôi! Chắc chắn đây là một chuyên thăm thú vị. Tôi đoán biết được lý do ông đến gặp tôi... Công việc kinh doanh đang rất tẻ ở nước Đức nghèo nàn của chúng ta. Quý ông thương gia nhớ đến khách hàng cũ của mình và tìm họ như những con chiên lạc. Nhưng, ở đây, tôi sợ rằng ông không tìm được điều ông muốn đâu, thưa ông. Những người huớ trí nghèo như chúng tôi có được một mẩu bánh mì trên bàn là đã may mắn lắm rồi. Chúng tôi không thể mua bất cứ thứ gì nữa với mức giá điên rồ như hiện tại.

Tôi trả lời rằng ông đã hiểu sai mục đích chuyến thăm của tôi. Tôi đã không đến để bán bất cứ gì. Khi đi ngang qua khu vực này, tôi không muốn bỏ lỡ cơ hội bày tỏ lòng kính trọng của mình với một trong những khách hàng lâu năm nhất của chúng tôi và một trong những nhà sưu tập vĩ đại nhất ở Đức. Nghe những lời này, khuôn mặt của ông thay đổi, thể hiện sự vui mừng và tự hào. Ông quay sang vợ mình, như muốn nói: “Bà nghe thấy chưa?” Ông nói với tôi bằng một giọng vui vẻ và dịu dàng:

– Thật đấy, ông thật tốt bụng... Ông sẽ chiêm ngưỡng những thứ mà người ta không thể nhìn thấy hằng ngày, ngay cả ở thành phố Berlin sang trọng của ông. Những bức tranh mà ta sẽ không có bản sao đẹp hơn trong tủ của hoàng gia ở Vienna hoặc Paris. Ông thấy không, khi sưu tập trong

sáu mươi năm, giờ đây đã tích lũy được những vật quý không thể tìm thấy ở bất kỳ nơi đâu nữa. Louise, đưa hộ tôi chiếc chìa khóa tủ.

Đúng lúc đó, một điều bất ngờ đã xảy ra. Bà cụ nhỏ bé, đang đứng phía sau ông và đã lắng nghe chúng tôi nói chuyện bỗng giơ hai tay về phía tôi có vẻ cầu xin, và bà đang lắc đầu. Tôi không hiểu gì cả. Bà đến gần chồng, đặt tay lên vai và nói:

– Nhưng, Herwarth ạ, bây giờ là giờ ăn trưa rồi. Sau đó lại phải nghỉ ngơi như lời bác sĩ bảo. Vậy thì xin mời khách đến vào buổi chiều được không ạ. Anne-Marie sẽ đến, cháu biết rõ hơn tôi, và sẽ giúp ông khách.

Vừa nói, bà vừa ra dấu năn nỉ tôi. Bây giờ tôi mới hiểu. Tôi đành cáo từ, và hẹn sẽ trở lại. Ông có vẻ không vui, như thể người ta vừa lấy mất món đồ chơi ưa thích của đứa trẻ. Ông nói:

– Vấn đề không phải là xem ba hay bốn bức tranh vẽ tay, mà là hai mươi bảy bức, mỗi bức của một nghệ sĩ khác nhau, và tất cả đều hoàn chỉnh... Vậy ông hãy đứng hẹn nhe, nếu không thì chúng ta sẽ không đủ thời gian để xem hết đâu. Ông sẽ rất ganh tị đấy, ông càng ganh bấy nhiêu thì chúng tôi, những nhà sưu tập, lại càng thích thú bấy nhiêu! Chúng tôi chỉ muốn gom lại tất cả báu vật cho mình, và không để lại cho người khác bất cứ thứ gì!

Bà lão đưa tôi ra cửa, và tôi nhận thấy bà có vẻ rất ngượng ngùng, một nỗi lo âu thật sâu kín. Bằng một giọng nghẹn ngào, bà lại nói:

– Con gái Anne-Marie của tôi có thể đến đón ông tại khách sạn không? Như thế sẽ tốt hơn, thưa ông.

– Dạ thưa tôi rất vui lòng ạ.

Một giờ sau, một người phụ nữ hơi lớn tuổi ăn mặc rất giản dị đến gặp tôi. Tôi nhận thấy cô ấy có vẻ ngập ngừng để nói lên điều khó nghĩ của cô, cứ mỗi lần định nói điều gì thì gương mặt cô lại đỏ lên, và đôi tay cứ nắm lấy nếp áo. Rốt cuộc cô cũng bổi rối thốt lên:

– Mẹ tôi bảo tôi đến gặp ông... Chúng tôi muốn xin ông... tin cho ông biết... một cách thẳng thắn... trước khi ông đến xem... Bộ sưu tập của cha tôi bị mất đi vài tác phẩm... Rất tiếc là một số lớn trong bộ sưu tập ấy...

Cô hít vào một hơi thở thật sâu đoạn nói tiếp:

– Ông sẽ hiểu sự tàn ác của thời gian là như thế nào... Lúc cha tôi 76 tuổi, ông vẫn còn muốn tham gia chinh chiến, nhưng thị lực của ông trở nên rất kém, còn ngoài ra sức khỏe của ông rất tốt. Trước đây ông còn đi bộ, nhưng bây giờ chỉ còn niềm vui duy nhất là ngắm nhìn bộ sưu tập của mình, đúng hơn là mỗi chiều ông đến sờ nắn những bức tranh yêu quý ấy, từng bức một, theo thứ tự mà ngày xưa ông đã sắp, và thuộc lòng, và chẳng quan tâm đến điều gì khác nữa. Mỗi ngày tôi đều đọc kết quả bảng đấu giá cho ông, và khi biết rằng giá tranh xưa ngày càng cao, ông càng vui sướng. Và điều kinh khủng hơn hết, thưa ông, là cha tôi không hiểu gì về giá cả thị trường cũng như thời đại hiện nay. Ông không hiểu là chúng tôi đã mất hết tất cả, và với số tiền hưu hằng tháng của ông thì không thể sống đến hai ngày. Và nỗi khó khăn lại thêm chồng chất khi anh rể của tôi đã hy sinh ở trận chiến, để lại vợ và bốn con thơ. Cha tôi không hề biết đến những thiếu thốn vật chất. Ban đầu chúng tôi ăn tiêu rất dè sẻn, nhưng rồi cũng không kham nổi, nên đã bán vài món trang sức để dành bấy lâu. Nhưng hỡi ôi! Cũng không thấm vào đâu vì ông tiêu đến đồng pfennig cuối cùng để mua tranh. Rồi một hôm, trong nhà không còn gì để bán nữa. Không biết xoay sở thế nào, mẹ tôi và tôi phải đem bán món đầu tiên trong bộ sưu tập. Cha tôi sẽ không bao giờ cho phép làm điều ấy. Ông ấy không biết gì cả, không biết thời thế khó khăn thế nào, không biết là đất nước đã thua trong cuộc chiến, vì chúng tôi không đọc tin tức cho ông nghe. Bức tranh mà chúng tôi bán rất có giá trị. Đó là tranh khắc axit [3] của Rembrandt.

Người mua trả cả triệu marks, chúng tôi tưởng rằng sẽ yên thân trong nhiều năm; nhưng rồi đem gởi ngân hàng, đến hai tháng sau thì chẳng còn gì cả, ông biết đó. Thế là chúng tôi buộc phải bán tám tranh thứ nhì, rồi lại thêm bức nữa. Tiền gởi đến quá trễ, nên lại mất giá. Rồi chúng tôi tham dự những cuộc bán đấu giá, và đã bị khách hàng lừa. Cứ thế từng bức tranh lại ra đi, chỉ có một hai bức là được giữ lại. Bởi vì lý do đó nên mẹ tôi đã hoảng lên khi ông đến nhà. Nếu cha tôi mang bộ sưu tập ra cho ông ngay lúc đó, thì mọi việc sẽ đổ bể. Chúng tôi đã thay thế bằng những bản sao giả hoặc chỉ đơn giản là những tấm bìa trắng, khi sờ vào thì cũng y hệt như bức tranh, để cho ông không nghi ngờ gì khi chạm đến vật quý. Chỉ sờ nắn chúng và đếm từng bức một, nét mặt cha tôi hiện lên niềm hân hoan vui thích như lúc xưa còn nhìn thấy chúng. Ông cũng cho rằng ở thành phố này không ai có đủ tư cách để ngắm những vật báu của mình. Ông yêu một cách say mê mỗi bức vẽ và khắc ấy, đến nỗi ông có thể u buồn đến tận cùng nếu biết được tất cả chúng đều không còn nữa. Từ khi người quản đóc bảo tàng Dresden qua đời, giờ đây ông là người đầu tiên mà cha nghĩ sẽ rất hân hạnh khoe kho báu của ông.

Vì lý do đó – cô vừa nói vừa nhìn tôi, đôi mắt đẫm lệ – chúng tôi van nài ông đừng làm cho cha tôi đau khổ, đừng làm cho chúng tôi thêm khổ đau. Xin ông đừng phá vỡ niềm ảo tưởng cuối cùng ấy. Xin ông giúp chúng tôi làm cho cha tin rằng tất cả những bức tranh của cha vẫn thật sự hiện hữu, khi cha miêu tả cho ông nghe. Có thể mẹ và tôi đã hành động không đúng, nhưng chúng tôi không còn cách nào khác, thưa ông: sự sống là quan trọng, nhất là của bốn đứa bé đáng kể hơn rất nhiều so với những mảnh giấy đã sẫm màu. Và mỗi ngày ông ấy mân mê những tờ giấy đó trong suốt ba giờ đồng hồ, như nói chuyện với một người bạn thân. Và hôm nay có lẽ là ngày hạnh phúc nhất của ông, ngày mà ông chờ đợi trong bao nhiêu năm để khoe kho tàng với một vị rất am hiểu về hội hoạ.

Cô ấy đã diễn tả bằng một giọng xúc động đến nỗi tôi khó có thể ghi lại một cách chính xác. Than ôi, tôi đã gặp nhiều người nghèo bị bóc lột một cách đáng xấu hổ và bị lừa dối một cách đê tiện, chỉ vì một mẩu bánh mì, mà phải dứt bỏ của cải quý giá nhất, tài sản thừa kế của tổ tiên họ, nhưng tôi chưa bao giờ gặp trường hợp như thế này, khiến tôi vô cùng bối rối. Tôi đã hứa sẽ giữ bí mật và giúp đỡ những người phụ nữ tội nghiệp này.

Chúng tôi cùng nhau về nhà. Trên đường đi, tôi thấy kinh ngạc và buồn bã biết bao khi biết sự thiếu hiểu biết của họ đã bị lợi dụng một cách đau thương như thế nào.

Vừa đến ngưỡng cửa, tôi đã nghe lời mời rất to và vui của ông cụ:

– Mời vào! Mời vào!

Đôi tai của người khiếm thị chắc hẳn đã nghe bước chân của chúng tôi trên cầu thang

– Hôm nay ông ấy không hề chớp mắt, ông ấy vô cùng nôn nóng khoe báu vật của mình.

Bà cụ vừa nói vừa mỉm cười. Còn cô gái thì đã nói bằng mắt rằng tôi đã hiểu chuyện. Trên bàn là một chồng các bức tranh. Ông bắt tay tôi và mời tôi ngồi:

– Đây này! Thật là nhiều quá, và các quý ông từ Berlin thì không bao giờ có thời gian cả. Đây là hầu như trọn bộ tác phẩm của danh họa Durer. Đây là bức Đại Mã!

Một cách thận trọng như thể chạm vào một vật dễ vỡ, ông rút ra khỏi tấm bìa các-tông một miếng bìa cứng đóng khung một tờ giấy trắng không ó vàng. Ông cẩn thận dùng đầu ngón tay nhấc tấm bìa lên ngay đôi mắt đờ đẫn của mình và say mê nhìn mà không hề thấy. Trên khuôn mặt của ông là sự ngây ngất kỳ diệu của sự ngưỡng mộ. Đột nhiên, không biết do sự phản chiếu của tờ

giấy hay ánh sáng bên trong, đôi đồng tử cứng ngắc bất động của ông bật sáng lên:

– Xem đây, ông đã bao giờ nhìn thấy một bản sao nào tuyệt hơn chưa? Thật là tinh túy, đến từng chi tiết nhỏ nhất. Tôi đã so sánh tờ này với bản sao của Dresden – Ông lật tờ giấy lại và chỉ vào mặt sau, để cho tôi phải xem con dấu ở đó – Đây là con tem của bộ sưu tập Nadler, kia là của Rémy và Esdaile. Những nhà sưu tập nổi tiếng này không nghĩ rằng có ngày tuyệt phẩm của họ sẽ nằm trong căn phòng bé này.

Tôi rùng mình khi thấy ông thốt lên bao nhiêu là lời ca tụng trước một tờ giấy trắng! Rồi với độ chính xác đáng kinh ngạc ông lấy đầu ngón tay chỉ vào những con dấu của nhà sưu tập chỉ còn tồn tại trong trí tưởng tượng của ông. Tôi đột nhiên có cảm giác như mình đang chứng kiến một trò ảo thuật. Cổ họng nghẹn lại, tôi không biết phải trả lời thế nào. Nhìn sang hai người phụ nữ, tôi lại thấy những cử chỉ van xin của họ. Vì vậy, tôi trấn tĩnh lại và bắt đầu diễn vai trò của mình.

– A! Thật là một bản sao tuyệt vời!

Ngay lập tức mặt ông rạng rỡ lên:

– Tấm này chưa là gì đâu ông bạn ơi, tôi phải cho ông xem bức *Nỗi Sầu* và *Niềm Đam Mê*. Thật độc nhất vô nhị. Đây, ông có thấy vẻ tươi mát này, tông màu ấm áp và bạt lốt hoàn hảo này không? Rồi những ngón tay của ông lần theo những đường viền tưởng tượng:

– Tất cả những người buôn bán tranh ảnh và giám đốc các viện bảo tàng ở Berlin sẽ phải ganh tị! Ông cứ tiếp tục như thế trong suốt hai tiếng đồng hồ để thuyết mình dài dòng một cách long trọng. Quý vị ạ, tôi không thể miêu tả ấn tượng huyền hoặc của cuộc phô trương mớ giấy lộn này, mà trong trí tưởng tượng của con người tội nghiệp, chúng vẫn hiện hữu thật đến nỗi ông lần lượt mô tả chúng mà không có chút sai sót nào, với những chi tiết nhỏ nhất nhất. Bộ sưu tập vô hình từ rất lâu đã được phân tán khắp bốn phương trời, vẫn tồn tại, và không hao mòn mẻ sút tí nào đối với người khiếm thị, người bị lừa dối vì lòng từ bi này.

Sự quá nhiệt tình, sự coi mở của ông khiến chính tôi cũng bắt đầu tin vào điều đó. Chỉ một lần duy nhất sự tự tin trong cơn miên hành của ông xuyết phải thua: Ông vừa khoe về độ chính xác của đường cắt trong bức tranh *Antiope* của Rembrandt, một tác phẩm chắc hẳn là vô giá. Những ngón tay rất nhạy cảm của ông lần theo những đường nét của bức vẽ một cách âu yếm bỗng dưng đã không nhận ra dấu vết trên tấm bìa. Vẻ mặt ông sa sầm lại, và ông nói thảm một cách ngập ngừng: “Bức này rõ ràng là *Antiope* mà!” Ngay lập tức, tiếp tục diễn vai trò của mình, tôi cầm lấy tờ bìa đóng khung và bắt đầu miêu tả một cách nhiệt tình và đến từng chi tiết nhỏ nhất bản khắc axit mà trí óc tôi đã ghi nhớ rất chính xác. Bấy giờ khuôn mặt của ông mới hết căng thẳng. Tôi càng tán dương kiệt tác này bao nhiêu thì gương mặt héo úa của ông càng lộ rõ sự thân tình vui vẻ tột bậc. “Thế là ít ra cũng có người thông thạo.” Ông quay sang hai người phụ nữ và nói: “Cuối cùng, một chuyên gia đã xác nhận sự vô giá của những bức tranh này. Mẹ con bà luôn cần nhân tôi đã đem

hết tiền vào bộ sưu tập này. Tất nhiên là mọi việc không dễ dàng chút nào. Trong sáu mươi năm, không bia, không rượu, không thuốc lá, không du lịch, không đi xem hát, chỉ dành dụm cho bộ sưu tập này! Nhưng các người sẽ thấy: khi tôi không còn đây nữa, bà và con sẽ trở nên giàu, giàu hơn tất cả dân trong thành phố, giàu như những người giàu có nhất ở Dresden. Sau đó, các người sẽ thấy vui mừng vì sự điên rồ của tôi. Nhưng chừng nào tôi còn sống, không một tờ giấy nào ra khỏi nhà. Hãy mang tôi đi trước rồi sau đó mới đến bộ sưu tập của tôi.”

Vừa nói, ông vừa vuốt ve những tấm bìa trắng nhách như thể đó là một người thân yêu. Một cảnh tượng thật kinh ngạc và cảm động! Trong suốt những năm chiến tranh đau buồn vừa qua, tôi chưa bao giờ thấy một khuôn mặt nào bừng lên niềm hạnh phúc trong sáng và hoàn hảo như thế. Hai người phụ nữ đứng bên cạnh ông cũng sở như hình những vị thánh mà ta vẫn thấy trên các bức tranh xưa trước ngôi mộ của Đấng vừa sống lại. Niềm hạnh phúc bừng sáng trên khuôn mặt nhăn nheo của họ, với đôi mắt vui cười ướt đẫm nước mắt. Còn ông ấy vẫn còn ngập lặn trong vui sướng với lời khen của tôi. Tôi thở phào nhẹ nhõm khi những bức tranh phình gặt ấy cũng được mang đi và họ đem cà phê đến.

Niềm cảm hứng tuôn trào khiến ông có vẻ trẻ lại rất nhiều. Rồi ông vừa kể cho tôi nghe những lần ông mua được tranh như thế nào vừa mò mẫm sờ vào bức tranh. Cho đến khi tôi nói đã đến lúc tôi phải cáo từ, thì ông tỏ ra bực tức và giậm chân như đứa trẻ. Ông nói:

– Ô, không thể được, ông bạn mới nhìn thấy có một nửa kho tàng của tôi thôi!

Khi thấy ông ngoan cố như vậy, hai người đàn bà giải thích một cách khó khăn rằng phải để cho tôi đi nếu không sẽ bị nhỡ chuyến tàu. Sau khi không thể làm gì được, một cách tuyệt vọng, ông cầm lấy tay tôi, vuốt ve theo cách triu mến của một người khiêm thị như thể muốn chứng tỏ tình cảm mà lời nói không thể diễn tả được hết.

– Cuộc viếng thăm của ông đã mang cho tôi một niềm vui vô tận. – Giọng nói ông đầy xúc cảm mà tôi không bao giờ quên được – Thật là một sự an ủi lớn lao cho tôi khi được tiếp một người sành về hội họa như ông. Nhưng ông đã không hoài công khi đến nhà một người khiêm thị tội nghiệp. Tôi hứa sẽ thêm một điều khoản vào di chúc của tôi rằng ông sẽ chịu trách nhiệm về cái vinh dự bán đấu giá bộ sưu tập của tôi. Ông hãy hứa với tôi rằng ông sẽ thực hiện một danh mục thật đẹp mắt nhe. Đây sẽ là bìa mộ của tôi đó.

Tôi nhìn vợ và con gái ông. Họ nép vào nhau, bồng rùng mình và cả hai hợp thành một cơ thể đang run lẩy bẩy. Phần tôi, một cảm xúc kỳ quặc dâng lên khi tôi nghĩ ông cụ đáng thương này, vẫn không một chút nghi ngờ, đã giao cho tôi việc bán bộ sưu tập của ông, một bộ tranh quý đã bay đi tứ phương từ rất lâu rồi. Quá cảm động, tôi đã phải hứa những điều mà tôi sẽ không bao giờ có thể giữ lời được. Và rồi, đôi mắt đờ đẫn của ông lại sáng lên. Qua cái nắm tay của ông, tôi cảm nhận được cả tâm huyết của ông phó thác cho tôi. Hai người phụ nữ tiễn tôi đến cửa. Họ không dám nói chuyện với tôi. Đôi tai rất nhạy của ông sẽ nghe được những lời thì thầm nhỏ nhất. Nhưng đôi mắt đăm lẹ của họ biểu lộ lòng biết ơn đối với tôi.

Tôi lao đảo bước xuống cầu thang như trong mơ. Trong thâm tâm, tôi cảm thấy xấu hổ. Tôi đã đến như một thiên thần của một câu chuyện cổ tích trong ngôi nhà của những người nghèo khó. Tôi đã phục hồi thị lực cho một người mù trong hai giờ, cố ý nói dối và tiếp tay cho một sự lừa dối có lương tâm. Thật ra, tôi muốn đến để có được một vài món quý hiếm bằng mưu mẹo. Nhưng điều mà tôi mang về chính là thứ vô giá này: ký ức về một nhiệt huyết sống động và thuần khiết, về một sự phấn khích tinh thần hoàn toàn tận tâm cho nghệ thuật mà con người dường như đã đánh mất từ lâu. Lòng tôn kính sâu sắc tràn ngập trong tôi, nhưng tôi cũng cảm thấy có một nỗi nhục nào đó len vào mà không hiểu tại sao.

Khi ra tới đường, tôi nghe thấy tiếng cửa sổ mở mạnh ra và có ai gọi tên tôi. Ông cụ đã kiên quyết nhìn theo tôi với ánh mắt không hờn. Ông nhào người thật xa ra bên ngoài cửa sổ đến nỗi hai người phụ nữ phải giữ chặt người ông. Ông vẫy chiếc khăn tay và hét to: "Chúc ông đi đường bằng an!" thật trong trẻo và hân hoan như giọng trẻ thơ. Tôi sẽ không bao giờ quên niềm vui của người đàn ông ấy. Trên cao ông đang thanh thản hạnh phúc, còn bên dưới là những người qua đường tất bật và đầy âu lo. Một ảo ảnh an lành như một đám mây mờ ảo che khuất thế giới thực tại cùng vô vàn hỗn loạn mà ông không bao giờ biết được. Và tôi nhớ đến câu nói rất thiết thực này, hình như của Goethe: "Các nhà sư tập là những kẻ hạnh phúc."

– Stefan Zweig

(ThaiLan dịch)

Chú thích:

[1] 1870: Chiến tranh Pháp-Phổ (Đức ngày nay).

[2] Thaler: Đồng tiền bằng bạc của Đức.

[3] Tranh khắc axit (tiếng Anh: etching) là kỹ thuật dùng axit hay thuốc cắn màu (mordant) để cắt các chi tiết của một tấm kim loại, từ đó tạo ra những nét khắc chìm (intaglio). Kỹ thuật này được áp dụng trong tranh in từ khoảng đầu thế kỷ thứ 16.

Khắc axit (tiếng Anh: **etching**) là kỹ thuật dùng **axit** hay thuốc cắn màu (mordant) để cắt các chi tiết của một tấm kim loại, từ đó tạo ra những nét khắc chìm (intaglio).[1] Kỹ thuật này được áp dụng trong tranh in từ khoảng đầu thế kỷ 16.

NGÀY TÙNG NGÀY NGÃN NGỜ

Ánh trăng vào cửa đêm đêm
Mặt trời cũng thế! Ai đem anh vào?
Không anh, thiếu lắm ngọt ngào
Đắng cay cứ tấm lệ trào nhớ thương!
Á Nghi, 20.5.2023

NẾU ANH VỀ TRONG MƠ?

Đi đâu anh chẳng chịu... về
Bao nhiêu là tháng thắm thê đợi chờ?

*

Nếu anh xuất hiện bất ngờ
Bệnh em có chóng thoát bờ trầm kha?
Á Nghi, 20.5.2023

LAU ĐÀN

Lâu rồi không đụng phím đàn
Nhớ chi đâu nữa mấy ngàn Sol, Si
Đồ, Rê rướn sức nổi gì?
Mi, Fa ràn rụa cũng vì nhớ anh!
Á Nghi, 19.5.2023

HÀNG XÓM KẼ VỀ ANH

(Cám ơn hai cháu Boyong & Sheila.)

*

Còn nguyên lời nhắn người quen:
"Mai tôi biến mất, nhờ con giúp giùm
Thói quen ru rú, âm thầm
Chú lo cô khổ biết tìm cây ai?"

Trăm buồn giọt ngán, giọt dài
Đêm về nghìn nhớ gửi bài thơ Thương!
Kiếp sau lại hẹn chung đường
San vui, sẽ ngọt một phương cùng chàng:
Thế Vinh!

Á Nghi, 20.5.2023

NƯỚC DƯ BIẾT CHỨA VÀO ĐÂU?

Trời mưa máng xối lệch nghiêng
Nước không trữ được, hàng hiên lu buồn
Em nhìn những giọt mưa tuôn
Nhớ anh Hương Đạo Sinh luôn chăm làm!

Sức em yếu ớt đành cam
Sửa hoài không được, lam nham ướt nhèm
San qua, sót lại lem nhem

LUNG LINH

Nhớ anh đòi hỏi bánh thơm
Hát lời tình tứ, em châm thêm trà.
Mùa xuân liếc mắt ngân nga
Căn phòng âm cúng nở hoa, liếc tình.
Ôi chào là hạnh phúc mình:
Bóng in trên vách thưa trình nhấp nhô.
Á Nghi, 18.5.2023

CAU TRÀU SẮP HÉO

- Thương em, cau bổ làm mưòi
Trầu bao nhiêu lá cũng cười chia đôi.

*

- Chèn ơi! Ai biểu thương tui
Không lo dạm hỏi, lời thôi... chia quài?
Chậm chân gieo mạ bùn lầy
Ai khiêng vác lá lợp xây nhà mình?
Á Nghi, 18.5.2023

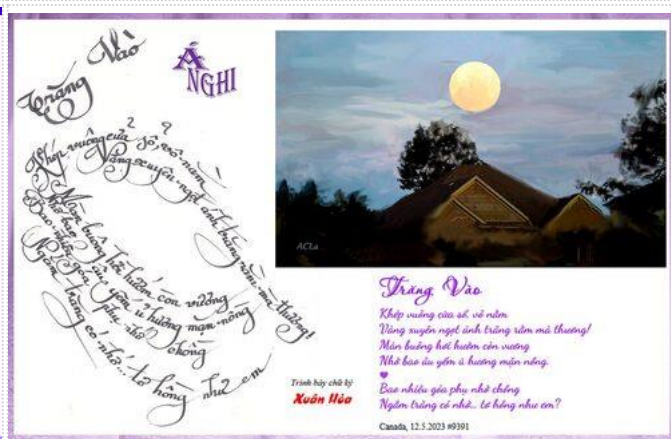
Nước mưa, nước mắt đều thềm có... anh!
Á Nghi, 19.5.2023

MẪU ĐƠN

Phòng ăn cái ghế trống trơn
Chỉ duy một đóa mẫu đơn úa tàn
“Mời anh dùng bữa!” Mời khan
Anh còn đâu nữa? Lệ chan canh sâu!
Á Nghi, 19.5.2023

NHUNG!

Hút chi lăm thuốc, đóm rọi
Coi chừng nhà cháy, mây trời lăm tro!
Người Ta hút quá, hay ho
Tương... hay ho lăm, bày trò nhớ... Nhung.
Á Nghi, 18.5.2023

ƯỚC AO

Ước gì anh nắm lấy tay em
Một lần thôi em sẽ không quên
Chắc hẳn là bàn tay anh ấm?
Em sẽ run những ngón tay mềm.

Một lần thôi, dù chỉ vài giây
Anh hãy hôn lên tóc em đây
Khi anh hờ hững không trở lại
Theo bước anh, tóc em là mây.

Ước gì anh cùng đi với em

ĐÔI THAY

Hôm qua anh mới nói tiếng yêu
Em thấy trong em những buổi chiều
Nắng vàng đẹp lắm về qua phố
Rộn ràng đâu đó tiếng chim kêu.

Em đón tình anh rất thật thà
Nếu đời toàn ước vọng cao xa
Với em có lẽ không như thế
Ước vọng gần thôi, ta với ta.

Em đón tình anh như đón Xuân

Một đoạn đường thôi, trong hoàng hôn
Em sẽ bảo thời gian dừng lại
Để anh nhìn thấy mắt em buồn.

Em sẽ vì anh, em làm thơ
Lòng em sẽ ướt lúc trời mưa
Lòng em sẽ nhạt theo màu nắng
Sẽ ngậm ngùi theo ánh trăng mờ.

Ước gì anh đến tìm gặp em
Một hôm thế giới bỗng lặng im
Một hôm em thấy mình hạnh phúc
Nghe tim mình mơ chuyện nhân duyên.

Kim Loan

Đón khách ly hương áo bụi trần
Về với em đi, đời êm thắm
Giấc ngủ hiền không chút băng khuâng.

Hãy yêu em đi, chớ ngại ngần
Vì đời là một giấc phù vân
Vòng tay em đây chờ anh đến
Vui phút tương phùng mộng ái ân.

Hôm nay anh đã bỏ đi xa
Em thấy trong em những chiều tà
Nắng vàng buồn lắm về qua phố
Chim lạc bầy tiếng kêu thiết tha!

Kim Loan

Quà Tặng Ngày Mother's Day

Mother's Day
Ngày của mẹ
Những bà mẹ già lẫn mẹ trẻ
Những người đàn bà đã sinh đẻ
Tặng cho đời những đứa con ngoan

Hôm qua con trai gọi sang
"Con gửi quà online tặng mẹ"
Tôi cười chỉ bà mẹ trẻ
Con tặng gì cho vợ của con?
Con dâu tôi bá cổ chồng
"Con cần một ngày ngủ thật ngon
Thật đã giấc. Con anh ấy giữ"

Chuyện con con
Mẹ tin con sẽ làm tròn
Mother's Day ráng hãy giữ con
Cho bà mẹ trẻ được tròn giấc ngủ
Thế nghĩa là Mother's Day đây đủ
Ý nghĩa cảm ơn
Đó con.

Nguyễn thị Thêm
13/5/2023

Mother's Day
Ngày của Mẹ già lụ khụ
Quên trước quên sau
Tay đau mắt mờ chân đã yếu
Ăn không ngon đêm dài không ngủ
Cơ thể héo mòn đầy dọa thân già
Con đừng online tặng mẹ bó hoa
Cũng đừng gửi kẹo sô cô la
Mẹ bị tiểu đường nên không ăn ngọt
Mẹ nhớ con, tim già hoi hóp
Chỉ cần một cú phone
Con của mẹ gọi từ xa
"Mẹ ơi! Con sẽ về nhà"
Là mẹ vui vô cùng trong ngày Lễ Mẹ
Mother's Day
Vui quá.
Con à.

Nguyễn thị Thêm.
13/5/2023

Má của tui là một bà già nhà quê.

Tui nói ra với một chút tự hào. Bởi hai chữ "Nhà Quê" không làm tui xấu hổ hay mặc cảm mà nó là cái gì thân thương, rung động tuyệt vời khi tui nói tới nó đề chỉ về má.

Má tui nhà quê thì đương nhiên tui cũng nhà quê không sai chỗ nào, chắc như bấp. Nhưng khi tui hỏi con tui:

- Má là bà già nhà quê, không ăn mặc sang trọng, không trang điểm thật đẹp như những người má khác, má dờ tiếng Anh con có xấu hổ vì má không?

Con tui ôm hôn tui và nói:

- Má đâu có nhà quê, má của con vẫn đẹp, ăn mặc lịch sự, biết thương người, sống có đạo đức, hết lòng hy sinh cho con cái. Má là má của con. Má nhà quê thì con cũng nhà quê hay sao?

Ừ hén! Đơn giản như vậy mà tui cứ tự hỏi mình. Kỳ thiệt.

Hồng biết sao má tui già rất sớm. Tui nhớ khi tui học lớp Nhì, lớp của thầy giáo Lượm thì má tui đã là một bà già nhai trà bồm bồm. Đầu niên học, má dẫn tui tới gửi cho Thầy:

- Dạ! Thừa thầy, nó là con Chín. Con gái mà cũng phá lăm đó thầy, thầy mần ơn cứ quánh nó thẳng tay dùm tui. Tui gửi nó cho thầy, trăm sự nhờ thầy.

Tui đâu phải tên Chín, tui thứ chín trong nhà. Nhưng khi tui học lớp bét (Lớp 1 bây giờ) má tui cũng đem tui gửi cho cô giáo y chang như vậy. Cô vô sổ viết tên tui là Nguyễn Thị Chín. Và dù năm nào tui cũng lãnh thưởng hạng nhất, tên tui cũng vẫn là Nguyễn Thị Chín. Đến khi tui học hết lớp trường làng được ra quận Long Thành học cô giáo Ba dạy lớp Nhất. Cô kêu "Nguyễn Thị Thêm." Tui tỉnh bơ, tui tưởng cô kêu ai. Hóa ra cô kêu mình.

Thế mà cả năm học, tui không bị ông Thầy đánh. Tui sợ đòn nên siêng học. Lần nào thầy kêu: "Trò nào xung phong trả bài trước", tui cũng giơ tay. Khi truy bài xong, thầy còn cho tui đánh mấy đũa không thuộc bài nữa chớ. Mấy thằng chọc tui: "Cái đầu trọc lóc như cái bình vôi, Mẹ ngồi, mẹ ỉa, mẹ bôi lên đầu." Hồi học lớp Ba ngày nào là tui đốt thẳng tay. Bây giờ nghĩ lại còn ân hận.

Ông thầy giáo già trường làng này nổi tiếng nghiêm khắc. Khi không thuộc bài hoặc làm toán sai ông bắt nằm dài xuống. Có khi mấy đũa nằm xếp lớp như cá mè. Cây roi mây thật dài ông ngồi trên ghế quất "trót, trót" xuống mông. Đũa nào khôn nằm sát bên trong. Đũa nào phá phách, học dở, ông cho nằm ngoài. Ngọn roi mây thường quất trúng mấy đũa nằm xa. Đau điếng.

Quý xơ mít là hình phạt trò nào cũng sợ. Mít đã ăn xong, đem phơi khô, lớp vỏ sần sùi khô cứng. Quý xuống đau thấu trời xanh. Mấy đũa bị quý, đầu gối lún xuống lưng từng lỗ nhỏ. Vậy mà không có phụ huynh nào dám đến trường khiếu nại hay phản đối.

Thầy còn hình phạt mà bi giờ tui thấy ác không chỗ chê. Đũa nào tay dơ hay móng tay không cắt, viết chữ xấu, vở bôi bẩn là thầy gọi lên kêu chụm mấy đầu ngón tay lại. Thầy dùng một củ mây ngắn, nhưng gốc rất to. Thầy gõ mạnh vào đầu mấy ngón tay chụm lại. Đó là hình phạt đau thấu tim. Càng giựt và né tránh thì thầy đánh càng đau.

Má tui nói: "Thầy như cha, thầy khó, trò mới thành người" nên má rất quý trọng thầy cô. Vào ngày Tết, Mừng Năm Tháng 5 hay Trung Thu má sai anh em tui mang lễ vật đến nhà thầy cô kính biếu.

Ông thầy giáo Lượm kiêm hiệu trưởng trường làng có hai người con gái cũng dạy chung trường. Cô Ngẫu dạy lớp bét (lớp 1), cô Duyên dạy lớp Tư (lớp Hai). Cả hai cô đều lớn tuổi mà không lấy chồng. Cô Ngẫu rất hiền, cô Duyên khó tánh và nóng nảy. Đũa nào lên bảng làm sai cô tức mình nắm đầu dụng vô bảng đau điếng. Bảng đen ngày xưa có giá chống. Bảng bị dụng mạnh ngã cái rầm. Cô bắt học trò dựng lại và nếu sai lại đánh tiếp.

Có lần cô cho làm toán cộng. Anh Sáu tui ngồi tại bàn đang làm, quên nhớ giữ số hàng chục. Cô Duyên đi ngang ngó thấy. Cô nắm đầu anh tui dụng xuống bàn một cái rầm. Anh tui gãy hai cái răng cửa, máu ra lênh láng ướt đỏ cả tập vở. Vậy mà má tui nghe báo tin, má lên trường đem anh về không hề trách cô giáo một câu. Má nói: "Có vậy mày mới tởn làm toán cho đúng."

Nhà tui đâu có giàu, ba tui làm tài xế lái xe cho đồn điền. Ông lại hào hoa có vợ nhỏ lung tung. Làm trọng tài đá banh, huấn luyện viên thể thao, Thanh niên Cộng Hòa, Ôi! Ba tui đủ thứ chức không có lương, tiền bỏ ra phục vụ nước chanh đá lạnh cho đội banh khi thi đấu, ăn uống ỉ xèo khi đá xong, rồi giặt đồ dơ của cầu thủ đủ làm má tui mặt đỏ hồng ra hơi. Bản tính má tui kính nể và sợ chồng, cục mậy bà cũng làm thình. Má tui còn hãnh diện khi chiều chiều ba tui mặc quần sọt, áo thun hiên ngang đi ra sân bóng đá.

Má tui mặt hơi lé, người ta nói là lé kim. Người gầy gầy, nước da thật đẹp, mơn mớn không một tí mụn hay nám hoặc trổ đồi mồi. Giá má tui ở vào thời đại này, o bề nhan sắc một chút bà sẽ là một mỹ nhân. Miệng má nhỏ nhắn, môi đỏ hồng. Cậu Hai tui nói hồi đó má tui đẹp nhất trong mấy chị em. Rất tiếc ba tui đẹp trai, có tài tán gái nên má tui bỏ phố chợ Phước Thiện theo chồng xa xứ.

Cái điều tui thắc mắc là rằng cô má tui sao di cư ra ngoài biên giới quá sớm. Mới hơn 50 gì đó mà rằng cô xệu xạ, ngoáy trâu lọc cọc dòm bắt chán (hông biết có phải vì vậy mà ba tui có vợ nhỏ không?) Cứ ngồi một chút là má kéo cái ống nhỏ, nhỏ một cái xoẹt đờ lờm lờm thấy ón. Có lần tui

tò mò, lén má làm một miếng. Ủy chu choa quoi! Tui say trà, mặt mày đỏ kè, người phùng phùng, muốn ói mà không ói, đầu óc quay mòng mòng, té nằm một đống. Từ đó tui tòn tới già.

Ở vườn dưới, ba tui dành nguyên một liếp để trồng cau và trà. Má tui là dân miệt vườn nên cau có trái ăn được là má tui trèo lên thử. Sau này tui tui lớn bộn, anh tui thay má làm cái nhiệm vụ leo cây này. Cứ làm một cái nài là trèo lên tới ngọn. Sau thắt lưng nhét một con dao nhỏ. Lên tới quày, hái một trái chẻ làm hai là biết cau đã ăn được hay chưa? Có khi nghi ngờ anh thả xuống cho má coi. Nếu được thì rạch hai bên quày cau một đường rồi giựt mạnh thòng dây thả xuống. Má kể, ở những vườn cau nhiều tuổi như vườn của ông ngoại tui, dân leo cau chuyên nghiệp không leo xuống khi cắt quày mà nhún người lác mạnh. Ngọn cau đong đưa và tay nài sẽ chuyễn qua cây cau khác.

Ở vườn trên, cạnh gốc chùm ruột ba tui làm 4 góc trà vàng cho leo lên một cái trụ làm bằng rễ những cây bằng lăng thật to. Những lá trà vàng óng dưới nắng mai, má tui hái để ăn và để chị tui đem ra chợ bán.

Ba tui không thích má tui ăn trà. Đương nhiên rồi. Ông đẹp trai, phong độ, trẻ trung mà má tui ăn trà bồm bồm ra đường làm sao xứng. Có một lần ông lên tiếng về tật ghiền trà của má. Hình như lần đó hai ông bà cãi nhau. Ba tui đem chuyện ăn trà ra làm đề tài chọc má tui nổi giận. Ông chê dơ, mất vệ sinh, thẩm mỹ. Ông thách má tui bỏ trà. Má tui hứ một cái rõ to và tuyên bố: “Tui sẽ bỏ cho ông coi.”

Vậy mà má tui bỏ trà thiệt, cái rụp, ngang xương, oai hùng. Bà từ già ông thần vôi và mấy lá trà vàng, cau xanh bắt mắt. Má để bộ ống ngoáy Mười Thông tặng nằm hiu quanh trong cái giỏ trà bỏ ở góc nhà. Ba tui chờ hoài không thấy má tái xuất giang hồ, kết thân lại với ông thần vôi. Ông đành xuống nước làm hòa. Ông phải tự thú: “Má mày lớn gan thiệt.”

Má tui không thích se súa. Bà ăn mặc đơn giản. Khi giàu, tiệm lớn có ba tầng bán rượu thời Tây, hay nghèo bán buôn qua ngày, có tiền hay không tiền má tui cũng sống y như vậy. Cái áo túi ngắn ngắn, hai cái túi to tổ chàng, nắp túi đựng tới đầu vú. Mỗi lần tui cần lấy gì trong túi áo là tay tui chạm ngay đầu vú má tui mềm mềm. Có khi tui bóp một cái chọc má tui chơi. Má la lên: “Tổ cha mày, con chó con.” Rồi bà cười hề hề thương yêu.

Khi tui lớn rồi, có chồng con, thỉnh thoảng thương má quá, tui cũng thò tay vào áo mò vú má. Cái vú teo nhách còn chút xíu, hai cái núm vú mềm mềm, vậy mà mẫn vú má thấy cũng thiệt phê. Những lúc ấy tui thấy mình sung sướng lắm như trở lại thời còn bé. Tui ngụp lặn trong cái ngát ngậy của tình mẫu tử mà quên bao nhiêu đắng cay truân chuyên đã đổ xuống đầu mình.

Má tui không có học nhiều, bà chỉ biết đọc biết viết để ghi sổ nợ. Cái sổ bán chịu của má tui chỉ có bà mới đọc được thông suốt. Lâu lâu, bà sai anh em tui sang dùm qua một sổ khác, những lần đó phải có má đứng bên để thông dịch những ám số của bà. Cuốn sổ sang qua đó để anh em tui đi đòi tiền dùm, còn sổ chính đích thân bà giữ.

Có một điều tui cúi đầu bái phục má tui. Má tính nhảm không ai qua mặt. Hàng hóa bán trong nhà, mỗi thứ mỗi chút, giá cả lung tung loạn xạ cả lên mà má tui nhớ đầu ra đó. Bà lấy bán rồi tính một loáng là xong. Tui tui đôi khi không tin, lấy giấy ra ghi ghi, chép chép, tính tới tính lui, khi đọ lại đúng là con số má tui đã ra.

Má tui trúng thầu mua hột mỗi khi tới mùa hột cao su rụng. Bà lúc nào cũng tin hai bên vai vác làm chứng cho mình. Bà hay nói với những người giúp việc: "Mình làm điều gian dối, tham lam thì trời biết, đất biết hai bên vai vác sẽ biết, nên khi đong hột không được ăn gian lác thùng mà phải đong sòng phẳng cho họ."

Khi mua đã đầy xe tải, má tui chở lên Sài Gòn giao cho hãng lớn. Bà mua sớ nước mắm tĩn và lấy hàng về bán. Lúc đó nhà tui rộn rịp với những món hàng rẻ lấy từ hãng gốc về bán lại. Tui mê nhất là má mua thịt heo quay, bánh mì và dưa hấu.

Trời ơi! Một tay cầm khúc bánh mì Sài Gòn nóng hôi, tay kia cầm miếng thịt có da heo quay giòn rụm. Tuổi thơ của tui thiệt ngon và béo hết biết. À còn dưa hấu nữa chứ. Cứ chọn trái nhỏ nhất, cắt mặt dưa và lấy muỗng múc ăn. Vừa ngon, vừa ngọt mát tới tận tim gan phèo phổi.

Hết mùa hột, má làm bánh tằm bì, bánh ú, bánh tét, xôi, bắp. Má cho chị em tui tập buôn bán. Hai chị em tui mang hai cái mâm đi vòng trong xóm. Lần nào thằng út cũng bán sạch trơn. Còn tui hông có duyên buôn bán nên lần nào cũng còn. Thằng em lại dẫn chị đi bán dùm rồi hai chị em dẫn về khoe má.

Tui thương nhất là hình ảnh má tui đi mua gom tĩn, những tĩn nước mắm đã dùng xong. Tỉnh nặng lắm, trời ban trưa má gánh về, đòn gánh cong xuống trên vai má. Mặt má đỏ rần vì nắng và đầm đìa mồ hôi. Nghĩ lại thương má đứt ruột.

Vậy mà sau 75 đổi tiền, má tui như từ trên trời rơi xuống. Bà tính hoài không ra. Hai đợt đổi tiền ở miền Nam đã xoay cái não má tui quay mòng mòng. Đi chợ hay mỗi khi tính tiền má tui ngồi tính toàn bằng tiền VNCH rồi tắt tịt.

- Sao kỳ quá vậy ông. Sao tiền xài như giấy lộn. Làm sao mà tính hả ông?

Ba tui nói với má:

- Bà tính tiền cũ làm chi cho mệt. Cứ trả theo tiền bì giờ là xong.

Nhưng má tui không quen tính như vậy, bà tính cứ lộn hoài nên cuối cùng ba tui đành làm thủ quỹ trong nhà.

Ông nói:

- Thôi bà để đó tui lo. Bà mà tính một hồi bà dắm vào dưỡng trí viện Biên Hòa lắm đó.

Từ đó má tui dẹp buôn bán, tính toán, an phận làm một bà già nhà quê thứ thiệt. Chuyện tiền bạc ba tui độc quyền giải quyết. Thịnh thoảng tui tui đem tiền về biểu, hay chị dâu tui bán trái cây lật vật trong vườn má tui dùng để cúng chùa, lì xì cho con cháu, hoặc thích ăn gì gửi chị dâu tui đi chợ mua dùm.

Má tui ít khi nào mang giày dép khi ra vườn. Má thích đi chân trần trên đất và trên thảm cỏ. Tui nhớ hoài má tui mỗi khi đi rẫy. Bà không mang dép. Bà nói mang dép vướng víu gánh nặng dễ bị vấp té. Tui nghĩ hai chân má tui dường như hóa đá nên không biết đau. Trời nắng chang chang, tui mang dép còn muốn phồng chân trên con đường tráng nhựa. Vậy mà má tui đi chân không chạy thoăn thoắt.

Bà gánh đôi quang gióng nặng trĩu đi như chạy. Má nói đi lẹ lẹ lên con, chạy nhanh chân không bị phỏng. Cái số má tui là số khổ nên bà không khi nào gánh đôi triêng gióng nhẹ. Không có gì đem về bà cũng ráng chất lên vài góc cùi. Má nói: "Nặng nặng để gánh chạy cho lẹ. Nhẹ khó đi lắm con ơi!" Thiệt là má tui như con trâu kéo cày, cái ách mang nặng nề mà làm việc vẫn vui.

Người ta dùng hai từ "rẫy bái" để diễn tả những khó nhọc khi phá rừng làm rẫy. Không kiên trì sẽ bỏ cuộc ngay. Bây giờ là mảnh vườn cây trái sum xuê, nhưng ngày xưa là rừng hoang, có cọp có rắn rít và thú rừng, vậy mà má tui vẫn bám đất khai hoang. Những ụ tre được chất lên từng đồng, những ngọn lửa bùng lên, liếm vào đống chà tre, củi tre kêu lách tách thỉnh thoảng nổ to. Má tui ôm yêu lui cui bên những đống chà tre đang đốt. Mặt má đỏ lừng bên ánh lửa, cái áo bà ba chằng chịt những vết hằn mồ hôi muối. Má cầm cái nón lá quạt liên tục cho mát. Miệng la lên: "Gió! Gió lên, gió lên."

Má là đàn bà má trái tim vững chãi, kiên cường. Má bỏ hết công sức, tiền bạc để khai khẩn lập vườn. Câu nói của má mãi mãi tôi không bao giờ quên:

- Con người của má sống một nhà, thác một mồ. Má lập vườn cát nhà để sống ở đây đến lúc chết. Má không đến ở nhà một đứa nào. Con ruột thì còn con dậu, con gái thì còn con rể. Má ở đây không đi đâu hết và sẽ chết trong căn nhà này.

Đó cũng là một trong những lý do mà khi liên lạc được với gia đình, em tui không thể bảo lãnh cha mẹ sang Mỹ.

Lúc mới phá rừng làm rẫy, đất còn mới, mối trùng ụ lên từng cụm. Mỗi sáng bước xuống đất mỗi người phải nhúng chân vô thau dầu (tui nhớ mang máng gọi là dầu gazon, một loại dầu cặn dùng để chạy máy cày). Ba tui nói làm như vậy mối trùng không ăn chân. Má tui đi chân không thì không sao. Còn tui mang giày, dép mà vẫn bị mối trùng ăn lở loét thấy ghê. Nhức và ngứa khóc cả đêm không ngủ được. Má tui lấy thau nước rồi đổ tro và than đang cháy hừng hực vào thau, bắt tui ngâm chân. Má hái lá thù đủ dầu nấu cho tui ngâm, ngâm phèn chua, ngâm rượu trắng, xức thuốc đỏ v. v. mà hai bàn chân tui vẫn lở thấy sợ. Có lần má tui khều trong đó ra những dây dài đo đờ. Tui nghĩ là máu kết lại từng dây. Nhưng má tui cương quyết đó là trùng con và từ đó bà chú ý thật kỹ tui mỗi khi tui xuống vườn.

Má tui có cái tật rất lạ. Ban ngày bà không mang dép, nhưng buổi tối, tắm rửa xong trước khi lên giường bà mang dép, giữ chân thật sạch. Bà lau chân cẩn thận bằng cái khăn máng ở cạnh giường rồi mới vào mừng, tấn cẩn thận để ngủ.

Đừng ai nói má tui nhà quê ít học không biết lễ nghĩa, phải trái. Má tui là người phụ nữ biết đối nhân xử thế. Bà vượt lên tất cả những thô kệch, nghèo nàn bản thân để chiếu sáng một tình mẹ thật vĩ đại vô biên.

Ngày xưa, khi chúng tui còn nhỏ. Quê tui ở trong vùng xôi đậu. Ban ngày là lính Quốc gia vào kiểm soát. Ban đêm giao cho nhóm Dân vệ trong làng. Đêm đêm Mặt trận về tuyên truyền, xin thực phẩm, thuốc men và giao truyền đơn cho dân đi rải. Các anh lớn của tôi đều được ba má cho lên Sài Gòn học để tránh bắt tặc sau này. Nhà chỉ còn hai chị em tui còn nhỏ nên phải ở nhà với ba má.

Có một lần họ giao truyền đơn bắt chị em tui phải đi làm nhiệm vụ nguy hiểm đó. Má tui không cho các con làm. Sáng mờ sương má đi rẫy, dậu truyền đơn dưới lớp đồ dùng lật vạt. Má rải một ít theo đường đi xuống rẫy. Lính Quốc gia đi ruồng về sớm. Thấy má và mớ truyền đơn, các anh dặn: "Má ơi! Thấy truyền đơn đừng có lượm nghen má!. má đưa cho tui con đem về quận" Sẵn dịp má tui đưa hết mớ còn lại cho mấy anh lính rồi đi về. Bà về tới nhà còn mặt xanh dờn vì quá sợ.

Những bà mẹ yêu con đã hy sinh mạng sống và cuộc đời mình bất kể hiểm nguy. Má tui tuyệt vời như vậy đó.

Má tui chỉ có một thú vui duy nhất là nghe đọc truyện. Kể từ khi tui đọc được chữ là lúc tui thành người đọc truyện cho má tui và các bà hàng xóm cùng nghe. Ban đầu đọc chưa chạy chữ, tui còn đánh vần thì các bà đoán trước rồi chỉnh chữ sai cho tui. Đến khi tui đọc làu làu thì tui được các bà và má tui cưng lắm. Những truyện *Phạm Công Cúc Hoa*, *Tám Cám*, *Mài Dao Dạy Vợ*, *Lục Vân Tiên*, hay *Tam Quốc Chí Diễn Nghĩa*, *Tiết Nhơn Quý Chinh Đông*, *Tiết Đinh San Chinh Tây*, *Phàn Lê Huê Phá Vòng Vây*, v.v là những truyện má tui mê lắm.

Trong số người nghe đọc truyện có bà Hai. Bà đọc chữ được nhưng vẫn đem sách tới nhà bắt tui đọc. Sách truyện *Phạm Công Cúc Hoa* của bà đưa không thể đọc dễ dàng. Bởi bà rất ghét Tào Thị nên cứ chữ Tào Thị thì bà lấy nhang đâm lũng lỗ như bà trừng trị con mẹ ghẻ hung ác với con chồng. Mỗi lần đọc những đoạn gay cấn đánh nhau hay mưu lược hại nhau thì bà nghiêng răng chửi phụ họa. Những đoạn mũi lòng, tình cảm dạt dào thì bà khóc như mưa. Cái khăn vắt vai dùng để chùi cổ trâu ướt nhèm nước mắt.

Nói sao cho hết những chuyện của má tui. Những chuyện bình thường, lật vặt mà sao với tui nó quý quá chừng. Những kỷ niệm hai mẹ con đi săn măng trong rừng tre gập cộp. Chuyện hai mẹ con đi vớt rong lá hẹ về cho heo ăn, nước chảy siết cuốn tui sắp chết đuối. Chuyện má tui giận ba tui cạo trọc đầu vì câu hát ngâm thơ vô tội của tui. Chuyện má tui giận lấy anh Sáu tui, không đụng đũa nồi canh chua anh nấu. Nhưng câu chuyện những tháng ngày của má tui nơi bệnh viện là hẳn sâu trong tui nhiều nhất.

Năm đó tui đang mang thai đứa con thứ nhì sau khi chồng tui đi tù Cộng Sản về. Nhà tui cách nhà cha mẹ hơi xa. Anh Sáu tui cất nhà trong vườn gần nhà ba má. Lúc đó má tui bệnh nặng mà bà đâu không nói với ai. Ba tui hỏi, bà chỉ nói bị cảm nhẹ không sao đâu.

Anh Sáu tui nhắn tui về: “Tao thấy má ít ra ngoài, cứ nằm trong phòng. Hỏi má, má nói khó chịu.” Tui vô phòng má. Rờ đầu thấy má tôi hơi sốt. Má nói má không sao đâu con. Nhưng tui thấy má tui cứ vài phút là tuột xuống giường đi tiểu trong cái xô để sẵn trong phòng. Má đi nhiều lần mà vẫn không tiểu được. Tui đoán má tui bị nhiễm trùng đường tiểu. Hôm sau tui lại về thăm má. Ba tui mời một đoàn Phật Tử tới tụng kinh cầu an cho má tui ở nhà trên. Một cô Phật Tử (có tiếng dữ hơn bà chằn) xuống trấn an má tui: “Bác Sáu, tui con tụng kinh. Bác Sáu có đi thì ra đi cho nhẹ nhàng nghen bác.”

Em tui (thằng em một cha khác mẹ mà má tui chăm sóc từ nhỏ) nghiêng răng trèo trẹo. Nó nói với tui: “Bà này tụng kinh chỉ có quỷ nó chứng chớ Phật nào chứng. Má mình như vậy mà nói đi với hồng đi nghe ngứa lỗ tai quá. Tui mình đem Má đi bệnh viện đi chị.”

Thế là chúng tôi đem má đi bệnh viện Bình Dân. Bác sĩ nói má tui bị bí tiểu. Họ thông tiểu cho má. Một lượng nước tiểu kinh hồn được lấy ra. Má nhẹ đi như hoàn toàn bình phục.

Ít lâu sau, hiện tượng đó lại tái phát. Lên bệnh viện họ nói má tui bị một bướu nhỏ chặn ngay lỗ tiểu cần phải mổ. Thế nhưng má tui quá yếu, bà chỉ muốn về nhà để chết nên bác sĩ bó tay.

Bác sĩ kêu hai anh tui lại để hỏi:

- Bà có gì bất mãn không? Sao bà chỉ cầu chết?

Anh tui nói không.

- Bà có ghét ai không?

- Không. Anh tui trả lời. Má tui hiền lắm, ai má cũng thương.

- Vậy bà thương ai nhất? Nếu người đó đến khuyên để bà chịu ăn lại sức thì chúng tôi mới mổ cứu bà được.

- Má tui thương em gái tui nhất. Nhưng nó đang mang thai, không thể lên đây nuôi bệnh.

Thế là tui quyết định nghỉ làm, lên bệnh viện nuôi má tui. Nhà thương chật chội, ba anh em tui thay phiên nhau 2 người một ca để túc trực chăm sóc. Tui mang thai sau 10 năm nghỉ sanh vì chồng đi tù Cộng Sản nên má chồng tui không muốn cho tui đi. Thế nhưng chữ hiếu nặng hơn, tui cãi lời mẹ chồng. Tui quyết định phải dùng tâm lý để khuyên má tui ăn uống cho lại sức để mổ.

Tui đến bên má tui vỗ về, năn nỉ, khuyên má cố gắng ăn thì bác sĩ mới cho về và tui mới được về:

- Má ơi! Má ăn đi má. Má ăn khỏe lại bác sĩ mới cho về, con mới yên tâm về nhà. Má thương cháu thì ráng ăn cho con khỏi la lét ở đây mất vệ sinh.

Ngày tui chưa lên, má tui cứ trần trối chờ chết. Lưỡi bà đã rút lại, nói không thành tiếng. Người như một bộ xương khô. Nhưng thương con, má tui bắt đầu ăn lại, sức khỏe phục hồi nhanh chóng. Thời kỳ sau 75 cái gì cũng thiếu thốn. Nhà thương dơ bẩn và đầy những tẻ đơan xã hội. Mỗi giường bệnh chỉ cách nhau một lối đi nhỏ xíu. Mấy anh em tui mỗi đêm nằm dưới đất trên lối đi đó, cái đầu nhô ra để thở còn chân phải thọc xuống gầm giường cạnh bịch nước tiểu được thông ra của má. Má thấy con vì mình quá cực khổ nên quyết tâm phải mau bình phục để về nhà.

Đi nuôi má ở bệnh viện chúng tôi thường là hai người, khi cần anh Tám tui cũng lên luôn. Một người đi chợ nấu ăn. Khi nấu phải ngồi canh chừng, hờ ra một chút là mất như chơi. Giặt đồ cũng phải ngồi canh kéo bị mất, phải đi mua thuốc theo toa bác sĩ, phải túc trực chăm sóc, lau người, bóp tay chân, cho má uống thuốc... Mấy anh em tui bỏ việc nhà để toàn tâm toàn ý nuôi bệnh má.

Tui thương anh Sáu tui lắm. Anh cực mịch, nóng tánh, ít nói nhưng rất thương mẹ. Thường chúng tôi nấu đồ ăn riêng cho má, còn mấy anh em ăn chỉ để sống mà thôi. Mua món gì ngon cho má, tui tui cũng chỉ dám nói nửa giá tiền. Như vậy má tui mới dám ăn thật tình. Còn không bà chê dờ để khỏi tốn tiền mua lần sau.

Có dạo má tui bị biến chứng. Bà run từng cơn, người giật như kinh phong. Chúng tôi đứt lốt, chạy vạy mới tìm gặp được bác sĩ chủ trị. Ông tới giường, nhìn má tui chỉ một giây rồi đi ra, không nói một tiếng nào. Anh Sáu tui nhào tới muốn thui ông bác sĩ một đấm vì quá nóng ruột. Anh nói ông bác sĩ vô lương tâm. Tui kéo anh lại và nói anh đứng canh chừng má, em đi tìm y tá và bác sĩ để hỏi má bị gì? Bác sĩ cho tui một cái toa, bảo ra ngoài mua chợ đen, vì đây là thuốc ngoại, bệnh viện không có bán. Anh Tám tui cầm toa thuốc đi một ngày mới tìm mua được. Qua nhiên, thuốc uống vô má tui dịu lại và bà qua khỏi cơn nguy hiểm.

Cái ống thông tiểu y tá đặt vào cho má tui không hề thay ống mới. Nước tiểu đầy chất dơ đóng lại bịt kín lỗ thông. Má tui lại bị bí tiểu trong khi đang điều trị. Anh em tui gọi y tá mấy lần họ cứ phớt lờ. Cuối cùng đánh liều tui rút ống ra. Hai anh em loay hoay không biết làm sao tống hết chất dơ bám trong ống để đặt lại cho má. Thương anh tui lắm, anh dùng miệng để thổi tống chất dơ. Tui tự mình đặt ống thông tiểu cho má. Từ đó cứ vài ngày là tui rút ống ra, làm vệ sinh và đặt lại cho má tui ngay trong bệnh viện.

Sau đợt đó má tui về nhà, mấy tháng sau bà lên nhà thương để mổ và sống thêm 4, 5 năm nữa.

Má tui mất vào một sáng mùa xuân. Bà nằm trên giường thiêm thiếp như say ngủ. Tui ngồi bên giường nhìn má tui đi dần vào cõi chết. Thằng út bò loanh quanh bên bà ngoại. Nó không hiểu sao hôm nay bà không ôm hôn nó như mọi khi. Ngoài sân ba tui và các anh đang chuẩn bị mọi thứ.

Tui bồng con xuống. Pha nước ấm với rượu lau khắp người và thay đồ cho má tui. Bộ đồ lụa trắng bà may từ thuở nào mà tui không thấy bà mặc bao giờ. Tui để má tui nằm yên và ngồi một bên cầu nguyện. Má tui ra đi bình an, êm đềm, lặng lẽ như sự chịu đựng cam nín trong suốt cuộc đời bà.

Má ơi! Con sông nào rồi cũng trôi ra biển lớn. Người mẹ nào cũng yêu con và hết lòng hy sinh, bảo vệ con mình. Má đã cho con tất cả những gì má có, trong đó có những kỷ niệm tuyệt vời mà con giữ mãi trong lòng cho đến cuối đời.

Con của má sẽ là một bà mẹ hiền, một bà nội, bà ngoại dễ thương của các cháu. Má là bài thơ tuyệt vời con đọc hoài mà vẫn thấy hay, là cuốn sách học làm người con học mãi không xong. Con nhớ mùi thơm của má. Mùi mồ hôi muối mặn nồng và nụ cười móm xòm của má.

Nụ cười từ ái của Đức Phật Quan Âm.
 Nguyễn Thị Thêm

Đã Chờ Chẳng Đám Rước Nàng

Bao nhiêu thân thích rượt rà
 Có sao Mẹ muốn nâng ta thêm vào?
 Tiêu thư sợ cảnh làm dâu
 Nhà mình phải nữ tiếng cao: bà chằn.

Thơ, thủ bút & trình bày:

NGHI
 Thi Ca Trúc Yên

Canada, 13.5.2023 #9155

Đi Hoài Cung Cởi!

Lòng buồn dây xích giữa đường
 Đước lùn từng bước, xe vương áo dãi
 Vật bay làm nhốt áo ai
 Cho anh cơ hội ngang vai, vira lên

Thơ là được tiếp chuyện... Tiên
 Bò công máy thủng gieo duyên theo nàng!

Canada, 13.5.2023 #9157

Đặc Cầu Đơ?

Mấy chục năm có hai lần
 Cùng khấn một vị kinh kinh lạ đời
 Tuyệt nhiên chẳng nói một lời
 Bếp trong bếp chào, Rock khốt phông ngoài.

Phải chi Cháo Rock ra oai
 Cùng khua chung nhịp một bài mới... vui

Canada, 13.5.2023 #9154

CẢM ƠN MẸ

Sau 21 năm kết hôn với người bạn đời, tôi bắt đầu tìm thấy một ánh sáng tình yêu rất mới lạ. Thật vậy, tôi đi với một người đàn bà không phải vợ mình, và đó là do cô ấy đề nghị: "Em biết anh yêu người ấy vô cùng!"

Người phụ nữ mà vợ tôi muốn tôi đi chơi cùng, đó là mẹ tôi, bà đã là góa phụ từ 19 năm, nhưng do những nhu cầu của cuộc sống, với ba cháu nhỏ và nhiều trách nhiệm khác về công việc, những lần tôi đến thăm cụ thật là hiếm hoi.

Một hôm tôi gọi bà và mời mẹ đi ăn tối. Bà hỏi: "Con khỏe không?" Bà rất ngạc nhiên khi thấy tôi gọi cho bà vào giờ khuya khoắt như thế. Bà lo âu, nhưng tôi đã trấn an mẹ: "Dạ thưa mẹ, con rất khỏe, con chỉ muốn đi chơi với mẹ một lúc thôi, mẹ ạ" "Chỉ có con và mẹ thôi sao?" Bà hỏi và trở nên trầm ngâm...

Ngày thứ Năm, khi xong việc sở, tôi đến đón mẹ ở nhà bà. Tôi cảm thấy bồn chồn. Và khi gặp mẹ, tôi cũng nhận thấy mẹ có vẻ không an tâm. Mẹ đứng chờ tôi trước cửa, và nhìn xem, mẹ ăn mặc chải chuốt quá sức! Hình như đó là chiếc váy cuối cùng cha đã mua tặng mẹ trước khi ông ra đi. Mẹ nói với tôi, vừa mỉm cười, vẻ triu mến: "Con biết không mẹ đã khoe với mọi người rằng hôm nay con trai sẽ đón mẹ đi chơi với con đó. Họ đều rất vui mừng và đang nóng lòng chờ đợi câu chuyện mẹ sẽ kể cho họ nghe khi mẹ về lại nhà".

Chúng tôi đến một nhà hàng rất đặc biệt, yên tĩnh và sang đẹp. Mẹ vịn vào cánh tay tôi, như thể mẹ là Đệ Nhất Phu Nhân vậy. Chúng tôi tìm bàn ngồi, và tôi đọc thực đơn cho mẹ, vì mẹ chỉ đọc được những hàng chữ in lớn. Mẹ nhìn ngắm tôi với nụ cười mãn nguyện trên đôi môi đã có nhiều nếp nhăn... Mẹ nói: "Ngày xưa con còn bé mẹ thường đọc sách cho con nghe". Tôi bảo mẹ: "Đã đến lúc con phải làm điều gì nhỏ bé để đáp lại tất cả những gì mẹ đã hy sinh cho con, mẹ ạ. Mẹ đừng lo, mẹ nhé".

Mẹ và tôi nói chuyện rất nhiều trong suốt bữa ăn. Chỉ là gợi lại những chuyện xưa cũ, và những sự việc mới xảy ra. Cứ như thế, và thời gian trôi qua rất nhanh, chúng tôi cũng không để ý rằng bây giờ đã quá nửa đêm...

Lúc về nhà, mẹ đứng ở ngưỡng cửa và bảo tôi: "Mẹ sẽ rất vui nếu sắp tới đây con và mẹ sẽ đi cùng nhau nữa, nhưng lần này mẹ sẽ thanh toán hóa đơn, con nhé!" Tôi ôm hôn tay mẹ và chào mẹ.

Vài ngày sau đó, mẹ tôi bị nhồi máu cơ tim và qua đời. Sự việc xảy ra quá nhanh làm tôi không kịp phản ứng như thế nào cả. Không lâu sau đám tang mẹ, tôi nhận được thư của nhà hàng mà trước đây mẹ cùng tôi đến vào buổi tối. Nét chữ thân thương của mẹ ghi rằng: "Mẹ biết lần sau này mẹ sẽ không dự được... Mẹ đã trả phần ăn cho hai người, vợ con và con. Con không biết buổi tối hôm đó quan trọng như thế nào với mẹ đâu, con ạ. Mẹ rất yêu con, con trai của mẹ!"

Lúc đó, tôi thật sự hiểu một cách sâu sắc nghĩa của từ "Yêu", và "Mẹ yêu con", và khi ta nói yêu ai thì lời nói ấy mang cảm xúc như thế nào cho người nhận.

Bạn ơi, đáng sinh thành là quan trọng trên hết mọi sự, nhất là mẹ hiền của ta. Các bạn hãy dành thời gian cho họ, họ xứng đáng được trân trọng như thế. Đó là quyền lợi Thiên Liêng và của riêng họ, và việc này không thể bị trì hoãn vì bất cứ lý do nào.

Sau khi đọc xong câu chuyện này, tôi nhớ đến người bạn của Abdallah ibn Omar, anh ta hỏi: "Mẹ tôi cao tuổi lắm rồi, và không thể tự di chuyển được nữa. Bà ấy hoàn toàn phụ thuộc vào tôi về những nhu cầu hàng ngày của bà. Tôi phải cõng bà đi mọi nơi, ngay cả đi vệ sinh; có khi bà không thể nhịn được và đi cả trên người tôi trong khi tôi đang mang bà trên lưng; bạn nghĩ như vậy tôi đã trả được nợ đối với mẹ mình chưa?"

Abdallah ibn Omar trả lời: "Cậu còn chưa trả được một lần đau cơ thắt trong vạn lần đau đón khi mẹ cậu sinh cậu ra nữa kia! Vì khi cậu phải chịu bà như vậy, cậu chỉ cầu mong sao bà ấy

chết quách để cậu khỏi phải ôm gánh nặng nghìn cân đó, còn lúc xưa khi cậu còn nhỏ cậu cũng vãi đầy trên người mẹ, thì mẹ cậu lại mong cậu sống và khôn lớn".

yabiladi
(Tháilan dịch)

ÔNG ANH

Minh họa: yannick-pulver-unsplash

Khoảng đầu thế kỷ 21, tôi quen ông Song Thao. Nói quen cho oai, chứ đây chỉ là tình một chiều. Thuở ấy, mỗi khi có tờ nguyệt san Thế Kỷ 21 trên tay, tôi nhanh nhẹn dò mục lục, tìm bài Phiếm của ông Song Thao, đọc ngẫu nhiên. Một ngày đẹp trời (ít nhất là đối với tôi), ông “thấy” tôi trên Diễn Đàn Thế Kỷ, ông hỏi ông chủ bút Phạm Phú Minh: “Hoàng Quân là ai?” Thế là tôi bắt được nhịp cầu tri âm với ông “trùm” Phiếm.

Tự đó đến nay, tính ra đã gần chục rưỡi năm. Ban đầu, biết ông là người người sang, tên tuổi ngất trời, tôi không dám bắt quàng làm họ. Tôi quen ông qua anh Phạm Phú Minh. Biết ông trang lứa với anh Minh, nên tôi xin phép gọi ông bằng anh (cho công bình). Dần dà, thư đi, tin lại, tôi nghĩ đến ông như ông anh quý mến. Ông có rất nhiều bạn. Bạn “ảo” trên Facebook quây quần quanh ông lên đến gần bốn ngàn người.

Số bạn ông trà đàm, tửu đàm bên bàn tròn văn chương dễ có đến vài trăm. Thế mà, giữa lúc say sưa chuyện trò với những bạn bè đồng thanh, đồng khí của ông trên vương chiếu chữ nghĩa, ông chợt chú ý đến con bé Hoàng Quân lấp ló ngoài cổng hóng chuyện. Ông ân cần mở cửa cho con bé bước vào sân chơi.

Tôi có cơ hội nhìn ông, nghe ông trong những cuộc phỏng vấn trên truyền hình hải ngoại. Còn nhân dáng của tôi đối với ông, chỉ là những dòng chữ đều đặn của font calibri hoặc arial trong điện thư và những bài viết tôi gửi đăng trên báo mạng. Thế mà, đã bao lần tôi được ông nhắc nhở, dịu dặt. Ông nghe tôi vất vả lúc làm cuốn sách đầu đời, ông mách nhỏ: “Hãy đến nhà xuất bản Nhân Ảnh.”

Khi các ông Khánh Trường, Luân Hoán, Nguyễn Vy Khanh lên chương trình thực hiện bộ sách “44 Năm Văn Học Việt Nam Hải Ngoại (1975-2019)”, ông “tiến cử” tôi vào danh sách. Năm 2018, tôi ngạc nhiên và cảm động vô cùng, được ông cho một chỗ đứng trong mục “Viết Cho Bè Bạn”. Với bài điểm sách: “Độc Đứng Ngần Trông Vời của Hoàng Quân”, ông đã “nắm tay” tôi chu du khắp Gia Nã Đại, Mỹ và Úc, không chỉ trên các trang mạng văn học mà cả báo giấy.

Minh họa: limepic-unsplash

Chị Tiểu Thu (đồng hương Montréal của ông) xuýt xoa: “Em trúng số độc đắc đó nha.” Bạn Phạm Công Luận bên Việt Nam nhận xét: “Anh Song Thao có vẻ quý trọng người viết qua trang văn.” Tôi nhớ có lần ông bảo, ông tính rủ tôi viết chung phiếm. Nghe ông nói vậy, tôi vui khắp khởi, mở cờ trong bụng. Nhưng ngẫm nghĩ, thủa tôi chưa biết đánh vần, ông đã làm báo, đã bắt đầu phiếm trong mục “Những điều trông thấy” trên những tờ tạp chí hàng đầu ngày ấy. Giờ đây, hơn nửa thế kỷ trôi qua, ông tung hoành, vẫy vùng trong cõi phiếm của ông.

Nhìn ông, xét phận mình, tôi thấy hình ảnh đôi đũa mốc cời có chồi mầm son lịch lãm. Thế mà, có lẽ do nghiện phiếm của ông, tôi rón rén viết thử bài phiếm. Tôi áp úng, hỏi ông: “Giống phiếm chưa, cần thêm mắm muối gì nữa không?” Thì ông cười, khích lệ tinh thần (tôi đoán vậy): “Viết như vậy mà còn hỏi đã... phiếm chưa. Cứ... phiếm như vậy cho thiên hạ nhờ! Mắm bây giờ cũng leo thang, khỏi cần thêm thất chi cho đỡ túi tiền.” Một đôi lần, tôi

lè mè, đến hạn góp bài cho tạp chí Ngôn Ngữ. Tôi chạy hót hải, sợ lỡ tàu. Đang lí nhí lời xin lỗi, thì nghe tiếng ông nhẹ nhàng: “Yên tâm, trước khi cài then, cũng ráng giữ cửa chờ cô em chứ.”

Có thể ông xem những chuyện còn con này không đáng kể. Nhưng với tôi, tôi rất trân trọng sự ưu ái của ông dành cho tôi.

Ông viết khỏe, viết hay, viết đẹp. Ngay cả đề tài “xấu xí” như dịch bệnh cũng trở nên dễ coi dưới ngòi viết của ông. Năm 2020, thời gian đầu đại dịch, tôi ngại xem, đọc tin tức, vì biết thêm chi tiết, càng thấy đen tối hơn. Nhưng loạt bài về dịch của ông, cho tôi thấy được ánh sáng cuối đường hầm. Lòng có lo lắng, hoang mang, mà đọc bài của ông tôi vẫn cười được, tinh thần bớt căng thẳng.

Chuyện “già khú đế” thường thường rất khó nghe, mà qua giọng ông kể, cũng thành êm tai, dễ chịu. Trong bài viết về bệnh của mắt: cườm khô, cườm nước, khi ông liên tưởng đến mì khô, mì nước tôi đã cười ha ha một hồi. Khôi hài đến như vậy, với tôi, quả là vô tiền khoáng hậu. Mỗi lần đi nhuộm tóc, tôi tùm tùm cười một mình, vang vang trong tưởng tượng câu nói dí dỏm mà rất có duyên của ông: “Nhuộm tóc có thể bị dị ứng, nhưng không nhuộm, thì dị ờm.”

Nghe ông phiếm về món ăn, tôi vừa mừng, vừa lo. Mừng, được ăn uống hàm thụ, tha hồ thưởng thức của ngon vật lạ, món nóng, thổi phù phù cho mau nguội, món cay, hít hà, cứ tự nhiên gấp gấp, lùa lùa, không phải bận khoản cao đường, cao muối, cao mỡ... Nhưng rồi tôi lại lo. Vì, ăn “ảo” xong, đầu óc cứ mơ mơ, màng màng được ăn thật. Mà những món ông kể, đâu phải chạy ra phố, ra chợ là có.

Ông trầm trồ món bún chả Hà Nội, ông nhắc chuyện bún nay với ông Obama, rồi ông quay qua chuyện bún xưa của các ông Thạch Lam, Vũ Ngọc Phan, Vũ Bằng. Đọc tới đâu, ghiền tới đó. Ghiền mà không được ăn, khổ tâm lắm. Món “ta” ông nhem thềm đã đành, ông kể món “tây” cho độc giả thưởng thức nữa chứ: Tô đường (Cabane à sucre), đọc mà thấy ngon nhức cả răng.

Không biết ông có bao nhiêu nốt ruồi son ở bàn chân, mà năm châu bốn bể, dường như chỗ nào ông cũng “lang bạt”. Đến đâu, mắt ông ngó từng góc ngách, tai ông nghe từng tiếng động. Bởi thế, du lịch hàm thụ theo “đấu chân” của ông, thích thú vô cùng. Có những chốn tôi đã đi qua, nay nghe ông kể lại, tôi há hốc cả mồm: “Ừ! Chuyện này ngộ ghê. Ừ! Chỗ kia lạ thiệt...” Nơi nào chưa biết, nghe ông vẽ vờ quá hấp dẫn, tôi ao ước được có ngày đến đấy, để thấy được những kỳ diệu của đất trời, của con người.

Ông cho biết, truyện ngắn đầu tay của ông, truyện Tiếng Nước Dội đăng trên Thời Nay số 37, phát hành khoảng Tháng Ba 1961. Tôi lảm nhảm tính, lúc đó ông vừa ngoài hai mươi. Eo ui, ông nhân nha kể tiếng nước dội mà tôi hỏi hớp, run run hỏi thằm: “Rồi sao nữa, rồi sao nữa?” Tôi thót tim mãi cho đến kết cục mới thở phào nhẹ nhõm. “Chàng cảm thấy vừa vui mừng vừa tiếc. Cái tiếc như vừa đánh rớt mất một vật gì. Bóng người con gái vừa đi đâu về vào cửa... Thành ngơ ngẩn nhìn theo.” Ô, kỳ vậy ta! Văn là người, người trẻ măng, nhưng văn đầu đời đã “già” rồi. Tôi viết email chúc mừng đưa con đầu lòng của ông, khen cháu quá tra trắng. Ông hóm hỉnh trả lời: “Tác giả truyện này già từ khi ở trong bụng mẹ, nên không có tuổi trẻ. Già đầu!”

Song Thao và Hoàng Quân, Montreal,
Tháng Mười 2022 (ảnh: tác giả gửi)

Trong thế giới chữ nghĩa của ông, ông là người “đứng tuổi”. Ông bước vào tuổi văn lực sung mãn, rồi đứng luôn ở tuổi đó. Ông không già. Mà ông cũng từng nói: “Già đâu mà già! Tuổi chỉ là những con số.” Ngòi viết của ông vi vút trên mặt giấy, chính xác hơn là tay ông bám rào rào trên bàn phím với tốc độ kinh hồn. Tự đó đến nay, ông đều đều cho những cháu bé tinh thần ra đời. Mùa Giáng Sinh năm 2004, ông sanh bé Phiếm đầu lòng: Phiếm 1. Thế mà Tháng Hai năm nay, năm 2023, thêm một cháu bé khôi ngô chào đời: Phiếm 29. Tôi nhíu mày, nhăn trán cộng trừ nhân chia. Thế ra, ông không những sanh con năm một, mà có nhiều năm ông sanh đôi nữa kia.

Trong chuyến cưỡi ngựa xem lá mùa thu Canada năm 2022, tôi xé lẻ đoàn du lịch từ Đức, hẹn gặp anh Song Thao ở Montréal. Tôi không xài điện thoại ở Canada, chỉ liên lạc với anh qua Viber mỗi khi có mạng. Các du khách Đức có hai giờ đồng hồ để vào thăm trong Nhà thờ Đức Bà. Tôi bồn chồn đi tới, đi lui trước Nhà thờ chờ anh. Ngày thu trời đẹp, người qua kẻ lại nườm nượp. Tôi lo, mình không thấy anh, hoặc anh thấy, mà không nhận ra tôi. Cuối cùng, không bỏ công tôi lóng ngóng, tôi được gặp không những anh Song Thao mà cả chị Diệu Hương. Gặp anh chị lần đầu, mà tôi cảm thấy như quen, như thân. Tôi liên tưởng đến câu thơ thi sĩ Luân Hoán về anh chị:

Diệu Hương thoang thoảng diệu hương

Bên ông một chữ trăm phương phiếm thần

Giọng Huế của chị ngọt ngào. Giọng Bắc của anh du dương. Ôi, tuyệt vời, dào dạt Huế, kếp thật Bắc. Tôi không kịp thì giờ vào trong nhà thờ để chiêm ngưỡng kiến trúc độc đáo, chạm khắc tinh xảo. Không hề chi. Cuộc gặp gỡ chớp nhoáng với anh chị Song Thao đã làm chuyến đi ngắm thu vàng ở Canada của tôi đáng nhớ hơn.

Ông anh Song Thao ơi,

Có nhiều người gọi anh là vua phiếm, trùm phiếm, phiếm chủ... Em thấy “tước vị” nào cũng đúng cả. Với em, hơn thế nữa, anh là ông anh, tuy xa mà gần, em rất mực quý mến. Những món quà tinh thần anh tặng là những nguồn vui lấp lánh trong tâm hồn em. Em vẫn muốn nói đi, nói lại lời cảm ơn. Cảm ơn anh thật nhiều. Hy vọng ông anh sẽ không mắng: “Cái cô em này, sao bày vẽ quá. Anh hiểu rồi.”

Hoàng Quân

10 Tháng Năm 2023

MẸ MÃI LÀ TỔ ẤM

Minh lo nộp đơn xin job dù còn vài tháng nữa mới tốt nghiệp đại học. Hôm qua mẹ Minh đã góp ý:

- Con xin việc nơi nào gần nhà mình, không ngoài tiểu bang, không ngoài thành phố là được.

Minh bực mình kêu lên:

- Mẹ ơi, sao mẹ “khoanh vùng” hạn chế con vậy? Hồi con vào đại học mẹ bắt con không được chọn trường xa con đã chiều mẹ rồi. Nay con ra trường, mình cần job chứ job đâu cần mình, con phải nộp đơn xin nhiều nơi mới có cơ hội tìm được việc làm tốt. Nếu mẹ không thích đi xa thì cứ ở lại đây, con sẽ thỉnh thoảng về thăm mẹ.

Vừa nghe xong mẹ đã sụt sùi kể lể:

- Con nói thế là muốn bỏ mẹ hả. Nhà có hai mẹ con, con đi đâu mẹ theo đó như ngày xưa con từng nói mẹ con mình không thể xa nhau, mẹ luôn là tổ ấm của đời con. Mẹ đã quen đi lại trong thành phố này và quan trọng là mẹ đang có công việc tốt đẹp tại tiệm may Lily.

Minh cũng mũi lòng thương mẹ chẳng biết tính sao. Từ bé đến giờ Minh đã từng mong muốn thế. Đầu ngõ điều này cũng thật phiền phức. Hay là ông trời đang... quả báo chàng?

Mẹ Minh khéo tay may vá giỏi, qua Mỹ bà xin làm trong tiệm sửa quần áo của người Việt Nam. Bà thay đổi vài tiệm, khi thì chủ khó tính khi thì tiệm khá xa nhà bà đi làm thấy oải. Đúng lúc này thì một bà Mỹ, khách hàng sửa đồ quen thuộc của bà, giới thiệu bà đến tiệm may sửa quần áo “Lily” của người Mỹ, địa chỉ tiệm rất gần nhà là bà thích rồi. Qua ba tháng thử việc người chủ nhận thấy sự làm việc tận tụy và khả năng tay nghề của bà nên đã nhận bà vào làm chính thức, trả lương hậu, benefit đầy đủ, ngày làm 8 tiếng rõ ràng. Không như tiệm Việt Nam có khi hết giờ chủ cần bà vẫn phải ở lại làm cho xong việc để giao cho khách mà chẳng được trả thêm đồng nào. Chủ tiệm Lily cần người thợ như bà và quý mến bà lắm, bà cũng mến chủ. Quen chỗ quen việc, bà muốn làm việc ở đây cho tới khi về hưu hay lúc mắt mờ tay run không cầm nổi cây kim sợi chỉ mới thôi.

Minh đang hào hứng với kế hoạch ra trường có công việc vừa ý rồi sẽ tính tới chuyện kết hôn với người yêu Scarlett. Đi bất cứ nơi đâu, mỗi tiểu bang hay thành phố lạ đều cho Minh những cảm giác tò mò thích thú. Minh sẽ làm quen nơi ấy, sẽ làm việc và xây dựng tương lai. Đối với chàng điều quan trọng là có job chứ không phải gần nhà hay bám mãi vào một thành phố như mẹ chàng. Bà không muốn thay đổi nơi chốn, không muốn phải học từng con đường con phố và xin việc làm lại từ đầu.

Điều Minh lo ngại nữa là Scarlett là người Mỹ mà mẹ chàng mấy lần đã tuyên bố để nhắc nhở “cảnh báo” trước với chàng:

- Mẹ làm nghề sửa quần áo giao tiếp với hầu hết khách là người Mỹ, mẹ đã gặp nhiều người Mỹ từ tế rộng lượng cho tiền tip hậu hỉ còn hơn tiền công và nhất là chị chủ tiệm người Mỹ rất thân thiện dễ thương. Tóm lại mẹ quý mến người Mỹ lắm nhưng sau này mẹ... không muốn con đâu mẹ là người Mỹ, phải là người Việt Nam.

Bởi thế Minh chưa dám hé môi cho mẹ biết về Scarlett chứ đừng nói tới chuyện đưa nàng về ra mắt mẹ. Thế là cả hai việc trọng đại của cuộc đời Minh phải qua vòng duyệt xét vô lý của mẹ.

Cách đây vài năm mẹ con Minh ở trong khu chung cư rẻ tiền nhưng là tổ ấm của hai mẹ con kể từ khi cha Minh qua đời. Mẹ đi làm may sửa quần áo nuôi Minh ăn học. Thỉnh thoảng khi thì máy lạnh khi thì vòi nước khi bóng đèn hư thế là chú Hưng lại đến sửa. Chú Hưng làm việc fulltime chuyên sửa chữa điện lạnh, ngoài ra chú còn biết thêm về điện nước nên được chủ trọng dụng. Chú được cấp một căn phòng trong chung cư nên bất kể ngày đêm chung cư luôn có sẵn thợ. Mỗi lần đến chú Hưng chuyện trò vài câu với mẹ thành quen. Chú Hưng hay cho Minh quà, đáp lại mẹ mời chú bữa cơm khi tình cờ chú có mặt.

Cứ như thế thì Minh quý mến chú Hưng biết bao. Nhưng một hôm Minh đi học về sớm bắt gặp chú Hưng đang nắm tay mẹ âu yếm tỏ tình thế là Minh nổi giận phản ứng dữ dội đuổi chú Hưng ra khỏi nhà mặc cho hai người đã thay phiên nhau giải thích họ yêu nhau và muốn chính thức thành vợ chồng cùng lo cho Minh tiếp tục học hành.

Minh đe dọa chú Hưng nếu không tránh xa mẹ, Minh sẽ “thanh toán” chú về tội dụ dỗ bà mẹ độc thân, chia rẽ tình mẹ con.

Minh đe dọa mẹ, sẽ bỏ học, bỏ nhà đi hoang cho mẹ được tự do thanh thoi ở với người ta.

Bà sợ quá đã năn nỉ con và thề hứa với con sẽ dứt khoát quên chú Hưng. Để chứng minh điều đó bà đã chuyển nhà đi thuê ở chung cư khác và cắt đứt liên lạc với chú Hưng. Năm đó mẹ 45 tuổi và Minh 17 tuổi.

Bây giờ Minh mới biết mình đã ích kỷ, đã quá đáng, mẹ còn trẻ, mẹ cũng cần có cuộc đời riêng của mẹ. Chàng tiếc rẻ và ân hận. Giá ngày ấy Minh đừng cấm cản, để mẹ tái giá với chú Hưng thì ngày nay mẹ có chú Hưng bên cạnh thương yêu và chăm sóc đỡ đần, cuộc đời đỡ cô đơn và

mẹ sẽ tự tin hơn, bao dung hơn. Mẹ không cần bám theo Minh từng bước trong cuộc sống nữa và Minh cũng yên tâm sống cuộc đời riêng của mình.

Minh chợt lóe lên một ý tưởng sẽ đến tìm chú Hưng. Chàng cầu mong chú vẫn chưa lấy ai, còn kịp cho chàng giúp mẹ nói lại chuyện tình dang dở, hay ít ra chú cho mẹ chàng những lời khuyên vì mẹ từng quý mến chú Hưng, tin cậy và nghe lời chú lắm.

Trở về căn chung cư cũ với hi vọng mong manh Minh vừa mừng vừa cảm động nhớ lại bao kỷ niệm nơi đây. Chàng vào office hỏi thăm về chú Hưng, thợ bảo trì của chung cư. May quá chú vẫn còn làm việc ở đây. Chú giống mẹ có năng khiếu nghề nghiệp, tận tụy với nghề và làm việc nơi nào vừa ý thì ở lại dài lâu, có lẽ vì thế mà họ hợp nhau, yêu nhau. Biết đâu tình yêu của chú dành cho mẹ cũng chung thủy dài lâu như thế, chú vẫn yêu thương mẹ như mẹ vẫn yêu thương chú.

Minh hồi hộp ngồi đợi. Khi vừa thấy Minh với vẻ mặt căng thẳng chú Hưng lo ngại:

- Chú không còn liên lạc với mẹ cháu từ lâu rồi, cháu đừng tìm chú làm bậy à nhe.

Minh phải cười cười cho chú an tâm:

- Cháu ghé hỏi thăm chú giờ này sống ra sao thôi mà.

Chú Hưng vẫn dè dặt:

- Bình thường...

- Ý cháu muốn hỏi chú lập gia đình nữa chưa?

Bây giờ chú Hưng mới thực sự yên tâm, chú tâm sự:

- Chú chưa yêu được người phụ nữ nào như đã yêu mẹ cháu. Thà ở vậy còn hơn lấy đại cháu à, đời chú đã một lần gãy đổ nên chú sợ lắm.

Minh cũng tâm sự với chú Hưng. Chàng xin lỗi chú Hưng và mong muốn hai người nên nói lại tình xưa.

Chiều thứ bảy Minh nhờ mẹ làm một bữa cơm để đãi hai người bạn. Bà tưởng là hai đứa bạn thân của Minh thỉnh thoảng có đến chơi nhà. Bà đã vui vẻ làm vài món ăn thật ngon.

Khi tiếng chuông cửa reo Minh biết ngay là người khách thứ nhất: chú Hưng, chàng đã rút lui vào trong phòng. Người ra mở cửa là mẹ chàng.

Vừa thấy người xưa bà ngạc nhiên và hoảng hốt kêu lên:

- Trời ơi... Sao anh đến đây... Tôi đã thề với con và cấm anh không được tìm tôi mà.

- Hãy nghe anh nói...

Mẹ Minh vẫn hờ hời khăng khăng gạt đi:

- Anh khỏi cần nói, ra khỏi nhà tôi ngay nếu không muốn đổ máu. Thành Minh nó đang ở nhà đó. Tôi van anh, tôi xin anh...

- Anh nhớ em quá... Hơn 5 năm trời anh mới gặp lại em.

Giọng bà nghẹn lại:

- Chính xác cho đến ngày hôm nay là 5 năm 2 tháng và 13 ngày. Nhưng tôi vẫn phải... mời anh ra khỏi nhà.

Minh xuất hiện, reo lên trên chóc mẹ:

- Mẹ ơi... Một là mẹ có trí nhớ tuyệt vời, hai là mẹ vẫn thương yêu chú, đếm từng ngày xa cách chú. Chính con tìm chú và mang chú trả về cho mẹ. Con xin lỗi đã làm mất đi mấy năm trời tươi đẹp của hai người.

Nói xong Minh đi vào trong phòng cho hai người cùng mừng vui tái ngộ. lát sau lại có tiếng chuông cửa reo, mẹ Minh lại là người ra mở cửa, thấy một cô gái Mỹ bà hết sức ngỡ ngàng, hoang mang và lấm bầm:

- Không lẽ cô này là khách hàng sửa quần áo ở tiệm Lily, hôm nay tiệm đóng cửa cô ta tìm đến tận nhà mình phàn nàn mắng vồn? Mà sao cô ta biết địa chỉ nhà mình nhỉ?

Trong nghề nghiệp may sửa quần áo là làm dâu trăm họ, dù khéo léo đến đâu cũng không thể vừa lòng hết mọi người mọi lúc, bà đã vài lần bị khách bắt đền phải sửa đi sửa lại, thậm chí có người hời hả đòi lấy ngay, lấy gấp. Bà luống cuống:

- What is... your name?

Cô gái Mỹ còn đang ngẩn ngơ, bà lịch sự hỏi thêm:

- Tell me what's wrong with your clothes. I will fix it...

Minh lại từ trong phòng đi ra, chàng vui vẻ chỉ cô gái và giới thiệu:

- Mẹ ơi, không phải khách hàng sửa quần áo của mẹ đâu. Đây là Scarlett bạn học cùng với con và cũng là... người yêu của con.

- Ủa cô gái này là... là... là bạn gái con hả? Vậy mà làm mẹ hết hồn.

Scarlett cúi đầu chào lễ phép như một cô gái Việt Nam dù tiếng Việt của cô còn ngọng nghịu lú lú:

- Con. kính... chào... bác... ạ...

Bà có chút cảm động khi thấy cô gái xinh đẹp người Mỹ nói tiếng Việt lúng túng. Minh tiếp tục lấy cảm tình của mẹ:

- Vâng Scarlett là bạn gái của con, cô ấy đang học tiếng Việt và học nấu nướng các món ăn Việt để hòa đồng trước là với nhà mình sau là với cộng đồng Việt đó mẹ.

Mẹ Minh mỉm cười nhìn Scarlett:

- Sit down. Please... À quên... cháu hiểu tiếng Việt mà. Mời cháu ngồi.

Rồi bà trách yêu Minh:

- Con mời hai người khách làm mẹ thật bất ngờ.

Cả nhà cùng ngồi vào bàn ăn vui vẻ. Minh đã chuộc lỗi với mẹ và chú Hưng. Chàng đã hiểu tình yêu của chú Hưng dành cho mẹ và tình yêu của mẹ vẫn y nguyên cho chú Hưng kể từ ngày bị chàng phân ly.

Tương lai đang ở phía trước. Minh tin rằng chàng và chú Hưng sẽ giúp mẹ hiểu, chấp nhận Scarlett là con dâu tương lai. Cô ấy sẽ là nàng dâu ngoan hiền như cô gái Việt trong ước mơ của mẹ và nhất là Minh sẽ có thể nộp đơn xin việc bất cứ nơi đâu.

Chàng sẽ là con chim tung cánh vào cuộc đời và mẹ mãi mãi vẫn là tổ ấm yêu thương.

Nguyễn Thị Thanh Dương

MẸ NGOÀI ĐƯỜNG NGOÀI CHỢ

(Thương yêu viết về những người mẹ này.)

Mẹ vất vả từ bao lâu rồi
Tuổi già vẫn chưa được nghỉ ngơi
Chợ xa quang gánh mẹ dậy sớm
Sợ không kịp họp chợ đông người.

Mẹ đi khi trời còn mù sương
Đường quê tắt tã đôi chân không,
Lưng còng vai lạnh vươn trong gió
Đường mẹ đi có bùn lấm chân.

Đôi chân trần chịu khó chịu thương
Đất quen chân mẹ, mẹ quen đường
Đường quê, đường chợ đi bao lượt
Mẹ giữa chợ đời giữa bán buôn.

Lấy chồng từ thuở mới đôi mươi
Mẹ bước vào trong số phận nghèo
Gánh hàng rong ngoài đường ngoài chợ
Cuộc sống đầy thử thách gieo neo.

Mẹ ngoài đường nhiều hơn ở nhà
Đã quen với thời tiết bao mùa
Góc phố này mẹ từ sáng sớm
Con đường nọ mẹ ngồi đến khuya.

Ai ấm trong mái nhà yêu thương
Ai ngoài kia thân cò long đong
Lặng lẽ mẹ về trong ngõ hẹp
Đường mẹ về bóng tối vây quanh.

Ngày tháng vô tình nối tiếp nhau
Thanh xuân của mẹ đi về đâu
Còn sức lực mẹ còn bươn chải
Đường mẹ về có nắng mưa theo.

Những người mẹ hiền, mẹ đảm đang
Lưng mẹ còng không vì thời gian
Mẹ gánh cả cuộc đời vất vả
Cả cuộc đời vì chồng vì con.

Nguyễn Thị Thanh Dương

*The day When
You will find
That I became
Very old ,
Try to have
Some patience
to me .
And
Try to
Understand me .*

*Là vợ đảm Mẹ Quảng Nam dành dùm,
Làm dâu hiền: nội, cô, bác... đều thương
Mẹ lau hương, dọn lạng những nẻo đường
Túc muốn hương, bán bán buôn ngược xuôi.
Hận quốc nạn! Cảnh nhà thành ly tán!
Con nguy nạn hiểm họa, Mẹ hỏi han,
Luôn ân cần giáo dục nết ở ăn,
Ôm nhân nhục cho các con hạnh phúc.*

NGA
THI CS

Canada, 6.5.2023 #9370

THÁNG NĂM NHỚ BẠN

(Thương mến gửi cố Đại Tá Nhảy Dù Nguyễn Văn Minh ngày sinh nhật anh.)

Nhớ thương bạn lắm bạn hiền ơi
Nhớ những khi trái gió trở trời
Anh thường than vãn thân thể lạnh
Con nhúc hoành hành mãi chẳng thôi

Hai đứa duyên may gặp cõi trần
Xuân vừa mới đó lại tân xuân
Tóc hoa chân yếu vui tình bạn
Chia sẻ bên lề chuyện thế nhân

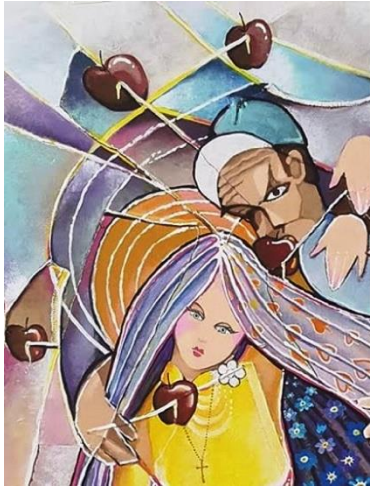
Rày anh đã trả xong nợ đời
Thế sự phong trần buông xả trôi
Xum vầy cùng chị nơi tiên giới
Tâm sự tôi chừ khép lại thôi

Sinh nhật anh mừng tám tháng Năm
Mà người năm trước biệt hơi tăm
Nhưng bên phần mộ anh và chị
Con cháu lòng thành khẩn, nhớ, thăm

Anh hồi suôi vàng anh biết chăng
Trên đường trần thế rất xa xăm
Mỗi tháng Năm về trên bến cũ
Có người tưởng nhớ bạn tri âm?

Cao Minh Nguyệt

(Las Vegas, ngày 8 tháng Năm, 2023)

Danh Văn Sao
Mba Lau!

Tân Bình có Bê thông minh
Sao anh khờ dại tỏ tình Người Ta?
Người Ta thấy được viết hoa
Nhận thu chín bìa còn... rủa hời àm!

Canada, 10.5.2023 #9376

Chờ Em Mba!
Phát Đau Tâm

Đặt tôi ngồi vọc tay mềm
Anh lo sông lờ, sắp thêm lấm nhà
Cái: "Chuang không?" Khó chi mà
Em hạnh họ đất quả kia tiểu thư?

Canada, 10.5.2023 #9375

Thanh H. Bùi

Thương Trầ Sấp Héo

Em bé bồng, hiền lành như hạt cát
Nóng lòng chờ dòng nước mãi khát khao
Sóng cuộn đi, sóng lại vỗ đại dào
Em hải đảo đùa sóng xao, khờ khạo.

Anh ngộ ngáo, loài hải âu kiêu ngạo
Cánh mũi bay, tìm bên đầu phương nào?
Ngân trời cao, trôn giông bão ần ào
Lọt Quy Dao Tình Yêu, nên hoàn hảo!

Em ơi ai bán mạch nha?
Anh cần tiêu thụ thêm ba tấn à!
Ngày ngày lệ muốn tã nhà
Đắng cay nhưng nhớ, vô ra ở gừng!

Nhà hoài nên mắt sấp sưng
Em không chịu cười, ai sưng ngọt ngào?
Chuang thì hải cười đi nào!

Canada, 25.2.2023 #8702, 3121

Chưa Bác Sĩ
Cơm Chờ

Tại em Bác Sĩ khoe duyên
Bệnh nhân làm dáng, đại diện công nhà
Chưa người: tình? Chi cần ra
Cười duyên, c thẹn: bệnh qua nguy nản!

Canada, 10.5.2023 #9377

MỘT CHUYẾN NGHỈ DƯỠNG Ở SEASIDE BEACH, OREGON

SEASIDE BEACH OREGON

4-25-2023 – 4-28-2023

Minh và Sương Lam

Sau những ngày đông giá lạnh, nhân khi Su Cô Huệ Hương đi tĩnh tâm ở vùng biển, vợ chồng người viết xin được ké hùn đi chung với sư cô để biết thêm Seaside Beach ở Oregon, một thắng cảnh biển đẹp ở Oregon

Mời bạn đọc các tài liệu về Seaside Beach đã được người viết sưu tầm từ web Wikipedia để chúng ta cùng biết một chút gì về Seaside Beach nhé.

Seaside là một thành phố nằm trong Quận Clatsop, tiểu bang Oregon, Hoa Kỳ. Cái tên Seaside (bờ biển) có được là từ tên của một khu nghỉ mát mùa hè do đại gia đường sắt Ben Holladay xây dựng trong thập niên 1870. Khu nghỉ mát này tên là *Seaside House* nằm cách trung tâm thương mại khoảng 1 dặm Anh về phía nam. Dân số theo điều tra dân số năm 2000 là 5.900 người Seaside nằm sát cạnh Thái Bình Dương, ở cuối miền nam của Bình nguyên Clatsop, cách sông Columbia khoảng 29 km (18 mi) về phía nam là nơi con sông này đổ ra Thái Bình Dương. Sông Necanicum cắt ngang thành phố và chảy ra đại dương ở rìa phía bắc của thành phố. Tillamook Head là một vùng đất cao nhìn xuống rìa phía nam của thành phố.

Lịch Sử

Vào khoảng ngày 1 tháng 1 năm 1806, một nhóm người trong đoàn thám hiểm Lewis và Clark xây một bãi làm muối ở vị trí hiện tại của thành phố Seaside. Tên mà người Mỹ bản thổ đặt cho một cái làng bộ tộc Clatsop gần bãi làm muối đó là *Ne-co-tat*. Thị trấn được hợp nhất vào năm 1899.

Năm 1912, [Alexandre Gilbert](#) (1843-1932) được bầu là [thị trưởng](#) Seaside. Gilbert là một di dân người Pháp, một cựu chiến binh [Chiến tranh Pháp-Phổ](#). Sau khi sống ở [San Francisco, California và Astoria, Oregon](#), Gilbert di chuyển đến sống tại Seaside nơi ông có một ngôi nhà đơn sơ cạnh biển (xây năm 1885). Gilbert là nhà phát triển địa ốc, đã trao tặng đất đai cho thành phố Seaside để xây dựng một đường đi dạo dọc bờ biển dài 1 dặm rưỡi.

Năm 1892 ông sửa sang thêm cho ngôi nhà đơn sơ cạnh biển của ông. Ngôi nhà Gilbert, từ cuối thập niên 1980 hoạt động thương mại như là một lữ quán với tên gọi Gilbert Inn. Nó vẫn còn ở đó tại Đường Beach và Đường A. Tòa nhà văn phòng "Gilbert Block" của Gilbert trên Đường Broadway cũng còn tồn tại.

(Nguồn: <https://en.wikipedia.org/wiki/Seaside>)

Xin mời quý bạn cùng sinh hoạt với vợ chồng chúng tôi trong 3 ngày nghỉ dưỡng ở Seaside Beach nhé.

1-Sinh hoạt Seaside Vacation Ngày Thứ Nhất

Trước khi đi viếng thăm Seaside người viết trở tài nấu nướng chuẩn bị các thức ăn đem theo như nui gà rôti, khoai tây chiên, cơm chiên Dương Châu đem theo để ăn cho hợp khẩu vị Việt Nam ngon lành và thoải mái hơn là ăn những thức ăn Mỹ ở nhà hàng. Tôi còn đem theo xoài, cam táo ăn tráng miệng, chè, xôi nữa chứ.

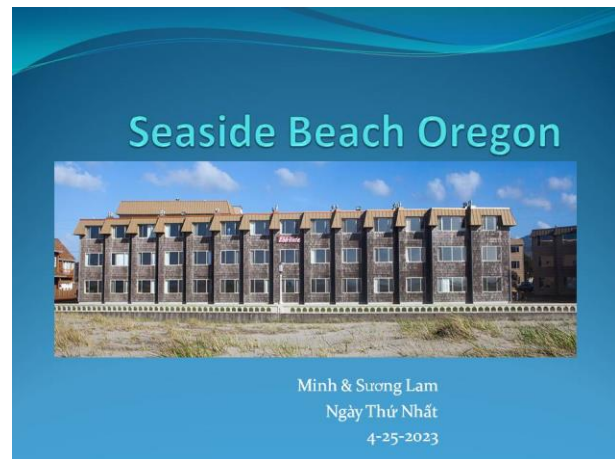
Chúng tôi khởi hành đi lúc 12 giờ. Trên đường đi, chúng tôi ghé qua ăn trưa với món sushi Nhật Bản rẻ và ngon. Những đĩa sushi đặt trên một hệ thống chạy vòng vòng ngang qua chỗ tôi ngồi, thích đĩa ăn nào thì lấy đĩa đó xuống ăn với nước tương, gừng chua ngọt, và hạt cải cay. Ông xã và tôi mỗi người ăn một chén soup Miso và 4 đĩa sushi thì đã thấy no rồi. Tính ra chỉ tốn \$10 /1 người còn rẻ hơn tô phở Việt Nam \$16/1 tô nữa đấy.

No nê rồi lên đường. Đã lâu rồi vợ chồng chúng tôi không lái xe đường xa lộ vì tuổi "không còn trẻ nữa" nay được sự cô HH có lòng từ bi đem xe đến tận nhà chờ đi thì còn vì sung sướng cho bằng. Xin tri ân lòng tốt của Sư Cô HH.

Trên đường đi, người viết được học hỏi thêm từ sư cô HH những bài học rất hữu ích cho đời sống tâm linh của mình.

Thành phố Seaside là một thành phố nhỏ miền biển, cảnh vật hiền hoà. Chúng tôi đi biển Seaside vào những ngày không phải là ngày cuối tuần và dịp hè nên xe cộ thưa thớt, không bị kẹt xe và giá phòng khách sạn rẻ hơn là trong dịp hè. Đến khách sạn khoảng 4 giờ chiều và làm thủ tục check in để nhận phòng. Phòng của chúng tôi có bếp núc dành cho gia đình nấu ăn, có tủ lạnh to lớn, có nồi niêu sơn chảo, bát đĩa, dao thớt và 2 phòng ngủ rất rộng theo tiêu chuẩn một condominium 2 phòng ngủ dành cho một gia đình có hai con nhỏ. Sư cô HH ở một phòng khác nhỏ hơn dành cho 1 người ở một khu vực gần đó.

Nghỉ ngơi một chút khoảng 7 giờ chúng tôi thả bộ xuống phố và ngắm biển chỉ trong vòng 15 phút đi bộ mà thôi. Vì không phải là ngày cuối tuần nên phố thị và bãi biển vắng người.

Người viết thích thế vì hợp với sự an tĩnh Một Cõi Thiên Nhân của người viết và sự tĩnh tâm an lạc của sư cô HH.

Xong một màn thăm quan cảnh đẹp chúng tôi về phòng ăn cơm chiều với món cơm chiên Dương Châu giòn găng của tôi.

Xin mời xem Youtube sinh hoạt Seaside Vacation ngày thứ nhất của chúng tôi qua link dưới đây:

1-Youtube Minh& Sương Lam Seaside Beach Vacation- Ngày Thứ Nhất 4-25-2023

<https://youtu.be/5KI-3pnjZhk>

2-Sinh hoạt Seaside Vacation Ngày Thứ Hai

Buổi sáng thức dậy chúng tôi đến phòng ăn lấy thức ăn buổi sáng đem về phòng ăn vì dịch bệnh covid 19 để tránh sự tụ họp đông người nơi phòng ăn.

Khoảng 10 giờ, chúng tôi hẹn nhau đi bộ xuống thăm biển Seaside. Khách sạn chúng tôi tạm trú nằm gần bờ biển nên chỉ đi 10 phút là đến biển rồi. Biển cát vàng đẹp và vắng người và không ai xuống tắm biển vì khí hậu vẫn lạnh. Chỉ có những bước chân trên cát mà thôi.

Nước biển vẫn một màu xanh, sóng biển vẫn nhấp nhô một màu bạc trắng. Bên kia bờ đại dương là quê hương Việt Nam của tôi nay đã nghìn trùng xa cách. Tôi lại nhớ đến những người bạn của tôi đã bỏ mình dưới biển trên bước đường tìm tự do. Một nỗi buồn man mác lại đến trong trái tim tình cảm của tôi khi tôi nhớ đến bài thơ *Biển Và Dân Việt* của tôi với 4 câu thơ kết rất đau buồn:

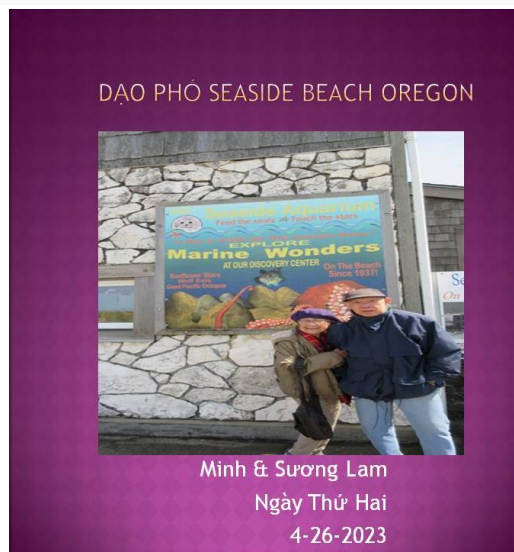
"...Biển vẫn đẹp, vẫn hiền lành vô tội
Vẫn màu xanh trong nắng sớm long lanh
Nhưng buồn thay! Biển đẹp ấy lại thành
Vùng tử địa chôn bao người dân Việt!

Đến 12 giờ chúng tôi xuống thăm phố thị Seaside. Đây là khu nghỉ dưỡng với những khách sạn nhiều tầng, những condo nhìn ra biển. Con đường Broadway vẫn là con đường chính của nhiều thành phố và cũng là con đường chính ở Seaside. Thành phố nhỏ, nên cũng ít cửa hàng buôn bán. Chúng tôi tìm đến Seaside Carousel Mall để vào một nhà hàng tàu ăn trưa nhưng tiếc thay hôm nay tiệm đóng cửa nên đành phải trở ra tìm đến Saigon Restaurant do một người Phi quản lý đề anh Minh ăn món phở không có mùi vị gì của phở Việt Nam cả và tôi ăn món cơm xào thịt bò cũng dở luôn. Cũng đành thôi. Ăn xong về lại khách sạn nghỉ ngơi và buổi chiều chúng tôi ăn ổ bánh mì của Bui Tofu và món Burgerville Hamburger mà tôi mang theo còn ngon hơn món phở buổi trưa chúng tôi ăn nữa đây.

Đến 10 giờ chúng tôi đi ngủ sớm hơn thường lệ ở Portland vì không có chương trình Tivi nào đáng xem cả.

Mời xem youtube sinh hoạt Seaside Vacation ngày thứ hai của chúng tôi qua link dưới đây nhé.

2-Youtube Minh và Sương Lam Seaside Vacation Ngày Thứ Hai 4-26-2023 8:53

<https://youtu.be/DDIPErgILEs>

3-Sinh hoạt Seaside Vacation Ngày Thứ Ba

Sau buổi ăn sáng sư cô HH và người viết cùng nhau ra cho những con chim hải âu ăn những mẩu bánh ngọt chúng tôi để dành cho chim ăn. Thật rất vui và thú vị khi nhìn đàn chim hải âu bay xuống quanh chúng tôi để ăn những mảnh vụn của bánh mà chúng tôi mới vừa rải ra. Chim cũng như người phải ăn để mà sống, cũng biết đói biết no, nên chia sẻ những mẩu bánh vụn này cho chim hải âu ăn cũng là một hình thức bố thí thực phẩm cho người hưởng dụng, một thiện việc vừa vui vừa vừa có ý nghĩa, tôi nghĩ thế!

Chúng tôi lại tiếp tục đi bộ trên Promenade dọc theo bờ biển để vừa tập thể dục vừa đi thiền hành đến ngắm một ngôi nhà có 2 cây bonsai gốc lớn rất đẹp và quý cảnh đẹp sương lam mờ đỉnh. núi xa xa. Trên đường đi bộ cũng có nhiều người cũng dẫn chó cùng đi bộ luôn> Thật thú vị! Buổi chiều sau buổi cơm trưa với món nui gà rô ti, khoai tây chiên mà tôi mang theo, sư cô HH chở chúng tôi đi viếng thăm Cannon Beach , một bãi biển đẹp nổi tiếng với Haystack Rock và những màn tạo kiến trúc bằng cát rất đẹp. Vì trời quá nhiều gió và phu quân cảm thấy mệt nên chúng tôi quay về khách sạn nghỉ ngơi cho khỏe.

Xin mời xem youtube sinh hoạt Seaside Vacation Ngày Thứ Ba của chúng tôi qua link dưới đây:

3-Youtube Minh & Suong Lam Seaside Beach Vacation Ngay 3- 4-27-23

<https://youtu.be/R0CszLgTNCA>

Muốn biết thêm về Seaside Beach xin vào xem link dưới đây:

<https://thatoregonlife.com/2022/05/seaside-oregon-things-to-do/>

<https://www.seasideor.com/visitor-guide/>

4- Sinh Hoạt Seaside Vacation – Ngày Về

Ngày kế tiếp sau khi ăn sáng chúng tôi trả phòng lúc 10 giờ để trở về lại Portland sau 3 ngày đi nghỉ dưỡng ở Seaside Beach. Về đến nhà tôi thấy cây hoa đào, hoa Anzela nở đẹp như chào đón chúng tôi về.

Xin tri ân sư cô HH đã có lòng tốt giúp chúng tôi có những ngày vui và kỷ niệm đẹp ở Seaside Beach.

Xin cảm ơn cảnh đẹp ở Seaside Beach đã cho chúng tôi được ngắm nhìn cảnh đẹp thiên nhiên, an tĩnh nơi chốn bụi hồng lao xao này.

Mời xem youtube sinh hoạt Seaside Vacation ngày về của chúng tôi qua link dưới đây nhé.
Youtube Minh & Sương Lam Seaside Beach Vacation Ngày Về 4-28-2023

<https://youtu.be/rW4JukXFIQ8>

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 661-ORTB 1090-592023)

Ngày về lại Portland
4-28-2023

Minh & Sương Lam
4-28-2023

Chị là người Biên Hòa, quê hương của vùng đất hiền lành nổi danh 'Xứ Bưởi'. Vùng đất nhiều cây trái ngọt ngon được bồi đắp bởi dòng sông Đồng Nai. Dòng sông dịu dàng như bà mẹ

miền Nam chân quê tảo tần, siêng năng mưa nắng. Bà má Biên Hòa hiền hậu với áo bà ba thật chân chất dễ thương.

Dòng sông chứa nhiều màu mỡ đã bồi đắp đất Trăn Biên địa linh nhân kiệt. Đất đai trù phú cho chị lớn lên với cuộc sống bình dị. Không nhiều bon chen như những người dân nơi khác, phải đấu tranh vất vả với thời tiết để đổi lấy miếng ăn.

Nhà Bè nước chảy chia hai

Ai về Gia Định Đồng Nai thì về.

Thật ra, chị chào đời và lớn lên ở một vùng quê không hề có sông nước. Chỉ có đất đỏ bazan và bạt ngàn cao su nối đuôi nhau thẳng tắp mênh mông. Tuổi thơ của chị không phải bơi thuyền trên sông hay nhảy tùm xuống sông Đồng Nai để tắm như nhiều bạn bè sinh trưởng tại tỉnh lỵ. Nơi chị ở chỉ có con suối nhỏ len vào những làng, ấp, chảy qua mảnh vườn của ba má chị tạo dựng. Con suối nước trong veo có thể nhìn thấy đáy và những con cá bơi qua lại hưởng một đời sống bình an.

Đất vườn trồng cây ăn trái, ba chị đào mương chia đất thành 4 liếp. Những con mương thông với con suối cuối vườn. Sầu riêng, chôm chôm, dâu và các loại cây trồng khỏi cần phải tưới. Mùa hè, chỉ cần đứng ở bờ mương, dùng gàu cán dài múc nước tưới hắt vào những trụ tiêu hay những dây trầu vàng quăn quít gốc cau. Mùa mưa, nước dưới suối dâng lên theo các con mương ngập xâm xấp vườn dưới. Để cõm leo lên những nhánh chôm chôm lòa xòa sát đất chỉ cần xách cái thùng là bắt lên vô số. Anh Tám chị ngắt dâu, nhét hộp đậu phộng vào ruột, chiên lên béo ngậy, thằng em út mê hết cỡ. Ban đêm ếch, nhái bò lổm ngổm kêu vang trời. Anh Sáu chị xách cây đèn bão xuống vườn, tha hồ bắt về nấu cháo hay xào lăn.

Kể cho vui thôi, chứ công chúa như chị mưa dầm ba má đâu có cho xuống vườn, nằm trùm mền nghe tiếng mưa rơi bên ngoài nên làm gì bắt được dế cõm. Còn cóc ếch nhái thì eo ơ công chúa sợ. Một lần anh chị làm thịt ếch, anh chặt cái phụ, đầu con ếch đứt ra, hai chân con ếch chắp lại. Chị sợ quá nói ếch nó lạy xin tha mạng. Chị khóc thét và hình ảnh đi vào những cơn mơ "Chị bị chặt đầu" kinh hoàng. Chị bệnh một trận khá nặng và từ đó không xem làm thịt ếch, không dám ăn thịt ếch, cóc, rắn, dế cõm...

Lúc bé chị chỉ được ra ngắm dòng suối đó khi nào có ba má hay có anh bên cạnh. Sự giữ gìn quá đáng không cho con gái tắm sông tắm suối và những điều dị đoan đã làm chị như con ốc thu mình trong vỏ cứng, hèn nhát chẳng dám phiêu lưu. Chị không hề biết bơi dù là một kiểu bơi tẻ nhạt để không bị chìm. Cái thưở người ta tin một cách mãnh liệt là sông suối luôn có Ma Da và Hà Bá. Những ông thần giữ nước rất ham thích đàn bà con gái. Chỉ tắm vào buổi trưa hay chạng vạng, hoặc hạ tuổi là có thể mắc "Thằng Bó" để rồi ngẩn ngơ điên điên khùng khùng cho đến hết đời. Chị là con gái tuyệt nhiên không được ra sông suối một mình. Đó là lệnh và là nội quy bất di bất dịch của gia đình.

Cho nên con suối nhỏ hiền hòa cũng không thể là bạn bè, là chất nước mát tưới lên tuổi thơ của chị. Đó là điều ân hận nhất mà chị mang vào đời cho tới bây giờ. Chị hay khuyến khích các con phải cho các cháu tập bơi ngay từ nhỏ. Chị nhìn chúng tung tăng bơi qua về thích thú mà mãn nguyện, sung sướng. Đôi khi ở hồ bơi, chúng lôi chị xuống hồ và bảo chị: "Bà nội tập đi, có tụi cháu ở đây mà." Nhưng sự ngại ngần trở về như bản tính của chị. Chị hèn nhát đi lòng vòng bề bơi rồi lên bờ để làm một bà già tẻ hại nhất.

Con sông Đồng Nai chảy ra biển lớn. người Biên Hòa đi khắp bốn phương. Trên đoạn đường đời mỗi người trôi theo số phận của mình. Có người biết bơi giỏi, có kinh nghiệm sẽ là những người về đích bình an, xuôi chèo mát mái. Có người chỉ biết bơi sơ sơ, thì mệt hơn, đuối hơn khi về tới đích. Ba chìm bảy nổi chín cái lênh đênh sẽ vui đập những người không biết bơi. Để khi được vớt lên, sự sống còn là những bi ai trong đời sống.

Con sông đòi mỗi người mỗi khác và mỗi dòng sông cũng nghiệt ngã khác nhau. Có con sông nhiều ghềnh thác dữ dằn như sông Hồng của một bài văn tả rất thật của Khải Hưng trong chuyện "Anh Phải Sống". Chị nhớ đó là bài thuyết trình mà chị đặc ý nhất lúc học trung học. Chị hòa mình vào nhân vật, chị thấy những đợt sóng, những khúc cù khô trôi lênh bênh. Chị thấy người chồng đang ra sức lôi vợ. Và chị thấy đôi mắt của người đàn bà đầy tuyệt vọng chợt sáng lên quyết liệt khi buông tay chồng ra để dặn dò "Thằng Bò, cái Nhón, cái Bé. Không! Anh phải sống!"

Thế đó, chị nhập vào vai trong cốt chuyện để thuyết trình trước các bạn thuở còn học đệ Ngũ và cảm giác đó vẫn còn mỗi khi chị nghĩ đến một dòng sông. Phải chăng khi mình tắm trong dòng sông nào thì mình sẽ nhớ mãi dòng sông đó. Chị chưa hề tắm sông, tắm suối, nhưng dòng sông đòi thì chị đã trải qua.

Con sông đòi của mỗi người sẽ là câu chuyện dài từ lúc sinh ra cho đến khi xuôi tay nằm xuống. Có lúc êm đềm, nhẹ nhàng như thuở còn ngây thơ cắp sách đi học. Có lúc gợn sóng lẫn tăn nhưng đây thơ mộng của thuở vào yêu. Có lúc rộn ràng đây những tiếng cười của một thời hạnh phúc. Cũng có lúc gặp ghềnh đá, sóng vỗ chập chùng phải cố hết sức để vượt qua. Càng ra ngoài xa hơn, càng về gần biển cả sông càng gặp sóng to gió lớn. Khi vào tuổi trung niên phải vất vả đấu tranh để đổi lấy miếng ăn. Cuối cùng khi tuổi già sức yếu con sông đòi cũng phải ra biển lớn để hòa tan vào một quần thể vô cùng, vô biên của tạo hóa. Tất cả đều là không.

Chị hay ngồi soi rọi lại đời mình, mỗi chặng đường đời cho chị nhiều điều thú vị. Mỗi giai đoạn đi qua sông nước khác nhau. Con sông từ khởi thủy nó cũng không biết mình sẽ đi đến đâu và qua những nơi nào. Cái đến phải đến, tới nơi nào con nước cũng lướt qua, chỗ hẹp, chỗ rộng, chỗ đầy đá nhọn hay vực sâu. Có khó khăn trở ngại cách mấy nước cũng len lỏi tìm đường đi tới. Mỗi giai đoạn cuộc đời con người vẫn phải sống, phải tranh đấu, phải đứng lên giải quyết. Đoạn đường càng chông gai càng có nhiều nhiều kinh nghiệm. Câu "nước chảy đá mòn" nói lên sự chịu đựng dẻo dai của con người để vượt qua và khắc phục tất cả khó khăn để sinh tồn.

Chị lại nhớ đến sông Ô Lâu nơi quê hương của chồng. Con sông quê xứ lạ cho chị cảm giác khác con sông Đồng Nai quê hương chị. Khi chị xuống chợ Biên Hòa qua khu chợ cá để theo đò về bên kia sông là Hóa An thăm gia đình người anh. Ngồi trên chiếc đò máy nổ bành bạch để qua sông chị lại nghĩ đến khúc sông đòi. Bên này sông là gia đình chồng, bên kia sông là gia đình anh ruột. Một nơi mình phải làm dâu giữ lời ăn tiếng nói. Một nơi mình sống tự nhiên vui đùa với những đứa cháu dễ thương người anh máu mủ. Chỉ cách một bờ sông không khí khác đi nhiều, chị phải sống theo đúng vai trò mình phải diễn như trên sân khấu cuộc đời.

Chị thả bộ xuống bờ sông Đồng Nai, những khối cát được càn trục xúc lên, xe tải âm ỉm chuyên đi nhiều nơi. Chị thương dòng sông bị rút ruột, bào mòn thành hầm hố, đầy nguy hiểm cho lũ cháu tắm sông. Nhìn qua Cầu Mới dẫn về thị xã, xe cộ nối đuôi nhau chạy liên tục. Thành phố đô hội bao giờ cũng bon chen nhiều nguy cơ, cạm bẫy hơn chốn thôn quê mộc mạc chân chất.

Con sông Ô Lâu lại khác. Nó hiền lành, êm đềm lắm. Đứng ở bờ sông bên đây có thể nhìn qua bên kia, thấp thoáng người ta đang tắm hay lấy nước, xe chạy trên đường. Giòng nước sông Ô Lâu rất trong và không hề có một tí sóng. Nó lặng lẽ trôi, điem đạm trôi đi mãi không về. Thỉnh thoảng những chiếc đò máy chở khách đi chợ Mỹ Chánh về chạy qua hay cập bến. Các mụ, O xuống đò líu lo những âm hưởng miền Trung nặng trĩu. Hàm răng nhuộm đen nhánh, điều thuốc lá Cẩm Lệ to đùng làm xệ cả đôi môi. Tiếng cười cũng e dè, nhẹ nhàng như giữ lại một chút gì đó cho riêng mình.

Các mụ, các O là những người phụ nữ miền trung chịu đựng dẻo dai. Họ sống kín đáo như những con đường dầu kín dưới hai hàng tre được trồng bao bọc con đường. Ở trên những cành lá giao nhau như một vòng cung và con đường là một ngõ sâu hun hút. Họ kín đáo như hai hàm răng

nhuộm đen đều rắng rắc, rất khít để nói nhưng không muốn hở môi. Họ che đậy cảm xúc như cái rổ đi chợ được cẩn thận phủ kín bằng tấm lá chuối chặt ở trong vườn. Họ không muốn ai biết những gì họ đã mua bên trong. Chị cũng không biết đó là thói quen từ trước đến nay hay là sau 1975 đảng, nhà nước kiểm soát mọi nhu cầu đời sống người dân. Ăn gì, mặc gì, nghĩ gì tất cả đều phải lén lút, giấu kín không cho ai được biết.

Đời sống và khí hậu khắc nghiệt ở đây rèn luyện cho người dân kinh nghiệm sống, biết tính toán thiệt hơn để sinh tồn. Sáu tháng làm việc, họ ra hết sức mình trên mảnh đất khô cằn của cha ông để lại. Họ trồng khoai, ngô, sắn, đậu ớt, thuốc lá xen kẽ vụ mùa khi đất gieo mạ đã được nhổ đi cấy ngoài ruộng. Không để một tấc đất bỏ hoang, họ trồng chăm chút, tỉ mỉ và yêu quý nó. "Tấc đất tấc vàng" cuộc đời họ gắn liền với đất.

Phải sống ở đây mới thấy miền Nam sung sướng ra sao, đất đai màu mỡ được ưu đãi thế nào. Ở đây người dân tận dụng đất và tận dụng cây trồng. Lúa, khoai mì, khoai lang, bắp, ... Sau khi thu hoạch, phần còn lại đáng lẽ bỏ đi như miền Nam, họ sẽ phơi khô gánh về làm củi, nấu cho heo, làm dưa chua và nhiều thứ khác. Hoa màu được phơi khô cất kỹ để dành. Khoai, đậu, ớt, thuốc lá và nhất là mỗi nhà đều trữ mắm ruốc. Từng hũ, từng hũ mắm ruốc đậy thật kín để dùng cho mùa đông và mùa lụt. Những ngày trời rét không thể ra đồng làm việc, hay nước lụt dâng lên trắng xóa mọi nơi, những thực phẩm khô cất giữ sẽ cứu đói cả gia đình. Chỉ cần cơm độn khoai, nước ruốc kho loãng, cả nhà quây quần ngồi ăn trong cái rét thấu da thịt là sự sống và hạnh phúc đã về.

Chị đã ngạc nhiên khi bắt gặp họ cuốn những lá thuốc đầy bụi thành một cục to tướng và hút thật say sưa. Có những chị còn rất trẻ, rất đẹp, nhưng điều thuốc to đùng trên môi đã xóa đi những nét mỹ miều. Con sông đời của các chị, các O là như vậy. Yên phận, bình lặng, kín đáo nhưng khi có dịp để bùng lên thì thật khủng khiếp không ngờ.

Có đi hội họp ở đội, đoàn họp tác xã mới nghe các O, Mụ, Mẹ sắc bén trong từng câu, từng lời nói. Lý luận đâu ra đó hơn thua, đấu đá nhau từng chút trong công việc.

Rõ ràng chỉ có đàn bà con gái miền Nam mới thật thà, hiền hòa, chơn chất. Miền Nam đất đai màu mỡ trồng trọt dễ dàng, thức ăn dư thừa nên tấm lòng họ cởi mở, không để ý đến những lật vạt, hơn thua. Phụ nữ miền Nam dư ăn dư để, không cần đấu đá nhau vì miếng cơm manh áo.

Trở lại chuyện con sông Ô Lâu làng quê chồng chị. Mỗi buổi sáng sớm hay chiều tối những chiếc ghe lưới cá đua nhau gõ lóc cóc, lóc cóc rộn ràng một khúc sông. Hai hoặc ba chiếc ghe nhỏ gõ thanh tre liên tục để gây tiếng động dồn cá vào một vòng tròn và người ta tung lưới để bắt. Những con cá đang tha hồ bơi lội hốt hoảng bị trúng lưới. Chúng giãy đành đạch để cố hít thở không khí của loài người và chào cuối cùng cuộc sống sông nước êm ái của đời mình.

Nhưng! Đừng tưởng sông Ô Lâu hiền, đẹp mà bình an hơn sông Đồng Nai mà lắm. Con sông Đồng Nai quê nhà của chị vậy mà không hề tràn bờ vào phá làng phá xóm. Con sông Ô Lâu thì khác. Chỉ một cơn gió nồm thổi về, trời vùn vụt là báo hiệu cơn sông nổi giận. Nước từ đầu nguồn đổ về hung hãn. Chỉ vài giờ thôi nhà cửa sẽ ngập trong màn nước lũ. Ngồi trên chiếc giường đã được chồng lên bao nhiêu là gạch nhìn qua cửa sổ chỉ thấy một màn nước trắng xóa. Những tàu lá dừa và lá chuối phất phơ trên mặt nước như bàn tay tuyệt vọng đưa lên vẫy gọi một vị cứu tinh. Những trai làng chặt thân cây chuối từ chiều tối khi đoán cơn nước sẽ về, họ bện thành những chiếc bè và chèo đi thăm hỏi. Bè chuối vào cửa trước rồi đi ra. Vào nhà như đang bơi trên con sông nhỏ. Có khi ghé hỏi thăm nhà này qua một cửa sổ, ghé vào cái khu để thoát thân một cái nhà khác hoặc giúp đỡ chuyển đi những người đang đứng trên mái nhà chờ cấp cứu.

Sau mấy ngày ngập lụt con nước từ từ rút xuống, mọi người tất bật dọn dẹp nhà cửa, tổng kết thiệt hại để rồi lại chuẩn bị thức ăn cho một cơn hồng thủy khác. Cái khổ là lúa trong chò (bò) bị ngập chuẩn bị mọc mầm mà ngoài trời không có chút nắng để phơi.

Dòng sông đời cũng vậy. Đôi khi nhìn rất phẳng lặng nhưng bên trong đầu đá thù hận khôn lường, bao nhiêu mưu mô sẵn sàng đưa ra triết hạ đối phương. Mỗi trở ngại con người phải chống chọi bằng nhiều cách. Phải tùy theo hoàn cảnh chặt dạ kiên trì để chân cứng đá mềm vượt qua sóng gió.

Con sông đời của chị đã trải qua hơn 70 năm ghèn thác. Từ một con bé tóc hớt cua như con trai cùng các anh thầy lỗ, bần bi. Con bé hay khóc nhè mỗi khi ngủ dậy. Con bé chỉ biết rùng cao su lộng gió trơ cành, không hề biết cảnh phồn hoa thị tứ. Bây giờ con bé ấy đã vượt bao nhiêu núi đồi, quốc gia lớn nhỏ, xuyên đại dương ngồi bấm máy để viết cho dòng sông nhỏ của mình. Tóc đã bạc vì nước thời gian gội đi bao nhiêu thanh xuân tuổi trẻ. Con bé ấy đã là một bà già nhiều suy tư về cuộc đời và sự vật.

Chị lại thấy mình may mắn vô cùng khi hiện diện nơi này để con sông cuối cùng về biển cả không bị ghèn thác cheo leo. Con sông đời của chị đã có nơi bình yên trao gửi trước khi nhập vào lòng đại dương bao la của tạo hóa và biến mất giữa trần đời.

Con sông cuối cùng cũng được bình yên mỗi ngày vui cùng gió mát trăng thanh, nghe hương đồng cỏ nội reo vui hai bên bờ. Chị cũng vậy. Cuộc sống chị bây giờ yên ấm quá. Những sớm mai đi bộ vòng quanh khu nhà ở. Những vỉa hè sạch sẽ, những đoạn đường công viên rợp bóng cây xanh. Ngồi xuống ghé nghe chim muông hót trên cành, nhìn các cháu vui đùa hay xem những người trẻ chơi basketball cười vang yêu đời. Chị thấy mình thật hạnh phúc và chị tri ân đất nước này đã cho chị cuối đời bình an không chộn rộn lo âu vì miếng cơm manh áo.

Người già ăn bao nhiêu, mặc bao nhiêu và sống bao nhiêu đâu cho những ngày còn lại. Thế nhưng ăn miếng cơm vào bụng lòng thấy vui. Mặc chiếc áo đơn sơ không lo ngoài kia mưa gió lạnh lùng. Ngủ một giấc an bình không sợ ai gõ cửa làm khó. Nhất là khi nằm xuống không sợ con cái phải vất vả nỡ nản để trang trải cho cái xác vô tri thì thật là phước báo cuối đời.

Dòng sông nào cũng về biển cả. Cuộc đời của mỗi con người rồi cũng kết thúc. Chị chỉ mong được nhìn thấy nụ cười thương yêu của người thân, con cái, bạn bè khi nghĩ tới chị. Như vậy con sông đời chị thật thoải mái hòa nhập vào hư không để giữ lại niềm vui và một nụ cười. Nụ cười bình an trước khi nhắm mắt.

Ta đã có dòng sông quê hương
Sông Đồng Nai hiền hòa êm ả
Xứ Bưởi Biên Hòa quê của má
Cho ta đẹp quá tuổi học trò.

Ta bước qua cuộc sống gay go
Quê chông sông Ô Lâu xinh đẹp
Nước trong veo cho nhiều tôm tép
Và diên công lũ lụt mỗi năm.

Ta trưởng thành từ những khó khăn
Và chịu đựng bao mùa giông bão
Tâm tĩnh lặng, yêu thương nương náu
Và bình an khi tuổi về chiều.

"Dòng sông đời" vùi dập đã nhiều
Ta ngoảnh lại cảm ơn trời đất
Cho ta biết điều còn và mất

Đề tri ân và xin được thứ tha.

Nguyễn Thị Thêm

Ngày Giỗ Mẹ

Má của tôi nhà quê vậy đó
Mà trái tim từ mẫu thật vô bờ.
Lo cho con từ thuở còn thơ.
Đến khôn lớn vẫn chăm lo săn sóc

Má là cây chuối bên nhà ngọt mật.
Vú sữa đầu mùa vị thật thanh tao
Là cây khế, cây dứa trồng ở vườn sau
Là hoa Mai, hoa Sứ, hoa Ngọc Lan sân trước

Má là... cả cái gì thân thiết nhất.
Không thể hình dung, không thể trình bày.
Má nằm trong tim nhịp đập mỗi ngày.
Trong hơi thở vẫn thơm mùi của má.

Hôm thứ bảy: Má ơi! Ngày giỗ má.
Ba nén nhang con mời má dùng cơm.
Nhớ má thiết nhiều lệ nhòe nhoẹt mắt con.
Cháu 8 đứa hỏi: "Sao bà ngoại khóc?"

Bày cháu cố quỳ thành 3 hàng dọc.
Sản phẩm đời con, lạy ra mắt mẹ già
Trăng trên cao dù trăng ở thật xa.
Nhưng ánh sáng vẫn chan hòa tình Mẹ

Kể từ khi con biết nhớ.
Má đã già, một bà cụ gầy nhom
Tóc búi cao mặc áo vá vai sờn.
Quần đen đã bạc màu theo năm tháng.

Má cười, nụ cười hiền thương lắm.
Hàm răng kia xệu xạ thấp, cao.
Đã già đâu mà đã ngoáy trầu.
Môi cắn chỉ, đỏ tươi màu hạt lựu

Chiếc áo túi, cái túi may thiệt bự.
Giả bộ lấy đồ mò vú má thiệt vui.
Má nhột la lên, rồi má lại cười.
"Nhớ hồi nhỏ bỏ bú con thiệt khó!"

Nguyễn Thị Thêm

MẸ ƠI

Gửi đến Mẹ tình yêu của con
Mong Mẹ nơi xa ấm linh hồn
Đời con kể từ khi vắng Mẹ
Chẳng còn nỗi buồn nào buồn hơn.

Trong tám anh chị em tôi, Mẹ cưng chiều tôi nhiều hơn, có lẽ vì tôi thuộc nhóm út ít và...
dữ như bà chằng (ai biểu Mẹ sinh ra tôi với cái mũi tẹt và cái trán dô làm chi!)

Đi đâu Mẹ cũng đưa tôi theo, hoặc do tôi đòi theo, thì dù có bận rộn thế nào mẹ cũng cho đi, còn hơn là để con bé ùng ùng giã khóc.

Buổi sáng hai mẹ con thường ra chợ nhỏ trong xóm, mấy bà bán hàng nhìn thấy hai mẹ con, gọi đùa tôi là "bé Tẹt cục vàng" của Mẹ, khiến tôi hãnh diện vênh vênh cái mặt tròn như bánh cam với má t c muỗm dứa. Trong lúc Mẹ lo chuyện chợ búa thì tôi tha hồ ăn hàng, các bà bán hàng quen Mẹ nên bán quà cho tôi hậu hi hơn người khác.

Thỉnh thoảng Mẹ dẫn tôi, bắt taxi ra Sài Gòn đến ngân hàng Việt Nam Thương Tín gửi tiền rồi ghé qua chợ Bến Thành mua sắm. Đi chợ xa, như cá gặp nước, tôi đòi Mẹ mua các thứ “thời trang” điệu đà. Mới 7-8 tuổi đầu, mà tôi có đầy đủ: guốc gỗ bước đi nghe lộc cộc, áo dài màu vàng, cây dù đỏ chói lóa, bóp đầm màu hồng tía, và cả đôi mắt kính “thời thượng”, đó là chưa kể bông tai, dây chuyền vàng (giả) đeo khắp người.

Mỗi lần mua sắm lung tung như thế, về đến nhà, hai mẹ con phải canh chừng nếu có anh Hai của tôi ở nhà thì sẽ... né. Anh đang học Đại học Khoa Học, anh rất siêng năng chăm chỉ vì quyết chí vào Y Khoa. Anh thường ngồi ngay chiếc bàn giữa nhà, anh nhét bông gòn vào hai lỗ tai để khỏi phải nghe những tiếng động xung quanh. Anh cúi đầu vào sách vở, dùng hai bàn tay che hai bên mắt để tập trung toàn bộ chuyện học hành. Tôi đứng thập thò ngoài cửa với những túi đồ mới sắm, Mẹ rón rén vào trước, nếu thấy anh không nghe biết gì, Mẹ vẫy tay ra dấu, lúc ấy tôi mới từ từ, nhẹ nhàng lách vào nhà, tới cầu thang leo lên gác coi như... thoát nạn thành công. Anh Hai hay phàn nàn Mẹ chiều con Tẹt quá, mua sắm cho nó đủ thứ mai một nó sẽ quen thói đua đòi và với tôi thì anh nghiêm trang răn dạy, kể cả đe dọa bắt quỳ gối đánh đòn nếu tôi vẫn vò vĩnh Mẹ.

Mỗi lần bị anh Hai mắng, tôi tìm Mẹ để khóc bắt đền. Mẹ lại dỗ dành và hứa hẹn lần sau Mẹ sẽ mua cho tôi... nhiều hơn.

Có lần, Mẹ tiễn tôi ra cửa đi học. Trường cách nhà một con đường nên tôi đi bộ đến trường. Mẹ cho tôi 2 đồng như thường lệ để ăn quà, hôm đó tôi lại xin 5 đồng để mua thêm món đồ chơi, lần này Mẹ không chiều tôi vì tôi đã có một mớ đồ chơi còn cất dấu trên gác. Tôi vùng vằng trả lại Mẹ 2 đồng và bước đi. Được vài bước, tôi nghe Mẹ gọi với theo: “Tẹt ơi, quay lại lấy 5 đồng đi con!” Mẹ đã chịu thua tôi, thế mà tôi vẫn giận Mẹ, làm lì bỏ đi một mạch, không thèm 2 đồng hay 5 đồng, mặc kệ Mẹ đứng đó nhìn theo.

Mẹ đổ bệnh vào thời điểm tháng Tư 1975, ngay như bà chị Cả mới hơn hai mươi tuổi đầu còn chưa hiểu thấu, huống gì những anh chị em còn lại, ở tuổi xấp xỉ nhau, “ăn chưa no lo chưa tới”. Rồi Sài Gòn bị “giải phóng”, căn bệnh của Mẹ không phải là bệnh hiểm nghèo, nhưng trong lúc xã hội nhiễu nhương, bệnh viện thiếu thốn từ bác sĩ đến thuốc men nên Mẹ đã ra đi khi tôi vừa chín tuổi. Ở cái tuổi còn quá ngây thơ, tôi đã khóc khi biết mình mất Mẹ, nhưng nỗi buồn cũng thoáng qua mau.

Đêm cuối cùng trước khi Mẹ được đem ra nghĩa trang, tôi nằm ngủ trên gác, trong chiếc mùng rộng với một số anh chị em họ hàng khác. Chúng tôi nằm chòng chẹo, ngón ngang vì mệt mỏi của những ngày đám tang. Nửa đêm trong cơn mộng mị, tôi thấy Mẹ vén mùng, vào đắp mền cho tôi như mọi khi, nhưng lần này Mẹ mặc áo dài, tà áo dài của Mẹ, màu dưa cải bằng vải “tê tơ rông” mềm mại, lướt trên người tôi êm ái, phảng phất một mùi hương quen thuộc, mùi của Mẹ. Mẹ cúi xuống ngắm khuôn mặt tôi rất gần, hình như Mẹ muốn ôm tôi. Nhưng tôi bỗng choàng tỉnh dậy vì những tiếng động dưới nhà chuẩn bị cho buổi lễ di quan, đưa tôi trở về thực tại, và tôi nhận ra chiếc áo dài hồi nãy trong mơ chính là chiếc áo dài Mẹ đang mặc trong quan tài. Thế là tôi bật khóc nức nở như chưa bao giờ được khóc. Bà thím và bà chị họ nằm mùng bên cạnh liền qua hỏi han, dỗ dành, tôi càng khóc lớn hơn và méo mào nói, rõ ràng tôi vừa thấy Mẹ về, làm bà thím và bà chị họ cũng sụt sùi khóc theo.

Mẹ đi rồi, nhà vắng buồn tênh, lại là khoảng thời gian đối đầu với chế độ mới, bận rộn mưu sinh, thiếu Mẹ là thiếu người lo toan cho chúng tôi từ việc nhỏ đến việc lớn: món ăn ngon Mẹ tẩm bổ cho anh tôi thức đêm học thi, nhắc nhở tằm áo dơ tôi chưa kịp thay cho Mẹ giặt, ... Những thời gian đầu vắng Mẹ ấy, chúng tôi thường nhìn ảnh Mẹ trên bàn thờ mà khóc. Đầu óc thơ trẻ của tôi ước ao có phép lạ cho Mẹ sống lại, để tôi vẫn được theo Mẹ ra chợ, đi chơi và về nhà với các món hàng tôi đòi Mẹ mua sắm.

Mẹ có “về” thăm một người hàng xóm thân thiết của gia đình. Bà ấy kể, Mẹ nói nhớ chúng tôi lắm, nhưng biết chúng tôi yếu bóng vía, sợ ma, nên Mẹ không dám “về” với chúng tôi.

Rồi tôi cũng lớn dần theo thời gian, hình bóng Mẹ còn đây ắp trong căn nhà và trong lòng chúng tôi. Trên gác, tủ quần áo của Mẹ vẫn còn một vài món đồ chơi của tôi mà hai mẹ con đã cất dấu trong đó, tôi không dám mở tủ vì biết mình sẽ khóc òa với bao kỷ niệm.

Vào tuổi thiếu niên, những buổi chiều tối chơi với lũ bạn trong xóm, chúng được mẹ ra tận nơi gọi về ăn cơm hay đi ngủ, còn tôi thì... tự đi về, tôi lại cảm thấy nhớ Mẹ vô cùng. Hồi tôi học cấp hai, trường có tổ chức buổi picnic mùa hè cho các học sinh. Tôi đến nhà nhỏ bạn thân từ mờ sáng chờ nó cùng đi ra chỗ picnic. Nó vẫn chưa chuẩn bị xong vì mẹ nó còn lúi húi gói cho nó miếng xôi mới nấu, dặn dò nó đủ thứ linh tinh và đưa cả túi quần áo thiết bị có cả dầu gió, thuốc thang tùm lum. Tôi chạnh lòng, bỏ ra ngoài sân và tự nhủ: “Mình không còn Mẹ, nhưng mình còn Ba và bảy anh chị em khác nữa. Cả nhà mình yêu thương, chăm sóc lẫn nhau, mình được ăn học đầy đủ, tử tế. Còn nhỏ bạn này, nó không có anh chị em, nên mẹ nó không lo cho nó thì lo cho ai?” Trấn an mình xong, tôi thấy mình rất can đảm và mạnh mẽ.

Nói thì nói thế, càng lớn khôn thêm, tôi càng đa sầu đa cảm, dễ xúc động, mong manh. Mỗi khi nghe bài hát Kỷ Niệm của Phạm Duy: “Cho tôi lại ngày nào. Trăng lên bằng ngọn cau. Mẹ tôi ngồi khâu áo, bên cây đèn dầu hao. Cha tôi ngồi xem báo. Phố xá vắng hiu hiu. Trong đêm mùa khô ráo, tôi nghe tiếng còi tàu...” là lòng tôi lại thổn thức! Dẫu sao, sau mỗi lần yêu đuối, khóc thương, tôi lại thấy mình thêm trưởng thành. Có lẽ Mẹ biết vậy, nên đã “về” thăm tôi một lần trong giấc mơ.

Tôi thấy một buổi tối, cả xóm cúp điện lặng im như tờ, tôi đi lang thang vô định ra đầu ngõ. Đúng lúc ấy, một chiếc xe bus dừng lại để tôi bước lên. Cả chiếc xe vắng tênh mờ ảo, chỉ thấy bóng người tài xế và một hành khách ngồi bất động nơi cuối xe. Tôi tiến về phía đó thì nhận ra Mẹ, tôi mừng rỡ kêu lên “Mẹ Ôi!” rồi ngồi thụp xuống dưới chân Mẹ, vùi đầu vào lòng Mẹ. Mẹ không nói gì, chỉ cúi xuống xoa mái tóc tôi. Tôi lặng im tận hưởng những phút giây ấm áp sung sướng đó. Rồi xe bus dừng lại, tôi phải đứng dậy xuống xe, mà Mẹ vẫn ngồi im. Tôi hỏi: “Mẹ về nhà với con không?” Mẹ vẫn không nói mà chỉ lắc đầu. Nước mắt tôi ràn rụa bước ra khỏi xe như cơn mộng du. Rồi tiếng reo hò của lũ trẻ con trong xóm vang lên: “Có điện! Có điện!” khiến tôi bừng tỉnh giấc chiêm bao. Chiếc áo gối đã ướt đầm nước mắt và mồ hôi của tôi tự lúc nào. Đó là giấc mơ tôi gặp Mẹ “về”, cùng với giấc mơ đêm nào trước khi tiễn Mẹ ra nghĩa trang, sẽ mãi mãi theo tôi suốt cuộc đời!

Con bé Tẹt mê "shopping" của Mẹ ngày xưa, bây giờ vẫn thích "shopping" mua sắm điệu đàng, nhưng không đua đòi như anh Hai đã từng lo xa và nhất là không còn bướng bỉnh như đã từng "hành hạ" Mẹ nữa.

Mẹ ơi, nếu giờ đây vẫn còn Mẹ, dù con có luôn gần kề Mẹ, chăm sóc chiều chuộng Mẹ thật nhiều lúc tuổi già, thì cũng không thể nào đền đáp đầy đủ tình yêu Mẹ đã dành cho con một thuở bé thơ.

KIM LOAN

Tháng 5/2023

CUỘC ĐỜI ĐẸP LÀM SAO!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi đã lên ba tuổi rồi. Mẹ đánh thức tôi bằng nụ hôn và ôm chàng lấy tôi. Mẹ đã làm bánh kếp(*). Ôi! Ngon quá! Trời rất đẹp và chúng tôi đi dạo bây giờ đây. Ánh

nắng mặt trời chói lọi mon man trên mắt tôi. Đến công viên, tôi gặp bạn bè của tôi. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi đã lên bảy tuổi. Hôm nay chúng tôi đến xem xiếc, với anh chị em họ của tôi. Tôi đã cười phá lên vui sướng với những màn của anh hề. Tôi mở tròn mắt kinh ngạc khi nhìn người làm trò đu bay và người luyện tập sư tử. Chú tôi mua cho tôi một cây kem. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi đã lên mười hai tuổi. Cha dắt tôi đi dạo, lang thang đây đó và kể cho tôi nghe về cha, về tuổi thơ của cha. Chúng tôi tìm chỗ để bày ra các thứ và ăn ngoài trời. Rồi cha và tôi cùng nhau chơi một trận bóng đá thật tuyệt vời. Sau đó chúng tôi nhảy xuống hồ để bơi lội. Cha công kênh tôi rồi lại ném tôi xuống hồ. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được mười tám tuổi. Lần đầu tiên tôi đã hôn một cô gái. Nàng là người đẹp nhất trong số những người kia. Tôi yêu nàng say đắm và tim tôi đập loạn xạ vì nàng. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và hôm nay tôi đã hai mươi ba tuổi. Tôi đã kết hôn với người yêu đầu tiên của tôi. Áo cưới của nàng trắng tinh, viền ren cùng khắp. Mái tóc nàng được búi cao thành búi tóc tuyệt đẹp, có gắn những hạt ngọc trai lấp lánh. Nàng thật xinh, thật khả ái, dịu dàng và thông minh. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được hai mươi lăm tuổi. Con trai đầu tiên của tôi đã ra đời. Cháu khóc, nhưng đã nín ngay tức khắc khi nằm trên tay tôi. Cháu nhìn tôi, nhìn chăm chăm vào tôi, và tôi cảm thấy vô cùng hoan hỉ, như thể tôi chìm đắm trong ánh mắt của bé. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được ba mươi tuổi. Con trai thứ nhì của tôi đã ra đời. Bé cũng thật tuyệt như anh của bé. Và tôi lại tìm được những cảm giác như năm năm trước. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được ba mươi lăm tuổi. Tôi mang hai thằng con đi cắm trại vào cuối tuần. Tôi dạy cho chúng cách tự xoay sở trong thiên nhiên. Tôi đốt lửa trại lên và chúng tôi ngẫu hứng nhảy một điệu nhảy của bộ tộc Sioux quanh lửa. Rồi chúng tôi nướng kẹo dẻo. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được bốn mươi ba tuổi. Cùng với vợ tôi, chúng tôi ăn mừng kỷ niệm hai mươi năm ngày cưới của chúng tôi. Nàng vẫn luôn rực rỡ tươi vui và dịu dàng, vẫn luôn tuyệt vời, và tôi càng yêu nàng say đắm hơn cả ngày đầu tiên. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được năm mươi tuổi. Cô con dâu tôi vừa mới sinh một em bé thật tuyệt vời, đứa cháu đầu tiên trong số các cháu nội của tôi. Tôi bế bé trên tay, rất nhẹ nhàng rụt rè, bé trông có vẻ thật yếu ớt. Và nhìn xem, cái mảnh cu cậu bé nhỏ kia đang bầu lấy ngón tay tôi, bầu thật mạnh vào. Và rồi niềm hạnh phúc của người ông như thế lại được lặp lại thêm bốn lần nữa trong mười năm kế tiếp. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được sáu mươi ba tuổi. Cùng với vợ tôi, chúng tôi ăn mừng kỷ niệm bốn mươi năm ngày cưới của chúng tôi, chúng tôi vẫn yêu nhau như thuở nào, nếu không muốn nói là càng say đắm hơn. Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được bảy mươi bảy tuổi. Đứa cháu đầu tiên của tôi được ra đời ngay hôm nay. Tôi được bế bé trên tay, nhưng vẫn luôn có người bên cạnh tôi, nhờ như có chuyện gì. Nhưng tôi cảm thấy mình vẫn khỏe như trước. Có chi đâu, chẳng có gì quan trọng, và tôi không hề bị phật ý tí nào cả! Cuộc đời đẹp làm sao!

Sáng nay tôi thức dậy và tôi được tám mươi ba tuổi. Hôm nay đáng lý ra tôi phải ăn mừng kỷ niệm ngày cưới của chúng tôi, nhưng tôi đang nằm trên giường ở bệnh viện, tôi đang bệnh nặng. Quanh tôi, các nhân viên nói chuyện với nhau làm như thể tôi không nghe được, làm như tôi không hiểu được.

"Ông ấy không còn ăn được nữa, không còn nói chuyện được, không còn dậy được. Gia đình đến thăm ông ấy, nhưng hình như ông ấy không có vẻ gì là nhận biết nữa. Kết thúc cuộc đời như thế trông buồn bã làm sao!

Ôi! Nếu như mọi người biết được! Ôi! Nếu như ít ra mọi người có thể cảm nhận rằng... Thân thể của ta bị yếu đau, chính hẳn khiến cho ta không thể cử động được. Nhưng trí lực của ta vẫn còn đó, vâng nó đó, hoàn toàn lành mạnh. Ta ở đây này, và ta nhìn thấy mọi người rõ lắm, ta vẫn nghe được các người và vẫn hiểu rõ những gì các người nói.

Ta không hề đau khổ, mà đơn giản ta chỉ kiệt sức. Ta chỉ cần nhắm đôi mắt lại là ta đã có thể đang sống ở độ tuổi mà ta muốn. Thế là bao nhiêu kỷ niệm êm đềm tuyệt vời lại tràn ngập và thấm đẫm tâm hồn ta. Ta đang được ba tuổi, rồi sáu mươi ba, rồi mười tám. Thật là tuyệt diệu, ta có thể sống ở bất kỳ tuổi nào mà ta muốn!

Vợ yêu dấu của ta, em đừng khóc; các con của ta, các con đừng khóc; các cháu của ta, đừng khóc; các chắt của ta, đừng khóc cháu ạ. Các người là những gì mà ta đã có công xây dựng suốt cuộc đời của ta. Các người là thành công khôn cùng của ta. Các người là thành quả khiến cho cuộc đời ta tươi đẹp.

Ngày hôm nay, thân thể của tôi không thể gánh vác tôi nổi, tay của tôi không thể cử động được, miệng mồm tôi từ chối không muốn nuôi dưỡng tôi nữa. Nhưng tâm hồn tôi vẫn còn nhận cảm tình yêu của các người, nhận cảm những bài hát, những lời nói sau cùng của các người, và tôi đã uống, nuốt toàn bộ từng lời nói ấy.

Hãy ở gần bên tôi, nắm lấy tay tôi, hãy đi cùng tôi trong cuộc hành trình sau cùng này. Rồi hãy ra khỏi căn phòng tối tăm này đi, hãy ra khỏi bệnh viện sâu thẳm này, đi vào rừng chơi một cuộc săn kho tàng, đi bơi lội đi, chơi những trò chơi mà các con yêu thích, hãy sống, hãy đi hít thở không khí trong lành, hãy để cho ánh mặt trời ấm nồng mơn man đôi mắt.

Tôi không hề đau khổ. Cuộc đời của tôi thật đẹp. Chỉ là thân thể của tôi không được khỏe như tâm hồn của tôi. Thế thì các người hãy sống và tận hưởng, để rồi, một ngày nào đó, nằm trên giường, các người sẽ mong ước rằng có thể nhắm mắt để được sống lại cuộc đời của các người. Cuộc đời đẹp làm sao!

– *Julie*

tháilan dịch

(*) Crêpe: Bánh tráng mỏng làm bằng bột lúa mì hoặc lúa mạch, với trứng và bơ, ăn với mứt, hoặc mật ong.

HÀNG XÓM

Ngày 29 tháng Tư, 2023 đọc tin một anh chàng Texas sang nhà hàng xóm bên cạnh bán chét 5 mạng vì “tội” họ đã phàn nàn với anh ta bắn súng ở sân sau làm ồn khi con họ đang ngủ. Vụ này tôi giật mình vì cũng có trường hợp tương tự nhưng may mắn hơn những nạn nhân này.

Hồi tôi mới dọn đến căn nhà đầu tiên, hàng xóm bên cạnh nuôi một con chó to lớn, mỗi lần thấy tôi ra vườn sau nó chồm chân lên hàng rào thấp (loại mắt cáo bằng kim loại) vừa sủa vừa như muốn nhảy sang ăn tươi nuốt sống tôi làm tôi hết hồn và ngại không dám ra sân sau vì sợ chó. Vợ chồng tôi hậm hực bàn tính phải sang nói chuyện với chủ nhà để họ xích con chó lại kéo có ngày mình thành nạn nhân của con chó dữ tợn này. Ngay như sân trước nhà tôi chưa kịp cất khi cỏ hơi cao thì ông hàng xóm đối diện đã sang nhà nhắc nhở kéo ảnh hưởng đến cảnh quan nhà ông ta và khu phố. Tôi đã vui vẻ cảm ơn ông và hôm sau sân cỏ được cắt gọn gàng sạch sẽ. Thì nay tôi cũng có quyền sang nhắc nhở hàng xóm nuôi chó kia chứ. Ở xứ Mỹ dân chủ này ai cũng có quyền phát

biểu ý kiến, cả với tổng thống nói chi với hàng xóm quèn. Tôi nghĩ thế và hăm hờ đợi dịp sang nhà hàng xóm.

Hôm sau tôi nghe thấy tiếng ông Mỹ đang lao xao ở sân sau nhà ông, thế là tôi liền mở cửa ra vườn sau nhà mình, chuẩn bị tuôn ra hết những bức dọc lo âu bấy lâu. Tôi hăng hái tiến về phía hàng rào. Ông Mỹ to con mặc áo thun sát nách, hai cánh tay ông ta xâm trở đầy những hình thù quái dị, tay cầm ly bia uống dở mặt đỏ gay. Bà vợ ngồi bên cạnh, gương mặt thuộc loại “bà chằn” đang hút thuốc lá phi phèo. Chắc họ đang ăn nhậu và tôi là người phá đám cuộc vui của họ. Ông ta ngạc nhiên thấy tôi đến gần hàng rào và nhìn tôi bằng đôi mắt đỏ ngầu như thách thức tôi lên tiếng, con chó của ông to cao dữ dằn bao nhiêu chắc cũng... thua ông chủ. Những bức bội khó chịu trong tôi bấy lâu bỗng tan biến mất trước ông Mỹ hàng xóm. Tôi líu ríu mỉm cười và... lễ phép:

- Xin chào... chào ông bà.

Ông Mỹ hát hàm hỏi:

- Bạn có vẻ như muốn nói điều gì?

Tôi... hiền dịu trả lời:

- Từ ngày gia đình tôi dọn đến đây tôi chưa gặp ông bà lần nào. Hôm nay tôi chỉ muốn chào ông bà một tiếng thôi. Chúc vui vẻ nhé.

Nói xong tôi vội quay vào nhà. Từ đó tôi không dám mơ ước khiếu nại vụ con chó nữa. Hai vợ chồng tôi tính khi nào có tiền sẽ thay hàng rào khác cao hơn, an toàn hơn để... không sút mẻ tình hàng xóm.

Nhờ... sợ hàng xóm mà yên chuyện. Nếu không biết đâu tôi cũng lãnh mấy viên đạn như vụ kia rồi. “Tránh voi chẳng xấu mặt nào”, ông bà ta đã dạy thế. Là hàng xóm với nhau, mỗi người một chút chịu đựng, một chút hiểu chuyện thì cuộc sống an vui biết bao.

Hàng xóm ở Việt Nam tôi từng sống và lớn lên thật hiền hòa thân thiện, vì người ta sống lâu dài ở một địa chỉ, một khu xóm, có khi từ đời ông bà cha mẹ có khi tới đời con cháu nên tình hàng xóm càng ngày càng gần gũi thân thuộc, đúng với câu “tắt lửa tối đèn có nhau”. Đầu trên xóm dưới đều là quen biết, người ta biết rõ ngọn nguồn gia cảnh của nhau, sang nhà hàng xóm mượn con dao, cái búa, cái thang hay mượn lon gạo, xin chén nước mắm khi nhớ nhàng là chuyện thường tình. Có những anh hàng xóm, cô hàng xóm thuở nào còn làm ta nhớ mãi. Dĩ nhiên cũng có những hàng xóm không ưa nhau, bất hòa cãi vã nhưng không động chút là chém giết nhau

Hàng xóm ở Mỹ thì ngược lại, may ra ta chỉ biết tên quen mặt vài nhà bên cạnh. Họ không tình cảm như hàng xóm ở Việt Nam, có lẽ vì cuộc sống riêng tư khép kín của mỗi nhà, vì họ hay di chuyển dọn nhà đi, vì do khác màu da, khác ngôn ngữ nên chỉ có xã giao bề ngoài. Bởi thế thấy hàng xóm Mỹ luôn mỉm cười chào hỏi ta đừng vội mừng nhé.

Gia đình chị Linh bạn tôi khi mới dọn đến căn nhà vừa mua, chị hàng xóm người Mỹ bên cạnh đã ân cần bước sang nhà với một hộp bánh cookie và lời chúc mừng hàng xóm mới. Chị Linh cảm động lắm. Thế rồi sau một thời gian quen biết nhau hơn, có dịp chuyện trò nhiều hơn chị Linh tưởng như gặp người tri kỷ, cao hứng và có cả chân tình kể cho chị hàng xóm Mỹ nghe nào căn nhà này vợ chồng chị mua tiền mặt, chỉ tốn vài trăm tiền ký giấy tờ là dọn vào ngay; nào chồng chị là kỹ sư lâu năm của hãng máy bay; nào con gái chị đang là sinh viên y khoa năm cuối. Linh kể tới đâu thì chị Mỹ kêu lên thán phục tới đó: “Wow... very good”, “Wow, wonderful”.

Thế mà tình hàng xóm đang nồng ấm bỗng hóa ra “hận thù”. Vợ chồng nhà Mỹ lạnh lùng ra mặt và thay đổi thái độ, bắt bẻ, khó dễ nhà hàng xóm Việt đủ điều. Vợ chồng Linh chán ngán đã nghĩ đến chuyện bán nhà đi nơi khác, may quá Linh chưa kịp thực hiện rao bán nhà thì gia đình nhà Mỹ đã... âm thầm dọn đi mất tiêu. Ít hôm sau thấy căn nhà của họ đã dán giấy “foreclosed”. Họ trả nợ mortgage không nổi nên nhà bank lấy nhà. Biết đâu cả ti vi tủ lạnh, bộ sofa trong nhà cũng... toàn

đồ trả góp? Thì làm sao họ vui vẻ cho được với nhà châu Á di dân tị nạn trên đất nước họ đã thành công thế kia. Linh đã học được một bài học vô cùng quý giá.

Sống ở đâu phải theo nếp sống nơi ấy. Tôi chỉ muốn là một hàng xóm bình thường và dễ chịu của họ.

Tôi đã bán căn nhà trước và ở căn nhà hiện nay với vài kinh nghiệm về tình hàng xóm. Một buổi chiều ngày lễ Tạ Ôn vợ chồng tôi đã trễ giờ hẹn, vội vàng mang món ăn ra xe để tới nhà người em, vừa lùi xe xuống đường thì một bà hàng xóm cách nhà tôi mấy căn chạy đến chặn xe lại nhờ vả. Có lẽ bà đứng ngoài sân này giờ chờ gặp ai thì nhờ người đó, bà làm mất cái cell phone đang tìm không ra nhờ tôi đến nhà giúp. Tôi thật sự đang nôn nóng tới nhà người em vì mọi người đang chờ nhưng chỉ vài giây suy nghĩ tôi quyết định xuống xe đi bộ theo bà vào nhà. Lấy cell phone của tôi ra bấm số cell phone của bà, tiếng phôn của bà reo lên và bà đã tìm ra nó. Bà cảm ơn tôi rồi rít. Thôi thì đằng nào cũng trễ giờ, cũng đến bữa tiệc muộn mà giúp được hàng xóm cũng vui, lòng khỏi áy náy.

Nhà tôi nằm đối diện ngay góc cua quẹo trái. Địa thế đẹp sáng sủa cho lũ trẻ bước vào xin kẹo mùa Halloween, bởi thế Halloween nào nhà tôi cũng sáng đèn cho trẻ đến nhà, hao kẹo nhưng vui người vui mình.

Tôi thích trồng hoa lá trước sân nhà, từ mùa xuân cho tới tàn thu có hoa hồng, hoa ứ, hoa crepe myrtle thay nhau nở hoa. Trước cửa nhà có thùng thư chung của dãy phố, ai đến lấy thư sẽ được ngắm hoa lá sân trước nhà tôi nở đẹp theo mùa. Không biết hàng xóm có ý nghĩ ấy không? Nhưng tôi vẫn cứ vui và tin rằng tôi trồng hoa làm đẹp nhà mình và làm đẹp lòng hàng xóm trong phút giây họ ra lấy thư.

Căn nhà đối diện nhà tôi là gia đình người Mỹ trẻ tuổi họ mới đến thuê căn nhà. Khi bên này bên kia thấy mặt nhau họ đều giơ tay chào lịch sự. Họ cất cỏ sạch sẽ làm đẹp một góc phố, thùng rác và thùng recycle tới ngày đổ họ mang ra để phía trước gọn gàng, trước khi rời nhà đi làm. Một hôm trời đầy gió, thùng recycle sau khi đổ xong đã lăn lóc ra ngoài đường và gió lôi đi xa, tôi đã chạy theo kéo thùng recycle để ngay ngắn trở lại trên sidewalk nhà họ, vừa giúp nhà hàng xóm vừa... giúp đời, không còn vật cản trên đường cho xe cộ đi qua an toàn. Chẳng ai nhìn thấy, chẳng ai hay biết, chỉ có chồng tôi biết và khen “Hoan hô bà hàng xóm tốt bụng.”

Nhà hàng xóm bên trái là một người mẹ độc thân với hai đứa con, thỉnh thoảng họ đi vacation đều qua nói với tôi một tiếng nhờ trông nhà giùm, tôi cảm thấy ấm áp lòng khi được hàng xóm tin tưởng... giao việc trông nhà giùm họ.

Nhà hàng xóm bên phải là gia đình người Mỹ cũng trẻ tuổi (vậy là có mình gia đình tôi... già cả nhất góc đường này). Nhà Mỹ làm phiền tôi nhiều nhất. Gia đình Mỹ đông người, ngoài mấy đứa con còn có cha mẹ già, đã thế họ còn giữ trẻ kiếm thêm thu nhập. Mỗi lúc mấy bà, mấy cô đồng hương Mỹ của họ mang con tới gọi và đón con về là xe đậu tràn lan sang cả lề đường nhà tôi và nhà đối diện. Có lần tôi lùi xe từ sân nhà mình để xuống đường, ngó phía sau bên phải, bên trái và đối diện bên kia đều có xe đậu lề đường quây lại thành một hình chữ U làm tôi de xe vất vả khó khăn chỉ sợ đụng chạm xe họ. Tôi hồi hộp lo lắng nhưng khi chị Mỹ bên cạnh lon ton ra sân thấy tôi de xe nhúc nhích từng chút một chị ái ngại hỏi: “Are you OK?” Tôi cũng ráng nở nụ cười trả lời ngon lành: “OK, no problem.” Vẫn còn bản tính người Việt Nam khách sáo nhún nhường để làm vừa lòng người khác, thay vì “mặt sung xía lên” nói thẳng nói thật lòng mình rằng: “Tôi chán cảnh đậu xe của khách khứa nhà chị lắm rồi.”

Thoát ra khỏi vụ de xe tôi sung sướng chạy thông dong trên đường tới chợ và hi vọng rằng lúc quay về nhà thì xe hàng xóm Mỹ cũng đã “di tản” bớt, trả lại không gian lề đường nhà tôi cho tôi dễ dàng lái xe lên drive way an toàn.

Nhà Mễ này lại có máu văn nghệ nữa cơ, qua khe hở hàng rào sân sau tôi thấy trong cái patio rộng là dàn trống to như một ban nhạc. Thịnh thoảng họ tụ tập bạn bè ăn uống và ca hát đàn trống rộn ràng tới khuya. Căn phòng ngủ của tôi “vô phước” nằm gần ngay hàng rào nên tôi phải thường thức nhạc ngoài mong muốn. Có hôm âm nhạc ru hồn tôi lạc vào giấc ngủ muộn, có hôm tôi lơ mơ ngủ nửa thức nửa tỉnh.

Những ngày cuối tuần tôi thường tha hồ thức khuya dậy muộn, nhưng có buổi sáng sớm tôi đang say ngủ bỗng choàng tỉnh giấc vì tiếng máy cắt cỏ ròn rã vang lên. Thì ra anh Mễ hàng xóm đang cắt cỏ khi mới 8 giờ sáng. Chắc anh ta muốn cắt cỏ giờ này cho mát mẻ vì trời Texas mùa hè nóng sớm mà vô tình phá hủy giấc ngủ ngon trớn của tôi.

Chưa bao giờ tôi có ý nghĩ sẽ sang nhà hàng xóm Mễ “khiếu nại” họ làm âm ỉ khiến tôi mất ngủ cả. Vụ con chó dữ trước kia tôi còn chào thua thì vụ thịnh thoảng mất ngủ chỉ là chuyện nhỏ.

Ngoài nhà anh Mễ, thêm một hàng xóm mà tôi chưa biết mặt bao giờ cũng góp phần làm tôi mất ngủ. Đằng sau vườn nhà tôi là một khu apartment, chỉ cách nhau một hàng rào, có đêm tôi nghe ai đó to tiếng cãi vã, đêm vắng lặng nên những âm thanh dữ dội vọng sang càng rõ, có vẻ như hai vợ chồng cãi nhau, họ lôi nhau chạy ra ngoài chửi bới nhau cả khu xóm cùng nghe. Thế là tôi thao thức suốt đêm.

Nhưng dù nhà Mễ bên cạnh chơi nhạc tới khuya hay bên kia apartment người ta cãi nhau nửa đêm về sáng thì cái chuyện tôi mất ngủ cũng có lý do cụ thể và ít hơn những lần tôi mất ngủ khác, trần trọc thao thức chỉ vì... một câu văn chưa vừa ý hay một câu thơ chưa tròn.

Hàng xóm của tôi dù là màu da nào, dù họ là ai, dưới mắt tôi họ vẫn là những hàng xóm dễ thương cho tôi thêm niềm vui trong cuộc sống này.

Nguyễn Thị Thanh Dương

CHIỀU TÁI NGỘ

(Cảm tác truyện “Tàn Mờ” của Hồng Thủy).

Chiều nay mình tái ngộ
Hai người của ngày xưa
Ngồi bên nhau quán nhỏ
Nhạc tình Bolero.

Cũng những bài hát đó
Từng làm mình băng khuâng
Từng làm mình trần trở
Hình ảnh một người thương.

Hôm nay nghe xa lạ
Không phải chuyện chúng mình
Không còn rung cảm nữa
Ngỡ ngàng em và anh.

Tưởng tận cùng đau khổ
Nếu không lấy được nhau
Tình yêu này tan vỡ
Nhưng có ai chết đâu.

Không có gì vĩnh viễn
Lòng người cũng đổi thay
Những thề non hẹn biển
Theo gió cuốn mây bay.

Mỗi thời ta mỗi khác
Tình cảm ấy qua rồi
Ai đi cùng năm tháng
Thương nhớ mãi một người.

Đời còn nhiều lối mộng
Bài tình ca nhạt lời
Bao ngày xưa kỷ niệm
Về đâu cố nhân ơi.

Chúng mình chia tay nhé
Không hẹn gặp lần sau
Chỉ một lần tái ngộ
Xa thêm mấy nhịp cầu.
Nguyễn Thị Thanh Dương

Sống Vui Sống Khỏe Sống Trường Thọ

Portland, Oregon ngày nay có nhiều người vô cư và có nhiều vụ bắn giết bằng súng đạn hơn lúc tôi mới định cư ở Portland nhưng tôi vẫn yêu Portland vì tôi đã sống ở đây hơn ba chục năm qua.

Trái tim tình cảm của tôi đã cột chặt dính liền từng bụi cây, góc phố của Portland, vì ở nơi đây có mái ấm gia đình nhỏ bé của tôi, có chị em chúng tôi sống quây quần bên nhau như ước nguyện của ba má tôi, có bạn bè thân mến hiểu tôi và quý mến tôi. Như thế đủ rồi! Tôi chỉ mong cầu như thế!

Hoa hồng vườn nhà tôi tuy không đẹp bằng hoa hồng ở vườn hồng Portland, nhưng cũng đã làm tôi "vui trong lòng một ít" khi ngắm hoa. Trong giây phút đó, tôi lại nhớ đến đoạn văn dưới đây mà tôi rất tâm đắc, xin được chia sẻ cùng quý bạn nhé.

“Đời người như hoa nở, kiếp hoa đôi khi thật giống kiếp người, một số kiếp không được đo bằng thời gian mà bằng giá trị sống. Bông hoa kia dù biết sẽ "sớm nở tối tàn" vẫn cứ ngang nhiên tươi nở, trao tặng vẻ đẹp và hương thơm, được ngân nào thì hay ngân nấy, với tất cả khả năng và sức lực của mình. Bạn cũng vậy, hãy cống hiến cho đời tất cả những gì bạn có với tấm lòng yêu thương. Trên đất sống của mình, hãy cho những người chung quanh những điều tốt đẹp nhất.

Hãy nhìn đời đơn giản
Bằng đôi mắt lạc quan
Khó khăn, xin đừng nản
Bình thân sẽ bình an
- Tủ Sách Chữa Lành -

Cuộc sống sẽ dễ chịu biết bao khi có nhiều hoa đẹp tỏa hương thơm, khi có những người quyết sống như những bông hoa trong vườn hoa muôn sắc màu của nhân loại, để trao ban cho thế giới những giá trị nhân bản huy hoàng.”

(Nguồn: sưu tầm trên internet)

Người viết sống lạc quan, sống vui với những gì đang có trong tầm tay của mình cho khỏe tinh thần hơn là ngồi than thở hoài, mệt quá. Người viết cũng thích hoạt động trong lĩnh vực xã hội, văn hóa nên mỗi khi biết được tin tức, dịch vụ ích lợi cho cá nhân mình; nói riêng, cho đồng hương Việt nam; nói chung, thì đến cố gắng đến tham dự sinh hoạt ngay, nếu có thể. Nếu thấy hữu ích thì người viết tìm cách thông báo, chia sẻ đến cho mọi người cùng biết hoặc viết bài trong mục Một Cõi Thiên Nhân của người viết trên tuần báo Oregon Thời Báo tại Portland để giới thiệu cho đồng hương biết để đến sinh hoạt và hưởng dụng các quyền lợi đó kéo phí của trời.

Người viết rất tâm đắc những ý tình mà Thầy Thích Tánh Tuệ đã truyền đạt qua bài thơ dưới đây:

Thử Sống Cho Nhau

Cứ thử gieo ai những muôn phiền
Chân về nghiêng bước, dạ không yên..
Xốn xang như mắt vừa vương bụi
Biết nỗi buồn kia ta nhận riêng!

Hãy thử trao ai chút dịu dàng
Hạ nồng sao ngỡ lúc thu sang!
Mắt Từ đưa khắp trong trần thế
Ấm áp thay nghìn tiếng hỏi han..

- Nhắm mắt một lần, để lắng nghe!
Nghe niềm đau.. trải khắp sơn khê..
Nhiệm màu giọt lệ thành mây khói
Đời đẹp từ khi sống vỗ về..

Cứ thử ngồi gần bên cạnh nhau
Cùng khâu vá lại những cơn đau
- Có khi, xa cách vì tâm lạnh
Lắm lúc ngôn lời chia hố sâu..

Hãy thử cho nhau những nụ cười
Đất trời như mở lượng đầy vui
Khi Thương và Hiếu tràn muôn lối
Cõi sống địa đàng, vui khắp nơi.
(Như Nhiên -Thích Tánh Tuệ)

Lòng khoan dung, nhân từ của một vị thiên sư thay vì mắng nhiếc, trừng phạt đã thay đổi được nếp sinh hoạt không tốt của một thiên sinh qua câu chuyện Thiên dưới đây:

Tạ Ơn Đời mỗi sớm mai thức dậy

Ta

DẠO CHƠI NỬA ĐÊM

Nhiều môn sinh đang học thiền định với thiền sư Sengai. Một người trong nhóm họ thường hay thức dậy vào ban đêm, leo vượt qua tường thiền viện, và đi ra phố dạo chơi.

Sengai, khi kiểm tra khu phòng ngủ, một đêm thấy môn sinh này vắng mặt và cũng khám phá ra cái ghế đầu cao mà anh chàng này dùng để trèo tường. Sengai dời cái ghế đầu đi và đứng vào đó thay chỗ cái ghế.

Khi anh chàng đi hoang trở về, không hay biết rằng Sengai là cái ghế đầu, anh chàng đặt chân mình lên đầu ông thầy và nhảy xuống mặt đất. Khám phá ra được điều mà anh chàng đã làm, anh ta thất kinh.

Sengai nói: "Trời thường lạnh buốt vào buổi sáng sớm. Hãy cẩn thận đừng để bị cảm lạnh nhé con."

Chàng môn sinh không bao giờ đi ra ngoài vào ban đêm nữa.

(Trích trong 101 chuyện Thiền do Ngô Tăng Giao chuyển ngữ)

Chàng môn sinh của Sengai không dám trèo tường đi ra ngoài ban đêm nữa mà ở trong chùa chăm sóc các chậu bonsai của sư phụ để tập tánh nhẫn nại và an tĩnh khi làm việc. Smile!

Chúng ta cũng cần học tập sống vui sống khỏe như đức Phật Di Lặc có nụ cười vui vẻ, sáng khoái, không chùng lại được tăng tuổi thọ nữa như ông Thọ có cái nhân trung dài kia. Mình có lo nhiều quá con bò cũng vẫn trắng răng và con người vẫn sống phây phây, nếu chưa tới số chết. Chuyện sinh lão bệnh tử là chuyện tự nhiên và chúng ta cần tâm niệm rằng tất cả mọi sự việc trên đời đều là vô thường, là do duyên nghiệp mà ra cả. Chuyện gì tới thì sẽ tới, có chạy đặng trời cũng không tránh khỏi, phải không bạn? Bài hát Que sera, sera do Doris Day hát ngày xưa là bài hát mà tôi ưa thích nhất và hay ngâm nga nhất mỗi khi tôi gặp chuyện không vui để tự an ủi mình.

Sẵn đây người viết xin được chia sẻ với quý bạn một tài liệu hay hay do người viết sưu tầm được. Xin mời bạn đọc nhé.

Bí quyết sống vui sống khỏe

- 1.- Hãy dành thời gian vui đùa nhiều hơn với những người trên 65 tuổi và dưới 6 tuổi.
 - 2.- Hãy đọc nhiều sách hơn.
 - 3.- Hãy dẹp bỏ tất cả những gì không tốt, không đẹp hoặc không làm cho bạn vui.
 - 4.- Hãy làm những điều bạn cho là đúng để tâm hồn luôn thư thái.
 - 5.- Hãy sống với 3 C: Chân tình, Cởi mở và Cảm thông với mọi người.
 - 6.- Đừng quan tâm đến những gì người khác nghĩ về bạn, đó không phải là chuyện của bạn.
 - 7.- Đừng để lòng giận ghét làm bạn sống khó chịu bức bối, vô ích nhé.
 - 8.- Hãy nhớ rằng dù cho hoàn cảnh có tốt hay xấu đến đâu đi nữa, thì nó cũng sẽ thay đổi.
 - 9.- Hãy ý thức rằng cuộc đời như trường học và bạn đang ở đó để học tập.
 - 10.- Những vấn đề chỉ như các bài toán đố được đưa ra trong chương trình học, được giải đáp xong rồi biến mất. Nhưng bài học rút ra thì sẽ giúp ích cả đời.
- (Nguồn: sưu tầm trên internet)

Mời xem Board Beautiful videos do người viết sưu tầm và lưu lại trên website Pinterest để thư giãn một ít phút giây giữa chốn bụi hồng lao xao này và để thấy cuộc đời này vẫn đẹp vì có nhiều cảnh đẹp để chúng ta cùng thưởng thức. Smile!

Board Beautiful Videos

<https://www.pinterest.com/suonglamportland/beautiful-videos/>

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 660-ORTB 1089-532023)